

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Роздуми з приводу

Пошук
істини
чи пошук
стрілочника?

► СТОР. 6

Досвід

Наша корівка
може давати
десять тисяч
літрів молока

► СТОР. 16

Спорт

П'ятий захист
на відмінно!

► СТОР. 21

№ 195 (4945)

ВІВТОРОК, 19 ЖОВТНЯ 2010 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Добуватимемо
нафту й газ
у Венесуелі

Учора в Києві відбулася зустріч Президента України Віктора Януковича із Президентом Боліваріанської Республіки Венесуела Уго Чавесом. На українсько-венесуельських переговорах, що відбулися під головуванням обох глав держав, Віктор Янукович і Уго Чавес виступили за поглиблення співробітництва між двома країнами. Про це йдеться в повідомленні прес-служби Президента України.

«Багато згаяно часу у відносинах між нашими країнами, і зараз ми очікуємо поглиблення співробітництва. Сподіваюся, ми обговоримо сьогодні ці питання», — сказав В. Янукович, підкресливши, що високо цінує те, що Чавес прийняв його запрошення відвідати Україну з візитом.

► СТОР. 15

ПОГОДЖУВАЛЬНА РАДА

Права меншості
не мають наміру
обмежувати

У розклад засідань Верховної Ради на наступний тиждень включено 90 питань порядку денного. Із них 29 — визначено як невідкладні. Про це глава парламенту Володимир Литвин повідомив учора на погоджувальній раді. Щоб зберегти конструктив у роботі парламенту, він запропонував і надалі у середу розглядати питання, запропоновані меншістю, а в п'ятницю проводити годину запитань до уряду. Саме з приводу цієї години вчора виникла певна дискусія.

► СТОР. 2

КОРОТКО

■ Україна має намір направити свого космонавта на російський сегмент Міжнародної космічної станції (МКС), повідомляє прес-служба Національного космічного агентства України.

■ За 9 місяців 2010 року надходження молока та молочних продуктів переробникам знизилося майже на 2% порівняно з аналогічним періодом 2009 року, повідомляє Держкомстат України.

■ 19—21 жовтня на базі Івано-Франківського обласного перинатального центру американські фахівці проведуть навчальний семінар-тренінг для акушерів-гінекологів, педіатрів, неонатологів Богородчанського, Калуського й Городенківського районів, повідомляє прес-служба обласного управління охорони здоров'я.

Фото Надії ПАСТУШОК (Укрінформ).

В очікуванні нових комунальних платіжок в Україні відбуваються акції протесту. Громадяни вимагають у влади не підвищувати ціни на газ і комунальні послуги для населення. Так, минулої суботи у центрі Києва протестували прихильники низки громадських організацій. Такий само захід на початку вересня

провели у Харкові. Там наполягали прийняти мораторій на підвищення комунальних платежів доти, доки не буде підвищено зарплати. Водночас депутати Черкаської облради звернулися до керівництва держави із проханням не підвищувати ціни на газ для населення.

► СТОР. 10

ПОДІЇ

Не той трамвай назвали швидкісним

Четвертий день кияни їздять недобудованим швидкісним трамваем. Якщо й ризикують, то хоча б безплатно. Як уже повідомляв «Голос України», доробляли «столичний довгобуд» похапцем. За день до відкриття уклали плитку на підлогу, встановлювали бетонні огорожі, шліфували рейки. Перед робітниками поставили нездійсненне завдання: здати об'єкт до Покрови. Встигнути не встигли, але видимість готовності створили. Всі недоліки сховали під будівельною сіткою, а народ покликали на станцію із дзеркальними стінами, лавками для пасажирів і новенькими турнікетами — кінцеву «Кільцеву дорогу».

► СТОР. 10

У Криму колишні
депортовані одержали 50 квартир

У місті Саки 50 кримськотатарських родин одержали ключі від нових квартир. Голова Ради міністрів Криму Василь Джарти заявив, що в найближчих планах керівництва автономії — здати цього року в місті другий багатоквартирний будинок, а в наступному планується розпочати будівництво 180-квартирного будинку та школи. За словами В. Джарти, в 2011 році на території автономії побудують більш як 400 тисяч квадратних метрів житла. Уряд Криму планує добудувати низку будинків, на яких будівельні роботи було припинено через брак грошей, і видати людям, котрі перебувають у черзі на житло, понад тисячу квартир, повідомляє наш власкор Георгій ВЕРВЕС.

Передплата-2011
Щоб одержувати з 1 січня парламентську газету українською чи російською мовами, бути в курсі подій політичного та соціально-культурного життя держави, слід оформити передплату на «Голос України». Ви можете це зробити в будь-якому відділенні поштового зв'язку.

Передплатна вартість:

5-разовий випуск газети на тиждень (крім неділі та понеділка) для індивідуальних передплатників — 10 гривень на місяць;
3-разовий випуск (вівторок, четвер і п'ятниця) для індивідуальних передплатників — 6 гривень на місяць;
5-разовий випуск газети (крім неділі та понеділка) для підприємств, установ та організацій — 30 гривень на місяць.
У ці суми входить вартість приймання передплати та доставки газети.

Індивідуальні передплатники 5-разового випуску газети на рік або півроку можуть отримати безплатну юридичну консультацію і взяти участь у розіграші автомобіля, грошового призу (3000, 2000 і 1000 гривень) та різноманітних подарунків.
«Голос України» — це твій вибір, читачу, твоя газета!

На 1 жовтня в Державній службі зайнятості зареєстровано 408 тисяч безробітних

ПАРТІЙНІ РЯДКИ

Ігнорувати вибори — ведмежа послуга

Що вище буде явка та підтримка опозиційних сил на місцевих виборах, то менше можливостей матиме влада для фальсифікацій. Про це заявив на зібранні політичних сил заступник Голови Верховної Ради Микола Томенко. «Отож, якщо перефразувати класика політичної революційної боротьби, то 17 жовтня — ще рано, а 31 — може бути пізно. Це означає, що специфіка цієї виборчої кампанії змушує всі демократичні опозиційні сили сьогодні зробити все, щоб не допустити зняття з виборів представників демократичних сил та спільними зусиллями захистити результати волевиявлення 31 жовтня», — сказав він.

Виступаючи на з'їзді, заступник глави парламенту презентував резолюцію про місцеві вибори, яка була ухвалена делегатами.

Парламентарій повідомив, що, зокрема, представників партії «Батьківщина» не допускають до участі у виборах у Київській, Львівській, Чернопільській, Луганській, Черкаській областях. «Уже сьогодні можна стверджувати, що в цих регіонах, особливо у Київській та Львівській, волевиявлення фактично сфальсифіковано і за таких обставин, очевидно, треба визнавати вибори в цих регіонах недійсними», — зазначив парламентарій.

Натомість Микола Томенко переконаний, що «проігнорувати вибори — це зробити ведмежу послугу самій опозиції і допомогти владі». А лідер партії «Батьківщина» Юлія Тимошенко вважає, що демократичні сили на наступних парламентських виборах повинні консолідуватися, щоб за їх результатами сформувати конституційну більшість та якомога швидше змінити владу в Україні.

«Нам потрібно мати понад 300 голосів для того, щоб достроково припинити повноваження Президента, який ні в що не ставить Україну», — пояснила лідер партії «Батьківщина».

Юлія Тимошенко заявила, що не балотуватиметься до жодної місцевої ради, оскільки вважає аморальним балотування лідерів політичних сил до органів місцевого самоврядування. На її думку, це можна розглядати як частину PR-кампанії.

«Очевидно, що політики, які йдуть і очолюють списки, там не працюватимуть, і тому давайте вже з чогось починати чесні вибори», — закликала Юлія Тимошенко.

Водночас лідер «Батьківщини» повідомила, що планує відвідати регіони країни під час виборчої кампанії до місцевих рад, щоб підтримати регіональні осередки.

Вона заявила, що парламентська фракція БЮТ захищатиме статус української мови як єдиної державної та виключає можливості блокування фракцією БЮТ трибуни Верховної Ради, щоб не допустити ухвалення законопроекту про мови, **повідомляє прес-служба БЮТ.**

Нав'язуючи суспільству мовне питання, переконана Юлія Тимошенко, влада намагається відволікти увагу від економічних та соціальних проблем.

Права меншості не мають наміру обмежувати

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

БЮТ запропонував заслухати віце-прем'єра міністра Сергія Тігіпка, щоб він розповів про соціально-економічну ситуацію в країні. «НУ—НС» запропонував заслухати міністра освіти і науки Дмитра Табачника. Мовляв, до нього є запитання з приводу комерціалізації освіти та запровадження платних послуг у навчальних закладах. Окрім того, керівник «НУ—НС» Микола Мартиненко звернув увагу на те, що потрібно чітко регламентувати виступи представників Кабміну, оскільки іноді вони розтягуються на кілька десятків хвилин, через що народні депутати не встигають поставити свої запитання.

Уранці біля входу в приміщення, де відбувалася погоджувальна рада, зібралися пікетувальники, які виступали проти введення двомовності. Голова Верховної Ради Володимир Литвин звернув увагу на те, що законопроект про мови до порядку денного ані на цей, ані на наступний пленарний тиждень не внесено. У графік роботи депутатів на вівторок потрапило 35 питань, 8 із яких у другому читанні. Серед них — зміни до Кодексу про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за порушення стосовно дітей та зміни до закону про вищу освіту щодо університетських клінік. Два питання у цьому переліку визначено Президентом як невідкладні. А саме — проект змін до деяких законодавчих актів, які стосуються об-

межень державного регулювання господарської діяльності та законодавчих актів, які запроваджують систему електронної державної реєстрації суб'єктів господарювання. У середу розглядатимуть десять питань, а також проекти законів, запропоновані меншістю, які пройшли всі необхідні за Регламентом процедури (зокрема, розгляд у комітеті). У четвер парламентарії серед інших розглядатимуть урядові законопроекти, а також традиційно обиратимуть та звільнятимуть суддів. Окрім того, цього дня планується визначитися із проведенням парламентських слухань у лютому наступного року на тему «Військово-морські сили України: стан, проблеми, перспективи розвитку». На п'ятницю запланували десять законопроектів у першому читанні та го-

дину запитань до уряду. А по обіді в цей день під куполом відбудеться спеціальне засідання з нагоди 60-річчя з дня підписання Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року.

Такий порядок денний представників більшості загалом влаштував. Проте один із очільників БЮТ Андрій Кожем'якін зауважив: такий графік свідчить, що «більшість у парламенті далека від реалій, в яких живе країна». Щоб наблизитися до цих реалій, на його думку, необхідно розглядати передусім мораторій на підвищення цін на харчі, створити ТСК, яка вивчатиме ситуацію із несанкціонованим друком грошей, який спричинив інфляцію, і заслухати звіт Сергія Тігіпка з приводу бюджетного процесу. Він також поінформував, що БЮТ по-

чинає збирати підписи за відставку уряду, який несе відповідальність за зрив бюджетного процесу. У відповідь на це Володимир Литвин зауважив, що питання про мораторій на підвищення цін цієї сесії розглядати вже не можна. Оскільки з цього приводу народні депутати у залі вже висловилися. А решта запитань можна розглядати відповідно до Регламенту.

Інший представник меншості Микола Мартиненко запропонував заслухати в сесійній залі також Голову ЦВК. За його словами, така необхідність виникла через те, що останнім часом кожна політична сила оголошує свою дату проведення наступ-

них парламентських, президентських і місцевих виборів. Однак Володимир Литвин наполіг, щоб така розмова у парламенті відбувалася вже після завершення народного волевиявлення з приводу влади на місцях, щоб не давати підстав для розмов про можливий тиск на ЦВК.

Певне запитання у парламентаріїв викликало внесення до порядку денного законопроекту про мораторій на перевірку ЗМІ у передвиборний період. За наполяганням комітету його включили в цей сесійних тиждень та, імовірно, розглядатимуть уже сьогодні.

Надія СМІЯН,
Олена ГОРБУНОВА.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.
Інші фото з цієї події
шукайте в фотوماгазині на сайті
www.golos.com.ua.

У НОМЕР

25 обдарованих студентів-інвалідів отримають добавку до стипендії

Її запроваджено з ініціативи голови Тернопільської облдержадміністрації Михайла Цимбалюка. 25 студентів із числа інвалідів, які навчаються в місцевих вузах, мають бал успішності не нижче 4,8, досягнення у науковій роботі, отримуватимуть щомісяця додатково 200 гривень упродовж навчального року. Фінансування здійснюватиметься з обласного бюджету в рамках програми роботи з обдарованою молоддю.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Володимир ЛИТВИН: «3 Конституцією жартувати не потрібно»

Ініціювати відставку уряду — це невід'ємне право Верховної Ради і частини депутатів, наголосив глава парламенту Володимир Литвин учора під час прес-конференції. Водночас він висловив сумнів з приводу того, чи набереться 150 підписів за розгляд цього питання в сесійній залі. Якщо так — далі все йтиме відповідно до регламентної норми, — підкреслив Володимир Литвин. Передбачаючи запитання, якого результату можуть досягнути депутати-опозиціонери, він сказав: «Думаю, навіть якщо цю ініціативу реалізують — нічого не буде».

У перехідних положеннях Конституції 1996 року закладено чимало питань з приводу функціонування державних інститутів у контексті сьогодення, наголосив Володимир Литвин спілкуючись із журналістами. Тому, за його словами, ці положення треба «почистити з урахуванням реалій, за якими живе країна». На даному етапі зміни, які стосуються організаційно-установчих моментів, слід зробити цілісними, сказав Володимир Литвин. Але як це зробити з урахуванням того, що документ уже проголосовано? На думку глави парламенту, є два підходи — доголосувати або зібрати під новим документом необхідну кількість підписів і проголосувати його по-новому, скасувавши попереднє рішення. Володимир Литвин схиляється саме до цієї точки зору, бо «з Конституцією жартувати не потрібно, щоб потім

це не відгукнулося». Він повідомив також, що тривають юридичні консультації з приводу цього питання.

Водночас Володимир Литвин наголосив, що в питанні про термін повноваження Верховної Ради його хвилює насамперед ефективність роботи парламенту. Якщо припустити, що вибори відбудуться у березні наступного року, хто нестиме відповідальність за ухвалення таких важливих документів, як бюджет та Податковий кодекс, підкреслив очільник Верховної Ради. На його думку, такий розвиток подій може спровокувати й ухвалення низки популярських документів про підвищення зарплат і мораторію на зростання цін. «Я за те, щоб була серйозна і відповідальна робота», — наголосив Володимир Литвин.

У розмові з представниками ЗМІ Голова Верховної Ради заявив, що проект закону про мови у парламент на вчорашній ранок із Національної академії наук не повертася. Володимир Литвин переконаний: боротьба за статус української мови поєднується із боротьбою за електорат, щоб «довести свою відданість патріотичним позиціям». Володимир Литвин підкреслив, що з приводу цього питання немає серйозної фахової розмови, а домінує лише політична складова.

Надія СМІЯН.

ФОТОФАКТ

У Києві відбулася загальнонаціональна акція «Займіться ділом, а не мовою!» проти ухвалення законопроекту «Про мови в Україні».

Інші фото з цієї події
шукайте в фотوماгазині на сайті www.golos.com.ua.

АКТУАЛЬНО

Газифікують села

Воскресенівка, що у Васильківському районі на Дніпропетровщині, отримала голубе паливо. Голова облдержадміністрації Олександр Віакул, який взяв участь у введенні в дію розвідних газових мереж, власноруч запалив газову конфорку у будинку учасника війни, орденоносця Володимира Сорокотяги.

На газифікацію села було виділено 1,3 мільйона гривень, тут прокладено понад п'ять кілометрів газопроводу. Наступного року природний газ обіцяють дати сусідній Нововоскресенівці.

Крім того, як повідомили в управлінні преси та інформації ОДА, роботи з газифікації ведуться ще у чотирьох районах області: в селі Миколаївка Петропавлівського району прокладають підвідний газопровід до школи; у Юр'ївському районі споруджують розвідні газові мережі в Чорноглазівці та газопровід на одній із вулиць у Чернявщині; у Томаківському районі прокладають газопровід низького тиску в селі Добра Надія, а в Криничанському — газифікують село Покровка. На це з обласного бюджету виділено понад два мільйони гривень.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.
Дніпропетровська область.

Місія нездійсненна, або Чи виправдовує мета фіскальні засоби

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Передбачається, що вже 4 листопада схвалений за основу законопроект Податкового кодексу ввійде в сесійну залу для розгляду в другому читанні. Як обіцяв голова Комітету з питань податкової і митної політики Віталій Хомутинник, народні депутати докладуть максимум зусиль для того, щоб зберегти баланс інтересів держави і бізнесу. Але багатьох експертів бере сумнів у досягненні такого балансу навіть після прийняття законопроекту в цілому.

Бракує рівноправ'я

Як уважний спостерігач і безпосередній учасник так званого всенародного обговорення законопроекту зверну увагу на промовисту деталь. І урядовий законопроект, і геть протилежний за ідеологічним змістом законопроект Миколи Катеринчука готувалися одними й тими само авторами. Це говорить про різні завдання і цілі, які ставили перед ними замовники. Уряд, презентуючи цілі та завдання податкової реформи у контексті економічних реформ 2010—2014 років, вказав на ідеологічну місію свого дітища. Декларується створення правового підґрунтя для реалізації сучасної фіскальної політики, спрямованої на: а) справедливе оподаткування; б) рівність усіх платників податків перед законом; в) досягнення стратегічних цілей сталого розвитку в оновленій системі державного регулювання економіки. Але в чому полягає справедливість, якщо, з одного боку, фактично знищується спрощена система оподаткування, а з другого — надаються десятирічні преференції окремим галузям? І де рівність у підходах до платників і між ними та державою, якщо ставки податків з прибутку для фізичних осіб у деяких

випадках вищі за аналогічні — для юридичних? Це лише те, що помітно неозброєним оком.

До стратегічних принципів автори законопроекту відносять «усунення адміністративних перешкод для розвитку бізнесу і орієнтацію системи адміністрування на захист законних прав та інтересів добросовісних платників». Водночас платник податків може оскаржити в суді спірні зобов'язання тільки після арешту свого майна. Слово «арешт» у документі повторюють більш як 100 разів, а за невиконання певних зобов'язань безапеляційно, в абсолютних цифрах встановлюють пеню, що суперечить адміністративним правовідносинам. І навіює дух армійського статуту. Особливо, коли вивчаєш розділ про спрощену систему оподаткування, який вже здійснював хвилю протестів підприємців і який найбільше хибує на економічну логіку. Скажімо, основним критерієм застосування єдиного податку визначено обсяг річного доходу, а для визначення розміру ставки податку — місце розташування бізнесу. Якщо так, то незрозуміло, з яких міркувань підприємці у сфері інформатизації (переважно студенти, які не мають 300-тисячного доходу) повинні пла-

тити 1000 гривень податку. Зате цілком ясно, що такий підхід до оподаткування стримуватиме розвиток високих технологій.

Головною дієвою особою у системі економічних відносин стає податковий інспектор, який де-юре не відповідатиме за свої дії, а де-факто вирішуватиме, хто добросовісний, а хто ні. За постійної бюджетної скрути, що можна спостерігати і зараз, таке рішення податківця прийматиме під час здавання суб'єктами господарювання податкових декларацій. Інакше кажучи, добросовісний ти чи ні, залежатиме від суми оподаткованого прибутку. Якщо не посилити відповідальність податківців за прийом декларацій від суб'єктів господарювання, то треба сформулювати місію всіх податкових новацій більш лаконічно: мовляв, треба підняти фіскальну ефективність податкової системи. Благородно і цілком виправдано. За деякими підрахунками, лише від мінімізації та ухиляння від сплати податків бюджет втрачає четверту частину належного йому ПДВ. Але хіба це означає, що в неплательники треба записувати все працездатне населення?

Це ще не дітище, а дитина

Важко уявити, на який фронт робіт замахується податкова служба, якщо об'єктами оподаткування автоматично стає півкраїни! Зате легко передбачити, що поступіння, необґрунтована економічно і схвалена з порушеннями чинного законодавства зміна податкової політики може призвести до плачевних наслідків для країни. Як мінімум — до перекладання вит-

рат підприємців у споживчі ціни (за вже розкрученої інфляції), як максимум — до стрімкого зростання безробіття і падіння бюджетних доходів. Спробуємо визначити за текстом законопроекту на який прошарок громадян лягає основний податковий тягар. На того, хто має сплачувати від 600 до 1500 гривень ставки єдиного податку, не враховуючи всіх інших відрахувань. На того, чії доходи перевищують 10 мінімальних заробітних плат. На того, хто має банківський депозит у 200 і більше тисяч гривень, одержуючи близько тисячі гривень дивідендів на місяць. На того, хто має власне авто і приміську садибу. Інакше кажучи, на типового середнього українця з середнім достатком. Віцепрем'єр-міністр Сергій Тігіпко повідомляв про те, що умови, передбачені для платників єдиного податку, коригуються в кращий бік доти, доки його колега Борис Колесніков не запевнив, що пільг для малого бізнесу не буде. Зрештою, як того і вимагає МВФ.

При цьому великий бізнес усе це не обходить. По-перше, він надійно захищений від податкового тиску можливістю виводити кошти в офшорні зони, так що його не перелякати навіть запропонованими в законопроекті схемами амортизації основних фондів. По-друге, його дуже тишить ідея так званого інвестиційно-інноваційного податкового кредиту, яка дає можливість корпоративному сектору отримувати «довгі» кредити за ставки, які у рази дешевші за ринкові. По-третє, законопроект у багатьох випадках фактично консервує передумови для корупційних взаємовідносин. Для прикла-

ду, одна зі статей щодо адміністрування податків та зборів стосується проведення експертизи органами податкової служби. Але повз увагу проходить механізм вибору експерта і розмір винагороди за проведення такої експертизи. За таких умов чого легше відшукати «потрібного експерта» за спеціальну винагороду.

На мій погляд, Податковий кодекс береться регулювати не властиві йому порядки бухгалтерського обліку та митних процедур, тоді як до оподаткування прибутку підприємств застосовуються підходи, які суперечать задекларованій місії. Так, з метою залучити інвестиції і створити нові робочі місця пропонується встановлювати пільги для новостворених підприємств і на загальних підставах оподатковувати вже діючі, основні фонди яких уже на 70—80 відсотків зносилися і утримувалися завдяки багатомільйонним капіталовкладенням.

Уже відомо, що уряд погоджується з багатьма застереженнями експертів (щодо набрання чинності положень з оподаткування депозитів, щодо спеціальних режимів оподаткування тощо). І це добре, оскільки залишає платникам податків який не який шанс на більш досконалу редакцію Податкового кодексу, аніж на ту, що була прийнята в першому читанні. На це розраховує і Президент країни. Недарма перший заступник глави адміністрації Президента Ірина Акімова поінформувала недавно, що, попри чимало позитивних поправок, законопроект ще далеко не досконалий. Інакше кажучи, це ще не дітище, а дитина.

Сергій МИКОЛАЄВ.

МІСЦЕВІ ВИБОРИ-2010

ська». Пан Шаповалов не став би судитися, коли б не був певен: запис виборчої комісією зроблено не просто так, а виключно заради того, щоб «у разі, коли виграє «не той», легко оскаржити результат у суді, визнавши вибори недійсними».

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

За депутатські крісла боротимуться 36 партій

Навіть конкурси при вступі до вишів меркнуть перед конкурсом претендентів на депутатське міс-

це до Івано-Франківської облради. Як повідомив голова обласної виборчої комісії Олег Пилип'юк, зареєстровано 601 кандидата з виборів у багатомандатних округах. Вони представляють 36 політичних партій. Ще 537 осіб боротимуться за місце в облradі в мажоритарних округах. Однак сказати, скільки претендентів припадає на одне депутатське крісло, складно, бо більшість із них проходить і в партійних списках, і в мажоритарних. Найдовші списки кандидатів у депутати зареєстрували ВО «Батьківщина» (83) та Партія регіонів (73), найкоротші — «Діти війни» і «Громадська сила» (по два кандидати).

Нагадаємо, що майбутня обласна рада складатиметься зі 114 депутатів, половина з яких обиратиметься по багатомандатних, а половина — по мажоритарних виборчих округах.

Дарина НАЗАРЧУК.

МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Одинадцять претендентів на одну булаву

Боротьба за посаду градоначальника обіцяє бути непередбачуваною не лише в обласному центрі, а й в інших містах обласного підпорядкування. У Первомайську, де сильний партійний осередок «народників», один із серйозних претендентів на пост міського голови від Народної партії депутат міськради В'ячеслав Григоренко несподівано зняв свою кандидатуру. Вслід за ним відмовилася обиратися в міськраду й перша п'ятірка «литвинів». Основними претендентами на пост лідера міської громади залишаються чинний міський голова Людмила Дромашко (ПР) та Володимир Симаченко (УНП).

За головне крісло Миколаєва рішуче налаштовані поборотися одинадцять кандидатів, серед яких є і представниця «слабкої» половини. Балотуватиметься на четвертий термін і чинний міський голова Володимир Чайка. Крім того, 36 політичних партій висунули своїх кандидатів у Миколаївську міськраду, 28 — у депутатський корпус області.

Галина ПОРФИР'ЄВА.

ФОТОФАКТ

16 жовтня в Сімферополі прибічники Компартії, партій «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», «Народний рух України», «Справедливість», Прогресивної соціалістичної, а також активісти партії «Союз лівих сил» і представники Спільки підприємців і роботодавців Криму провели мітинг на головній площі міста, протестуючи «проти можливих фальсифікацій на місцевих виборах у Криму».

На знімку: під час мітингу в Сімферополі.

Фото Арвідаса ШЕМЕТАСА (Укрінформ).

ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Помер кандидат на посаду міського голови.

Однопартійці заявляють про тиск

У Макіївці помер кандидат на посаду міського голови від Комуністичної партії України Віктор Жабін. За словами народного депутата України першого секретаря обкому КПУ Миколи Кравченка, на 55-річного кандидата чинився тиск. Із якого боку, депутат не уточнив. «Ми можемо констатувати, що на нього чинився величезний тиск: були телефонні дзвінки, за день до смерті до нього підходили двоє осіб, після чого в нього стався криз, і він у лікарні помер», — сказав журналістам М. Кравченко. Він додав, що до міліції у зв'язку із дзвінками чи візитами невідомих осіб померлий не звертався. Депутат направив запит до органів міліції із проханням надати інформацію про інцидент та результати розтину.

Ліна КУЩ.

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Шукають своїх у списках чужих

Шість кандидатів претендують на одне депутатське місце в Кам'янець-Подільській міськраді. Однак місцева ТВК вважає, що прізвища не всіх потраплять до бюлетенів для голосування. За короткий час уже знято з реєстрації кілька відомих політиків, управлінців та громадських діячів. Зокрема, й через звернення тих чи інших політичних сил, які заявили, що їхні члени йдуть на вибори у списках інших партій.

Віра ШПИЛЬОВА.

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Перегони у Бердянську можуть відмінити судовим рішенням?

Міський голова Євген Шаповалов знайшов помилки у посвідченнях кандидатів на посаду, яку він обіймає. І відразу поспішив до суду.

На думку Є. Шаповалова, шанси якого оцінюються місцевими соціологами не дуже високо, в документі, який видають на руки претендентам, написано: «кандидат на посаду Бердянського міського голови», а закон вимагає запису «кандидат на посаду міського голови м. Бердян-

Глибокий аналіз, повчальні уроки

(Про книгу Леоніда Кучми «Зламане десятиліття»)

Поява нової книги Л. Д. Кучми стала помітною подією в суспільно-політичному житті України. В умовах, коли наша країна з величезними труднощами змушена долати руйнівні наслідки п'ятирічного панування ющенківського режиму, що обернулося катастрофічним обвалом практично у всіх галузях вітчизняної економіки, загостренням політичної обстановки в суспільстві, великими втратами на міжнародній арені, роздуми досвідченого державного діяча, який 10 років очолював Україну, його бачення причин загальносуспільної кризи, шляхів її подолання і забезпечення сталого поступу на найближчу перспективу, як ніколи, на часі.

У книзі на основі об'єктивного аналізу дається компетентна відповідь на сакраментальні питання — чому саме наша країна опинилася у найглибшому провалі, як консолідувати всі конструктивно налаштовані сили, інтелектуальні ресурси суспільства для якнайшвидшого виходу з кризового становища, домогтися виведення української економіки на шлях інтенсивного інноваційного розвитку, полегшити життя народу.

Факти не спростувати демагогією

Вражає масштабність праці Л. Д. Кучми, ґрунтовний, системний підхід до дослідження процесів, які відбуваються в економічному і — у меншій мірі — соціальному житті України. Аналіз, що охоплює як економіку в цілому — і реальну, і ту, що «в тіні», так і найважливіші галузі — металургію, машинобудування, енергетику, агропромисловий комплекс, житлово-комунальне господарство, транспорт. Аналіз, який ґрунтується на величезному фактичному і статистичному матеріалі, на критичному осмисленні здобутків і невдач, співставленні зі світовим досвідом. У цьому плані книга багата в чому унікальна: за свідченням автора, при її підготовці використано близько тисячі джерел різного характеру. Видання містить величезну кількість таблиць, графіків, діаграм, які наочно розкривають динаміку процесів в економіці, суспільстві в цілому.

Дослідження присвячене останньому десятиріччю, позначеному багатьма важливими, драматичними подіями в житті нашого суспільства. За цей час в Україні було обрано третього Президента, двічі оновлювався склад парламенту, півдесятка разів змінювався склад уряду. Суспільство перебувало і ще перебуває в атмосфері гострого протистояння політичних сил, у стані перманентної, виснажливої психологічної напруги, коли «претендентство на президентський чи прем'єрський пост стало сенсом і формою життя багатьох політиків». Світова фінансово-економічна криза чи не найболючіше вдарила по Україні, економіка якої впала більше, ніж у будь-якій іншій державі на Євразійському континенті.

Водночас практично у кожному розділі робиться екскурс у недавнє минуле, що сприяє більш рельєфному сприйняттю глибини і складності процесів суспільної трансформації в Україні, яка в 1991 році проголосила свою незалежність.

Проведений автором аналіз дає підстави для висновку, з яким не можна не погодитись: минулі 10 років (2000—2009 рр.) були для України не «втраченим десятиліттям», як його характеризують деякі журналісти, а «десятиліттям, зламаним навіпіл». Насправді, перша його половина до «помаранчевого» перевороту кінця 2004 року була відзначена динамічним зростанням промислового і сільськогосподарського виробництва, інвестиційної діяльності, обсягів внутрішнього валового продукту, поступовим поліпшенням життя народу. Однак все це змінило-

ся глибоким провалом одразу ж після так званого третього туру і приватизації влади, передусім виконавчої, «помаранчевими».

Це були роки, коли під безкінечне проголошення гасел про «український прорив» катастрофічно падав рівень компетентності в управлінні економічними, соціальними процесами і державою в цілому, неймовірно посилювся політичний тиск на економіку.

Авантюрно-популістська — інакше її важко назвати — економічна, бюджетна, імпортна і експортна, соціальна політика уряду Ю. Тимошенко обернулася знеціненням гривні, стрімким зростанням інфляції, зменшенням реальних доходів населення, вкрай небезпечним зростанням боргової залежності. Зовнішній борг України зріс за останні п'ять років у чотири рази і сягає більше 100 млрд. доларів США. Поглибилися диспропорції у базових засадах економіки, ще більш спотвореною стала її галузева структура.

Зміна зовнішньополітичного курсу, відмова від політики багатовекторності (яку точніше називати різновекторною) призвела мало не до самоізоляції України, насамперед до небезпечного погіршення — на шкоду нашим національним інтересам — відносин з Росією, створила загрозу втрати нашої енергетичної незалежності. А щодо реалізації «європейського вибору», про який точилося так багато розмов, то, як відзначається у книзі, «за останні п'ять років Україна стала ближчою до Європи лише територіально, економічно ми тільки віддалилися».

Це — реальні факти, які не спростувати ніякою демагогією.

Світова фінансова криза — один із чинників біди

Принципово важливим є висновок про те, що світова фінансова криза, яка не могла не позначитись і на нашій країні, «стала для неї лише спусковим механізмом, одним із чинників біди». Загрозила предкризова ситуація в Україні склалася задовго до кризи і особливо напередодні неї, — відмічається у книзі.

У цьому контексті великий інтерес являють думки Л. Д. Кучми щодо взаємодій економіки і політики, про величезну роль політики, яка «може бути чинником її (економіки — С. Г.) творення або руйнування».

В ющенківсько-тимошенківській Україні суспільство мало справу саме з руйнівною, деструктивною політикою, «підпорядкованою політичним

амбіціям, замаскованою фразеологією соціального благоденства», позначеною гротескним популізмом, якому не було меж. «Ніхто і ніколи не говорив стільки про реформи, як «помаранчеві» лідери, і ще ніхто так недбало не ставився до реформ, як вони за п'ять років після Майдану». Недолугою кадровою політикою, за якої вирішального значення при висуванні кадрів надавалося не їхнім діловим, професійним якостям, чесності, порядності, непідкупності, а приналежності до кола «любих друзів», завдано нищівних ударів по професіоналізму в управлінській діяльності. В країні утвердилася обстановка безконтрольності і безвідповідальності. Масовими стали порушення Конституції, законів держави, безпрецедентних масштабів набули корупційні процеси. Фактично зруйновано засади державності. А безкінечні чвари у державних верхах (передусім між Президентом і Прем'єр-міністром, які звинувачували один одного у тяжких державних злочинах) підірвали імідж України на міжнародній арені.

Хотів би привернути увагу ще до однієї констації автора, яка стосується нової суспільно-політичної ситуації, що склалася у Україні після 2004 року. «Лінією зламу став Майдан». Це виглядало як «бурхливий поступ демократії, як потужний прорив енергії мас. Але сьогодні постає питання: «Кому потрібний був цей вихід енергії? Хто на її хвилі хотів прийти до влади? Чому цей енергетичний потік не отримав продуктивної реалізації? Чому ті, хто був у фарватері цього потоку і піднялися на його стрижні, дуже швидко погасили його?». Говорячи про це, автор влучно нагадав відомий вислів шотландського письменника і філософа Томаса Карлейля про те, що «будь-яку революцію задумують романтики, здійснюють фанатики, а користуються її плодами цілковиті негідники». Ті, хто вийшов на хвилі енергії Майдану, самі ж і випустили її у свисток».

Чому позитивні тенденції не дістали розвитку

«Зламане десятиліття» дійсно розпадається на дві частини: перша — до подій так званого Майдану та приходу до влади «помаранчевих», друга охоплює час президентства В. Юшенка, контраст між якими очевидний і вражаючий. Але й ця, друга, частина теж не одностороння. В ній виразно виділяються друга половина —

2006 і 2007 роки, коли В. Ющенко змушений був відправити у відставку уряд Ю. Тимошенко і призначити Прем'єр-міністром В. Януковича. Тоді очолюваному ним уряду, попри невеликий час перебування при владі, вдалося змінити динаміку економічного розвитку, забезпечити приріст виробництва. Але ці позитивні тенденції не дістали розвитку. Після проведення — в порушення Конституції — дострокових парламентських виборів виконавча влада перейшла до «помаранчевих». Економіка знову обвалилася, причому її падіння набуло катастрофічних масштабів. Це стало ще одним свідченням бездарності «помаранчевих», лідерів яких відзначали безпрецедентний популізм, нахабна брехня, авантюризм.

З огляду на це правильна в цілому формула «Зламане навіпіл десятиліття» потребує, на мій погляд, певного уточнення.

Наскрізною ідеєю праці є осмислення процесу реформування економічної системи України, яке, за переконанням автора книги, мало здійснюватися на засадах лібералістських концепцій, ринкового радикалізму — тотальної приватизації, максимального відсторонення держави від втручання в економічні і соціальні процеси, намагання створити всеохоплюючий «вільний ринок». Обґрунтовується така стратегія, між іншим, протиставленням українського індивідуалізму, який нібито «зв'язує нас з європейським менталітетом», «російському обштинному комунізму». Теза, на мій погляд, беззастережна.

Не можна не враховувати того, що переведення української економіки на капіталістичні рейки «саморегулюючого ринку» у 1990 роки обернулося, як справедливо відзначається у книзі, людськими трагедіями, олігархізацією, безпрецедентним поширенням корупції, а сама економіка загнана у глухий кут. Вона й досі ніяк не може вийти хоча б на рівень кінця 80-х — початку 90-х років минулого століття.

Особливо тяжких ударів так звані реформи завдали українському селу. Соціальну інфраструктуру зруйновано. Розтрощені тваринницькі комплекси. Господарства позбулися техніки. Тваринництво відкинуто на кілька десятиліть назад. Внаслідок «латифундації» села вчорашні колгоспники і працівники радгоспів перетворилися на безправних наймитів. Села знелюднюються, в них залишаються в основному літні, немічні люди. Зламано усталений спосіб життя сільського населення, який гарантував селянам надійне існування, взаємну допомогу, особливо у скрутну годину. На жаль, у книзі, на мою думку, це показано недостатньо.

Ущербність монетаризма

У сьогоднішньому глобалізованому світі подолання ринкового романтизму і ліберального фундаменталізму дедалі більше розглядається як економічний імператив. Заради об'єктивності слід відмітити, що у заключній частині книги про це говорить і автор: «Формування нового світового економічного порядку означає кардинальну перебудову всіх сегментів економіки. Гостро постало питання: наскільки виправдалася ідеалізація вільного ринку та його саморегуляції? Для більшості країн ці постулати послужили основою побудови національної моделі економіки. У розпал кризи багато з них змушені були перейти на «ручне» управління економікою. Тому знову загострилася дискусія між прихильниками «кейнсіанства» (теорія

регульованого ринку — С. Г.) і «монетаризма» (антипод «кейнсіанства» — С. Г.) про роль держави в регулюванні економічних процесів. Чимало експертів сходяться на тому, що криза показала ущербність концепції монетаризма, за якою ринки вільні і автономні, а ринкова система здатна автоматично досягати макроекономічної рівноваги.

Водночас криза продемонструвала, що посилення регуляторного впливу держави на економіку в розвинутих країнах, по суті, обмежує доступ країн, що розвиваються, до їхніх ринків. Для останніх концепція регулятивізму теж є ущербною. Для України прийнята така концепція формування нового світового економічного порядку, яка сприятиме прискоренню розвитку її економіки та інтегрування у світогосподарські процеси і зовнішні ринки. Для нашої країни принципово важливо, наскільки в нових умовах відкриваються можливості для реалізації і великого економічного та інтелектуального потенціалу. Тому Україна має добиватися рівноправ'я можливостей у новій фінансово-економічній архітектурі».

За тим, що відбувається в нашій країні, з неабияким захопленням спостерігають люди, далекі від України, або такі, що мешкають в Україні, але не менш далекі від нашого реального життя. У країні багато свободи слова, дехто навіть каже — повна свобода, але в той же час суспільство дуже погано інформоване про стан справ. Проблема не тільки в уряді, який намагається приховати правду про все, що може. (Досить згадати хоча б про те, як уряд Ю. Тимошенко обмежував інформування населення органами держстатистики про стан справ в українській економіці — С. Г.). Люди взагалі не цікавляться, що відбувається в економіці... Повідомлення і висновки поважних експертів нікому не цікаві. Засоби масової інформації, зі свого боку, не намагаються зацікавити громадян в їхніх власних життєво важливих справах. Всі поглинуті політичними баталіями. Вони дійсно здаються проявити небувалу свободу, демократію, але насправді — це сурогат. І сурогат досить прикрий і небезпечний... Чи влаштовує вас, що саме характер політичного життя з його безглуздою боротьбою всіх зі всіма стає причиною того, що виявляється занедбаними найбільш важливі — довгострокові завдання нашого розвитку? Думаю, — робить висновок Л. Д. Кучма, — відповіді на ці запитання, обґрунтовані вичерпно інформацією, спричинили б такий вплив на політичне життя, який був би не до вподоби демагогам усіх кольорів, тих, кого ми щодня бачимо на екранах».

У рамках газетної статті неможливо повною мірою розкрити багатючий зміст цієї надзвичайно цікавої і корисної праці. Вона адресована насамперед тим, хто сьогодні визначає і реалізує державну політику. І дуже важливо, щоб якомога більше політиків і управлінців було ознайомлено з нею з тим, щоб зробити практичні висновки і уроки із осмислених у книзі Л. Д. Кучми здобутків і прорахунків минулих років для повсякденної практичної роботи. Водночас найактуальніші положення книги, особливо викладені у передмові і післямові до неї, бажано довести до якомога ширшого кола громадськості, їх слід було б опублікувати у масових виданнях, у тому числі на сторінках «Голосу України».

Сергій ГРИНЕВЕЦЬКИЙ,
народний депутат України.

Гуманітарна стратегія має нас об'єднати

Нещодавно у парламенті відбулися слухання «Стратегія гуманітарної політики сучасної України». Що має бути в основі гуманітарного розвитку країни — ділилися своїми думками народні депутати, урядовці, фахівці та представники громадських організацій.

Микола ТОМЕНКО,
заступник Голови
Верховної Ради
України:

— В основі будь-якої цивілізованої країни — якість життя людини, права і свободи громадянина, духовність і духовний розвиток особистості. Це — основа будь-якої країни, яка буде програму. І хоч яка влада не приходила б, ця стратегія не міняється. Змінюється тактика, як це зреалізувати.

Ми сьогодні від країн Європейського Союзу відстаємо більш як на десять років. Ми обганяємо Росію на один рік. Це, до речі, до того, на кого орієнтуватися, в базових ціннісних позиціях. Ми маємо середню тривалість життя 68,25, а відмінність між середньою тривалістю життя чоловіка і жінки — 12,1 року.

Хтось пояснить, чому так сталося і що нам треба робити, щоб цю небезпечну ситуацію змінювати? Один лауреат Нобелівської премії сказав: «Що успішність суспільства визначає його ставлення до смертності», тобто до боротьби за зменшення смертності, коефіцієнту смертності. Мені здається, що це — гуманний правильний індикатор. І подивіться другу таблицю — коефіцієнт смертності на 1000 осіб. Україна — на 18-му місці в світі, маємо показник 15,3.

Кілька слів про близький для мене напрям фізичної культури і спорту. Чесно кажучи, я останнім часом стурбований ситуацією, що ми почали думати більше про світ, про УЄФА і ще про якусь біду, а не про наших громадян. Ми вкладаємо у футбольні стадіони бюджетні кошти, що потім віддамо приватним власникам, футболістам, держава ж не утримуватиме НСКА «Олімпійський».

Я думаю, що він коштуватиме близько 4,5—5 мільярдів гривень. Скільки за

розуміючи, що вони насамперед — у нас самих.

Стратегічним напрямом має стати розвиток культури, збереження національної культурно-історичної спадщини, забезпечення рівного доступу громадян до культурних надбань, активізація між-культурного діалогу.

Уряд підготував та вніс до Верховної Ради проект закону України «Про культуру», готується комплексний розгляд питання щодо вдосконалення системи охорони та збереження музейних цінностей.

Стратегічним напрямом розвитку гуманітарної політики нашої держави є подолання та запобігання бідності. Вдосконалення оплати праці, розвиток системи національного страхування, реформування системи соціального захисту, а також проведення пенсійної реформи.

Ольга БЕНЧ,
заступник міністра
культури
і туризму:

— Міністерство культури і туризму підготувало і подало відповідні пропозиції до підсумкового документа сьогоднішніх слухань. Тож нагадаємо лише ключові моменти, що стосуються культурної сфери.

По-перше, треба прийняти і впровадити в життя закон України про культуру, покликаний осучаснити всю систему принципів і механізмів державної культурної політики.

По-друге, потрібно вдосконалити систему бюджетного фінансування культури, а головним інструментом має стати запровадження конкурсних грантових механізмів для підтримки мистецьких проектів творчої молоді і творчих спілок; а також удосконалити систему розподілу міжбюджетних трансфертів під час формування видатків на культуру в регіонах. Нарешті треба прийняти і впровадити в життя вже підготовлені законопроекти щодо підтримки українського кінематографа, зберегти в новому Податковому кодексі чинні пільги для українського книговидавання. Сподіваємося, що пропозиції Міністерства культури і туризму, а значить, культурні аспекти гуманітарної стратегії, знайдуть належне місце і в рекомендаціях парламентських слухань, і в державній гуманітарній політиці.

В'ячеслав КИРИЛЕНКО,
народний депутат
«НУ—НС»:

— Першим пунктом рекомендацій наших парламентських слухань має бути рекомендація Президенту Януковичу, який сконцентрував рішенням Конституційного Суду всю повноту влади в країні: зняти українофоба Дмитра Табачника з посади міністра освіти.

Друге. Український інститут національної пам'яті. Як його може очолювати людина, яка взагалі не визнає Голодомор як спланованого геноциду проти українського народу? Ми — українська громадськість, науковці, активісти із патріотичною позицією — повинні призначити керівника Українського інституту національної пам'яті. І це, на мою думку, має бути другим пунктом рекомендацій теперішніх парламентських слухань.

Українська мова. Без організованої протидії — і далеко не тільки в парламенті — на цей раз українці не обійдуться. Ми можемо тільки активними зусиллями всіх небайдужих людей зупинити антиукраїнський наступ в мовній політиці. І тому я пропоную третім пунктом рекомендацій наших парламентських слухань — вимогу до представників більшості, щоб унеможливити суспільну напругу, протистояння в суспільстві, відкликати цей антиукраїнський закон про мови, який внесли регіонали і Симоненко.

Василь КРЕМЕНЬ,
президент
Національної
академії
педагогічних наук
України:

— Ми повинні готувати людину, здатну сприяти і творити зміни.

Тобто людину з інноваційним типом мислення, інноваційною культурою і здатністю до інноваційного типу діяльності. Для цього треба змінювати функції навчального процесу. Традиційно він зводиться переважно до засвоєння суми знань, в кращому разі, — творчого засвоєння.

Поряд із цим треба виробляти в учня вміння і навички самостійно навчатися, оволодівати інформацією, щоб рано чи пізно не відстати від життя. Людина розумна, гомо сапієнс у ХХІ столітті — це людина, яка постійно навчається.

І ще одна функція. Треба навчити учня використовувати отримані знання в практичній діяльності. У професійній, суспільно-громадській, у побуті. Суспільство знань, що формується сьогодні у світі, можливе лише за умови, що знання будуть в основі життєдіяльності і людини, і країни в цілому, і України це стосується також. А в нас знання часто засвоюються для відповіді на іспитах, а не для життя.

Ми зможемо підготувати людину до життя в інформаційному суспільстві, лише активно долучаючи до навчання інформаційні технології. І тут слід вітати Указ Президента України про оголошення наступного року Роком освіти та інформаційного суспільства. На щастя, це — створення електронних підручників, різноманітних посібників і, безумовно, підвищення кваліфікації вчителів, і обов'язково надійне підключення всіх шкіл до мережі інтернет.

Віктор НАБРУСКО,
секретар
Національної
спілки журналістів
України:

— Подивімося на проблеми гуманітарної політики через призму національного інформаційного ландшафту. На жаль, український медіаресурс за роки незалежності не став державотворчим інструментом, а перетворився на банальне гендлярське поле і став фактично загрозою інформаційному суверенітету країни.

Н и н і ш н я картина нашої власної інформаційної оселі — гнітюча. Даруйте, але за художньо-естетичним наповненням український інформаційний простір у роки СРСР був більше українським, аніж сьогодні. Отже, виклики в інформаційній сфері.

Перше. Не забезпечене конституційне право громадян на одержання інформації і у фізичному плані, й у змістовному сенсі. Домінують різноманітні шоу, фільми жавів, бойовики, лавина примітивної розважалівки, і фактично відсутні культурологічні, дитячі, пізнавальні, художні програми.

Друге. Незахищеність національно-інформаційного простору від зовнішніх впливів робить його особливо вразливим в умовах реальних інформаційних війн.

Третє. Останнім часом активізувалось питання громадського мовлення. Справа, безперечно, потрібна, але варто врахувати одну серйозну проблему: якщо в країнах усталеної європейської демократії громадське мовлення займає в загальному інформаційному ресурсі сегмент в межах 20—30 відсотків, то наше державне мовлення, на базі якого формується громадське, опинилося на задвірках інформаційного поля зі скромною часткою менше 10 відсотків та застарілою технологічною базою.

Четверте. Змістовний чинник, ціннісно-нормативна база національно-інформаційного поля — одні з вирішальних чинників формування світоглядних поглядів національно-патріотичних переконань.

У нас — своя українська специфіка. Скасувавши як явище шаровашину, якщо чесно, знищивши національну самобутність, коли традиційно українська пісня, дивовижне культурне явище світового масштабу, стала неформатом, під паролем космополітизму та абсолютізації формули п'яти «с»: сенсація, скандал, смерть, секс, страх — змістова складова нашого інформаційного поля стала реальною загрозою національній безпеці, формуючи соціальну біомасу, а не свідоміс громадян.

П'яте. Не розв'язано проблему налагодження системи соціального партнерства між владою та засобами масової комунікації. Але доки існує практика квотування посад, політичної доцільності,

ніякого партнерства не буде, і проблема зі свободою слова, демократичними цінностями загострюватиметься.

Шосте. Фактично провалена в державі програма цифрового мовлення.

Сергій ТРИМБАЧ,
голова
Національної
спілки
кінематографістів
України:

— Ні про яку стратегію гуманітарного розвитку щодо кінематографа, медіасфери загалом на державному рівні говорити не доводиться, немає такої стратегії. Вона відсутня упродовж останніх 18 років, є вона хіба що в руйнівному плані. Кінематографічну галузь понищено, розірвано зв'язки зі сферою виробництва, поширення, споживання. Якщо в Росії вкладено близько 300 мільйонів доларів, у нас — менше мільйона. Навіть Естонія витрачає більше за Україну. В середині десятиліття, що минає, означився певний прогрес — будувалися нові та реставрувалися старі кінотеатри, збільшилася кількість продюкованих фільмів, так звана криза покляла усьому край.

На жаль, гуманітарна складова є найнепомітнішою в політиці нашої держави за всіх президентів і урядів. Це є, якщо брати європейський та загальносвітовий контекст, очевидним нонсенсом. Якість людського життя визначається не тільки кількістю спожитих харчів і куплених автовок, у нас же останнє стало аксіомою. Престиж людини, про що не втомлюється нагадувати нам телебачення, є похідним від кількості брязкалец на ній і ціни її чобіт. Тож не дивно, що обличчя жлоба, його моральний кодекс будівника капіталізму, з дозволу сказати, стали візитівкою чималої кількості телепрограм і телефільмів. Це є той канон, який буквально нав'язується масовій аудиторії.

На Заході давно утвердилося: в основі

КОЕФІЦІЄНТ СМЕРТНОСТІ В РІЗНИХ КРАЇНАХ		
2009 рік		
Місце серед усіх країн	Країна	Коефіцієнт смертності (померлих на 1000 чоловік)
16.	Словія	16,6
17.	Росія	16,2
18.	Україна	15,3
22.	Болгарія	14,8
25.	Білорусь	14,7
34.	Угорщина	13,2
39.	Румунія	12,4
43.	Грузія	11,8
50.	Чехія	10,9
51.	Німеччина	10,7
53.	Італія	10,5
61.	Польща	10
66.	Великобританія	9,9
75.	Австрія	9,4
84.	Японія	9
86.	Франція	8,9
88.	Іспанія	8,8
96.	США	8,2
113.	Канада	7,4

бюджетні кошти можна було б дитячих спортивних майданчиків зробити. А ще — збільшити зарплату вчителям фізичної культури і тренерам.

Анатолій ТОЛСТОУХОВ,
міністр Кабінету
Міністрів:

— Стратегію гуманітарної політики держави чітко сформульовано у статті 3 Конституції України. Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визначаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. А гуманітарний розвиток України — це розбудова держави та формування громадянського суспільства на основі поєднання якості життя населення та створення умов для всебічного розвитку людини, захисту її прав і свобод у всіх сферах суспільної життєдіяльності задля збалансованого поступу держави у цивілізаційному просторі.

Вся історія України, в тому числі і новітня, свідчить — зробити це зовсім не просто. Чому? Ми ще не вийшли з кризи історії, тому довго шукали національну ідею і вже потрапили в кризу перспективи: за темпами вимирання населення наша країна займає одне з перших місць у світі. Між кризою історії і кризою перспективи не може не бути кризи політики. Вона водночас є загрозою існування держави і шансом отримати можливість цілісного розвитку.

Чому гойдаємося на маятнику історії? Бо не маємо ефективної держави, у нас відсутнє громадянське суспільство, як наслідок, — впродовж 74-річного існування СРСР, як, власне, і в період царизму, ми не мали ані самостійної гуманітарної політики, ані підготовленої національної еліти. Ми 19 років чекали, коли згинуть наші воріженьки, не

ТРИВАЛІСТЬ ЖИТТЯ В РІЗНИХ КРАЇНАХ				
2010 РІК				
Місце серед усіх країн	Країна	Тривалість життя		
		загалом	чоловіки	жінки
3.	Японія	82,32	78,8	85,62
7.	Канада	81,23	78,69	83,91
8.	Франція	80,95	77,79	84,33
22.	Італія	80,1	77,26	83,33
21.	Іспанія	80,05	76,74	83,57
27.	Австрія	79,5	76,6	82,56
32.	Німеччина	79,26	76,26	82,42
36.	Бельгія	79,01	76,52	81,63
39.	Словенія	78,82	75,7	82,13
49.	США	78,11	75,45	80,69
81.	Чехія	76,81	73,54	80,28
82.	Груія	76,72	73,41	80,45
75.	Польща	75,83	71,83	79,85
109.	Україна	72,44	69,27	75,67
114.	Болгарія	72,09	69,42	76,91
119.	Румунія	72,45	68,95	76,16
136.	Молдова	70,8	67,1	74,71
141.	Білорусь	70,43	64,95	76,47
150.	Україна	68,25	62,37	74,5
162.	Росія	66,03	59,33	73,14
181.	Грузія	65,95	64,86	67,05
184.	Північ — Ірландія	81,71	83,56	80,66

економіки — знання і культура, той, хто спілкується з українськими школярами і студентами, знає: зі знаннями у нас — катастрофа, ще більша — з культурою.

Наші діти й онуки мало читають, зате багато працюють з екраном, одначе їх спілкування з екранними текстами не має освітньої основи. Взагалі, маємо падіння кінокультури публіки, яку посилено харчують чимось дуже примітивним.

Перші напрацювання вчених і педагогів щодо медіаосвіти вже є, Міністерство науки і освіти та Мінкультури мусять підключитися, щоб за 5—6 років створити дієву, виважену систему освіти, або принаймні початки її.

Валерій ФІЛІППОВ,
депутат Луганської
обласної ради:

— У нас — багатонаціональна країна. І якщо ми будемо демократичну державу, повинні прагнути до того, щоб кожному громадянину в ній жилося комфортно. Тому, якщо ми хочемо зняти взагалі всі ці

мовні проблеми й позбавити політиків можливості перед кожними виборами говорити про це, давайте зробимо другу мову державну російську. Тоді всі наші політичні партії, за своєю платформою практично стануть однаковими... Коли ви кажете про те, що, якщо ми виступаємо за російську мову, то не любимо Україну й хочемо приєднатися до Росії, — це міф. Ми любимо Україну! Але Україна — різна. І це наше достоїнство. Зрештою, ми живемо в глобальному світі, і цього не можна не враховувати. Ми повинні шукати те, що нас об'єднає, а не те, що роз'єднає. Не можна звертатися «українська нація», треба казати «народ України», бо ми — різні. Але ми всі любимо Україну.

Пошук істини чи пошук стрілочника?

РОЗДУМИ З ПРИВОДУ

«Справа Георгія Гонгадзе: жертви та виконавці», «Касетна «бомба» з фальшивою начинкою», «Теорія змови» — так називалися публікації, які протягом року з’явилися на шпальтах «Голосу України». У них автор намагався акцентувати увагу передусім на подіях, які відбувалися у 1999—2000 роках. Зокрема, не раз наголошував, що слідство має рухатися не в заздалегідь спланованому річищі, яке старанно вибудували ті, хто стояв біля витоків спецоперації, спрямованої на державний переворот в Україні.

На це вказувало кілька обставин. Надто вже показовими були і стеження за журналістом міліцейською «нарушкою», і його зникнення, і поява «тарашанського трупа», і поява «плівок Мельниченка».

У повісті класика грузинської літератури радянської доби Нодара Думбадзе «Білі прапори» є епізод, як батюшка у вагоні трамвая схопив за руку злодія, а той закричав: «Тримай злодія!». Пасажири трамвая батюшку побили і викинули з вагона, і той потрапив до лікарні з інфарктом. І, справді, гучніше за всіх, стверджує народна мудрість, кричать саме злодії.

Але тільки не у випадку із загибеллю журналіста Георгія Гонгадзе. Поки суспільство пробувало зрозуміти, що ж відбувається, тодішня влада незграбно пробувала переконати його у своїй непричетності до страшного злочину. І це тільки додавало їхнім противникам упевненості у протилежному. А сценаристи і режисери дійства сиділи у високих кабінетах і від задоволення потирали руки, чекаючи, що влада, як перестиглий плід, сама впаде їм до ніг. Ролі було розписано заздалегідь. Хтось свою виконував свідомо, бо був на гачку, хтось використовувався «втемну», з урахуванням психології особи. І так триває досі.

У публікації «Теорія змови» автор писав: «справа Георгія Гонгадзе» — довгограюча платівка. І не помилився. На це вказують останні новини з Генеральної прокуратури, які оприлюднюють колеги.

Чи боятимуться інші?

Спочатку був Ренат Кузьмін, заступник Генерального прокурора, на телеканалі «Україна». І хоча тема передачі була нібито не пов’язана зі справою про вбивство нашого колеги, але всі розуміли, що ця тема так чи так виникне. Тим паче його поява анонсувалася ще раніше — одразу після винесення постанови, за якою Олексій Пукач звинувачувався у вбивстві Георгія Гонгадзе, а замовником цього злочину названо колишнього міністра внутрішніх справ Юрія Кравченка. Однак тоді Ренат Кузьмін на передачу не прийшов, а виніс постанову про продовження слідства у справі до 14 грудня цього року.

Згодом він скасував низку інших постанов. Зокрема, про відмову порушити кримінальну справу щодо колишнього Президента України Леоніда Кучми, Голови Верховної Ради Володимира Литвина, а також колишніх глави СБУ Леоніда Деркача, керівника апарату МВС, нині покійного, Едуарда Фере. А наступного дня пішов на пенсію Олександр Харченко, колишній керівник слідчої групи у справі Георгія Гонгадзе. Відтак Ренат Кузьмін постав на телебаченні.

А на початку минулого тижня деякі засоби масової інформації дали коментарі з приводу сказаного ним. Зокрема, деякі колеги, посилаючись на постанову заступника Генерального прокурора, вважають, що у «справі Георгія Гонгадзе» слідство поновили стосовно Леоніда Кучми і Володимира Литвина.

Цікаво, яким чином документ, призначений для внутрішнього вжитку у Генеральній прокуратурі, потрапив до журналістів? На це запитання відповідь одна: комусь був вигідний витік інформації із ГПУ, щоб громадськість знову заговорила про ймовірну причетність до злочину колишніх і нинішніх високопосадовців. Бо хто може назвати хоча б одну прокурорську постанову, яку цитували б журналісти?

Водночас впадає в око й інше. Бо в цій само публікації є деталі, які також свідчать про те, що це був спланований витік інформації. Про це трохи пізніше. А поки що звернемо увагу на таке. Обидві публікації акцентують увагу на двох обставинах.

По-перше, на думку журналістів, таке завзяття Рената Кузьміна можна пояснити тим, що він прагне посісти крісло Генерального прокурора, оскільки повноваження нинішнього Олександра Медведька закінчуються 3 листопада цього року. А тому, цитує його колега одне з видань, і вирішив показати, на що він здатний. «Кузьмін — це танк, порве будь-кого. Ви ж подивіться: вигнав Харченка, звинувативши в тому, що півтора року волокотив справу Пукача і нічого не на-

рив. А на додаток до всього пригрозив тюрмою Кучмі і Литвину, щоб ті зрозуміли — їхня непричетність до вбивства Гонгадзе примарна». Проте до особи Рената Кузьміна ми ще повернемося. Адже він не вперше курирує головне слідче управління Генеральної прокуратури, як і слідство найгучніших справ. Бо, якщо керуватися його логікою, викладеною в цитованій постанові, десять років слідства у «справі Георгія Гонгадзе» витрачено марно і бездарно. А хто винен у цьому? Керівник слідчої групи, слідчі? Чи, може, й куратор слідства?

По-друге, зацікавленістю Банкової. За версією одних колег, для того, щоб мати підконтрольний парламент. За версією інших — влада в такий спосіб показує, хто в домі господар, щоб боялися. І як

аргумент наводять приклад Володимира Литвина, який, мовляв, розкритикував рішення Конституційного Суду про скасування політичної реформи 2004 року. Насправді вже в день оприлюднення рішення Конституційного Суду Голова Верховної Ради у Криму заявив, що «передбачав можливість такого розвитку подій і ще в березні 2009 року відправив офіційне звернення керівництву держави та лідерам парламентських фракцій із викладом низки проблемних моментів». І додав: «Тому, з одного боку, я беру на себе сміливість застерегти від паніки, яку дехто демонструє, від тотального розчарування, бо це не є ознакою тверезого підходу, а з другого боку — від ейфорії». А 4 жовтня на нараді у Президента Віктора Януковича глава парламенту наголосив, що «нагальним є внесення змін щонайменше у сорок законів». Отож про яку критику скасування політреформи може йтися? І взагалі дивно ув’язувати прийняття законів парламентом із рішенням, яке Ренат Кузьмін прийняв 4 жовтня. Виникає запитання: для чого Банковій потрібно робити непродумані кроки?

А тому напрошується інший висновок: удар передусім спрямовано проти нинішніх небожителів і, зокрема, проти Президента Віктора Януковича. Тим ляльководам, хто розпочинав десять років тому «справу Георгія Гонгадзе», не потрібні ані стабільність в країні, ані заплановані реформи. Вони прагнуть будь-що зіткнути лобами правлячу еліту. Так само, як зробили у 2000 році.

І це не дивно. Віктор Янукович, як свого часу Леонід Кучма після обрання на повторний термін, прагне дистанціюватися від різних груп впливу, які існують в його оточенні. Відтак «сценаристи» прагнуть «замкнути» його на Банковій. Особливо тепер, коли почала діяти Конституція в редакції 1996 року. Адже від

1 жовтня всі промахи влади проектуватимуться на голову держави. Він стане крайнім, на кого переводитимуть стрілки. Особливо після того, як у нього не залишиться політичних соратників. А олігархи своє місце завжди знайдуть: хтось пересидить непевні дні за кордоном, хтось розкладатиме яйця по різних кошиках. Як уже було у новітній історії України.

Отож можна констатувати: якщо у «справі Георгія Гонгадзе» буде, процитую Леоніда Кучму, призначено винуватця, інші не злякаються, а зроблять висновок, який не додасть нинішньому Президенту прихильників, навпаки — змусить їх робити ставку на інших.

У глухому куті?

Таке запитання постає, коли знайомишся з подробицями того, що відбувається в Генеральній прокуратурі, у викладі колег. Зокрема, стосовно слідства у «справі Георгія Гонгадзе».

Як стало відомо, новим керівником групи призначили Владислава Грищенка. І ось що сказала про нього Галина Климович, керівник слідчої групи, яка розслідувала справу щодо отруєння кандидата у Президенти Віктора Юшенка в інтерв’ю «Українській правді»: «Якщо мова йде про слідчих Каліфіцького і Грищенка, то у мене є більш ніж достатні підстави критично оцінювати їхні професійні, а тим більше моральні якості, оскільки ці

журналісти, проведена українськими фахівцями. І, мовляв, їм вдалося ознайомитися із заключною частиною експертизи, яка стосується виключно епізоду про викрадення і побиття помічника народного депутата Сергія Головатого — Олексія Подольського. І, стверджують колеги, експерти остаточно підтвердили приналежність голосів на плівці Леоніду Кучмі і Юрію Кравченку.

Хоча дещо нижче в розділі «Друге життя плівок Мельниченка» вони ж стверджують, що експерти вважають: «у категоричній формі встановити, чи піддавалися плівки монтажу або іншим змінам, експертним шляхом неможливо». Водночас нагадаю: в публікації «Касетна «бомба» з фальшивою начинкою» ми звертали увагу на слова фахівця, який сказав, що за нинішнього розвитку техніки навіть голос Папи Римського може говорити відверте богохульство. Також є ще одна ремарка експертів, на яку звернули увагу колеги: на різних плівках — різні акустичні дані, що викликає запитання щодо місяця проведення запису.

І якщо насправді, як стверджують колеги, вся доказова база слідства тримається на показах Олексія Пукача і «плівках Миколи Мельниченка», то це ще одне свідчення того, що слідство велось у запрограмованому режимі і цей шлях завів слідчих нині у глухий кут.

Розмінна монета

На жаль, «справа Георгія Гонгадзе», схоже, така стала розмінною монетою у хитросплетіннях політичних і кадрових інтриг. У попередніх публікаціях ми звертали увагу на інформацію, що оприлюднювалася різноманітними засобами масової інформації і яку варто було перевірити. Хоча б заради того, щоб винуватці смерті журналіста не уникли покарання. Однак Генеральна прокуратура в попередні роки надто вже прислухалася до думки попереднього керівництва держави.

Справу хотіли передати до суду до президентських виборів і відтак заробити на ній додаткові бали. Під егідою Парламентської Асамблеї Ради Європи вирішили провести експертизу «плівок Мельниченка». Для її проведення уряд Юлії Тимошенко виділив мільйони гривень. Експертів просили показати хоча б 60 відсотків достовірності. І що ж? Спершу були «труднощі перекладу», потім — відсутність оригіналу записуючої апаратури. Потім була повторна експертиза тих само фахівців. Навіть зразки голосу надавалися. І що ж? Сьогодні слідство спирається не на експертизи зарубіжних фахівців, а на дослідження, проведене вітчизняними спеціалістами.

І знову велика гра. І знову спроба набрати додаткові політичні бали, а ще — підвищити власний статус. І знову витік інформації, у тому числі з Банкової. Як, яким чином колеги отримали і цитують лист судді Апеляційного суду Ірини Григор’євої до глави адміністрації Президента Сергія Льовочкіна? Понад те, хто розповів їм, що робиться у стінах Генеральної прокуратури? Звідки вони знають, що Владислав Грищенко готується виділити епізод із звинуваченнями Олексія Пукача і Юрія Кравченка в окрему справу, а слідство у «справі Георгія Гонгадзе» продовжити?

Єдине, в чому можна погодитися з нашими колегами, що в підлеглих Рената Кузьміна залишиться необмежений ресурс тиску на решту фігурантів справи. Особливо, коли мова йде про високе крісло. А для цього годяться будь-які засоби. Напевно, варто у зв’язку з цим процитувати ще раз уже згадувану Галину Климович: «Мені здається, для Рената Равільовича не існує бар’єрів у досягненні мети, а кар’єрна драбина для нього не пахне лайном. Щоправда, у нього є одна хороша якість — він дорожить своїми людьми. Він підвищує їх, нагороджує, заохочує, але за це йому потрібно служити вірою і правдою, виконуючи без обговорення будь-який наказ...

...Знаю, що, коли був Президентом Ющенко, Кузьмін був наближений до його секретаріату, зараз Президент — Янукович, відповідно він наближений до його адміністрації і до самого Януковича. Він людина на всі часи».

* * *

А тим часом Генеральну прокуратуру покидають висококваліфіковані фахівці, які пропрацювали в ГПУ не один рік. Ті, для кого справа всього життя була вищою від посад і привілеїв нагородою. Чому? Здогадатися неважко. І від цього стає доволі сумно. Бо хто ж тоді шануватиме закон? Хто не «ритиме», а вестиме слідство? Хто не заглядатиме керівництву в очі, а матиме і відстоюватиме власну думку? Чи сьогодні потрібніші ті, хто вміє заходити на Банкову при всіх Президентах?

Володимир КОРОЛЮК.

Профспілкове майно — ласий шматок для рейдерів

Рейдерське захоплення земельних ділянок, «прихватація» державного майна, судове рейдерство... Подібні махінації протягом останніх 5 років активно використовують різні зацікавлені особи: від іменитих державних мужів до нечистих на руку бізнесменів. При цьому аферисти для досягнення своєї мети не гребують нічим: ні силовими захопленнями з використанням загонів спеціального призначення, ні організацією «акцій протесту скривджених», ні викраденням печаток і створенням паралельних із власниками майна структур. Супроводжуючи це все щедро проплаченими інформаційними кампаніями з поглинання брудом опонентів.

Ноу-хау новоявлених бізнесменів — залучення до своїх махінацій представників органів правопорядку та суддівського корпусу, які виносять незаконні рішення, ви вдумайтеся в це, — іменем України. Одним із надто ласих шматків для рейдерів є профспілкове майно, а саме — оздоровчі курорти та санаторії. Про рейдерські схеми привласнення профспілкового майна та боротьбу з цим явищем йдеться у розмові з головою Федерації профспілок України Василем Харою (на знімку).

— **Василе Георгійовичу, рейдерство в останні роки в Україні стало одним із найпоширеніших видів махінації з метою привласнення чужого майна. Потерпає від цього явища і Федерація профспілок, до того ж чи не найчастіше. Чому так?**

— Багатьом спритникам не терпиться розтягти профспілкове, а, отже, і народне майно по кишенях. Особливо наполегливими є аферисти від бізнесу на Закарпатті та в Криму. Санаторії і курорти цих куточків України вже неодноразово потерпали від рейдерських атак «прихватазаторів» різного ґатунку.

Усі ми добре пам'ятаємо події недалекого минулого, пов'язані з діями Закарпатської обласної ради стосовно санаторно-курортних і туристичних установ Федерації профспілок у цьому регіоні, та численні судові справи, ініційовані державними регіональними структурами і спрямовані на позбавлення профспілок майнових прав.

Перша спроба привласнення профспілкового майна Закарпатською обласною радою була здійснена ще в листопаді 2006 року. Своїм рішенням від 16 листопада 2006 року депутати визнали комунальною власністю цілісні майнові комплекси: санаторій «Карпати», санаторій «Синяк», санаторій «Квітка полонини», санаторій «Сонячне Закарпаття», санаторій «Поляна», санаторій «Верховина» та санаторій «Шаян», які належать ЗАТ «Укрпрофоздоровниця» на правах власності.

Як то кажуть, було ваше — стало наше. Не секрет, що наступним кроком такого сценарію стало б «перепрофілювання» цього майна і продаж «ефективному власнику». Ми звернулися до суду з позовом про скасування незаконного рішення. Постановою Господарського суду м. Києва від 16 жовтня 2007 року наш позов задоволено в повному обсязі.

Однак у липні 2009 року Закарпатська обласна рада робить другу спробу привласнення профспілкового майна. З її ініціативи Київський апеляційний адміністративний суд виносить ухвалу, якою скасовує постанову Господарського суду м. Києва від 16.10. 2007 р., а провадження у справі закриває.

З метою захисту профспілкових інтересів ЗАТ «Укрпрофоздоровниця» знову звернулося до Господарського суду м. Києва з позовною заявою до Закарпатської обласної ради про скасування цього рішення. Заяву прийнято до провадження, і розгляд спору триває. У разі прийняття позитивного рішення на користь Закарпатської обласної ради, внаслідок судового «рейдерства» ЗАТ «Укрпрофоздоровниця» може втратити сім майнових комплексів водночас.

Більше того, наслідуючи приклад протизаконної діяльності обласної ради, відповідним чином поведуть себе й депутати сільських рад області.

По-перше, прийнято незаконне рішення про передачу палацу Шенборна, розташованого на території санаторію «Карпати», до Чинадіївської сільської ради. Другим стали рішення сільських рад Закар-

паття, які призвели до незаконного будівництва в охоронних зонах біля санаторіїв «Квітка полонини» й «Шаян». Ці новобудови можуть повністю знищити мінеральні джерела та умови для оздоровлення населення.

— **«Укрпрофоздоровниця» — це структура Федерації профспілок України?**

— Так. Після проголошення незалежності Федерація профспілок України і Фонд соціального страхування ухвалили рішення про створення закритого акціонерного товариства лікувально-оздоровчих закладів. Цим політично важливим рішенням було врятовано профспілкову власність від «прихватації» та перепрофілювання і, як показав досвід, воно допомагає захищати профспілкове майно від рейдерських атак.

Ще в 1997 році Вищий арбітражний суд виніс свій вердикт: акціонерне товариство «Укрпрофоздоровниця» створене відповідно до букви закону й будь-яким оспорюванням з боку організацій будь-якого рівня не підлягає. З часом таке рішення ухвалив і Верховний Суд. Але рейдерів не зупиняють ні рішення Верховного Суду, ні Конституція України. Свої атаки вони спрямовують на «Укрпрофоздоровницю», до якої включене все санаторно-курортне майно профспілок. Нині в провадженні судів перебуває понад 100 судових справ, у яких ЗАТ «Укрпрофоздоровниця» виступає як позивач, відповідач або третя особа.

Ми вже набули досвіду боротьби за свої права. Тож неможні громадяни й надалі матимуть змогу відпочивати в емпаторійському санаторії «Ударник», одеських — «Лермонтовський», «Затока», «Мирний». А також низці інших, які нам вдалося повернути до системи профспілкової власності.

— **Які ще схеми використовують рейдери для привласнення профспілкового майна?**

— Головна мета рейдерів — дискредитувати профспілки. Створити імідж неефективного власника й пролобювати рішення про передачу оздоровниць місцевій владі. На місцевому рівні, як відомо, домовитися легше. Авантюристи від бізнесу застосовують при цьому різноманітні засоби тиску на профспілки.

Наприклад, **перше**, у 2010 році в різні суди України були подані позови від фізичних осіб до виконавчих органів всеукраїнських профспілок, які є членськими організаціями ФПУ й по суті її засновниками.

Уся суть цих позовів зводилася до блокування роботи зазначених профспілок, скасування рішень про обрання їх голів, заборону проводити зміну в статутних документах та інше.

Друге. Всі позови, подані до різних судів, у різних регіонах України — ідентичні, тобто складені однією людиною або ж за одним зразком.

Третє. Самі позивачі до суду не з'являються, оскільки це пересічні громадяни, яких просто під різними приводами фактично заставили підписати позовні заяви. За їхніми дорученнями їх представляють професійні адвокати. І найці-

кавіше, що ці адвокати завжди одні й ті самі в різних судових засіданнях і в різних судах.

Четверте. Практично всі ці люди, які підписали відповідні позови, не є членами профспілок і не мають права брати участі в їх діяльності. Тобто, триває активний пошук громадян, переважно членів профспілок, які за винагороду підписали б неіснуючі претензії до профспілки й у такий спосіб фактично блокували її роботу.

Все це вказує, з одного боку, на замовний характер даних позовних претензій. З другого — на те, що за цим усім стоїть одна людина або певна група, метою якої є визнання нелегітимності керівництва Федерації профспілок та доступ до майнового комплексу ФПУ.

Крім того, ведеться потужна інформаційна війна проти Федерації профспілок України. Статті замовного характеру, очевидно щедро проплачені, мають на меті створити штучний скандал як інформаційний привід, щоб звинуватити керівників ФПУ в діях, котрі вони не вчиняли, і використати цю провокацію для розвалу найбільшого громадського об'єднання та приватизації його профспілкового майна.

Рейдерами також ініційовано звернення до правоохоронних органів, щоб втягнути їх до вирішення питання відчуження профспілкового майна на власну користь. Однак ФПУ має у своєму розпорядженні документи, які засвідчують, що за результатами перевірок профспілкових оздоровниць органами прокуратури та внутрішніх справ не виявлено зловживань, які потребують порушення кримінальних справ до керівників санаторно-курортних закладів.

— **Але, напевно, з приходом нової влади це все в минулому, й запущені попередньою владою судові процеси повинні припинитися?**

— На жаль, очевидно, майно профспілок для нечистих на руку ділків настільки ласий шматок, що просто так відмовитися від нього рейдери не збираються. І останні події підтверджують це.

Цього разу атака на профспілкове майно здійснюється в Автономній Республіці Крим. У дію, по суті, запускається той самий сценарій дискредитації Федерації профспілок у засобах масової інформації. Але нині задум рейдерів полягає у тому, щоб, скориставшись розпорядженням Президента України про наведення ладу в земельних відносинах, використати місцеві органи державної влади для тиску на ФПУ через масові перевірки профспілкових оздоровниць Криму.

23 червня цього року Президент України Віктор Янукович видав розпорядження №956/2010 «Про створення мжвдомчої робочої групи з аналізу стану дотримання законодавства у сфері земельних відносин». Таким чином, Президент розпорядився перевірити чиновників на предмет їхніх махінацій із землею на місцях. Але жодного слова в цьому документі не сказано про необхідність перевіряти проф-

спілкові оздоровниці, оскільки жоден санаторій не є власником землі — вона належить місцевим громадам!

Хоч як це дивно, деякі місцеві органи влади замість виконання доручення глави держави, почали із завзяттям інспектувати профспілкові оздоровниці. Й це триває на території АР Крим протягом останніх двох місяців.

Хто тільки не з'являвся в санаторіях ЗАТ «Укрпрофоздоровниця» для перевірки діяльності установ, посилаючись на вищезгадане президентське розпорядження. Починаючи з чиновників прокуратури АР Крим, Державного комітету земельних ресурсів, податкової адміністрації і закінчуючи представниками СЕС і... Держкомітету рибного господарства України. Останні, ймовірно, шукали в профспілкових санаторіях рибу, бо, мабуть, шукати її більше ніде.

Справжня мета таких дій очевидна. Це дискредитація Федерації профспілок. Дуже вже комусь хочеться показати, що на підставі результатів перевірки профспілки нібито не забезпечують належним чином діяльність санаторно-курортних установ, і тому, мовляв, є необхідність відібрати їх у профспілок і передати в комунальну або державну власність.

Окрім цинічного «використання» розпорядження глави держави, в усьому іншому почерк рейдерів залишається тим самим.

При цьому режисери такого сценарію забувають сказати, що профспілки в останні 20 років зберегли 80% санаторіїв, тоді як 80% державних оздоровниць давним-давно продано приватним структурам, а це означає, що держава позбавила себе необхідності піклуватися про санаторно-курортне лікування населення України.

— **Василе Георгійовичу, у вас була зустріч із Президентом України Віктором Януковичем. Ви порушували це питання перед керівником держави?**

— Я звернувся до Президента України з проханням особисто втрутитися у ситуацію, яка склалася. Щоб припинити спроби незаконного втручання з боку органів державної влади й місцевого самоврядування в правомірну господарську діяльність санаторно-курортних закладів.

Президент погодився, що існує необхідність відновлення і подальшого розвитку санаторно-курортної галузі в Україні й що турбота про людей — це спільне завдання влади та профспілок.

Я також запропонував Президенту втілити в життя розроблений спільно з державою проєкт, спрямований на відродження і розвитку санаторної системи України.

Суть його полягає ось у чому: **Перше.** ФПУ в установленому порядку приймає рішення про виділення для втілення проєкту 20—25 діючих санаторно-курортних закладів, а держава, зі свого боку, припинить судові переслідування профспілкових структур, надасть пільги в оподаткуванні, користуванні й прибудавні землі, забезпечить розвиток і створення нових курортних зон, державно-профспілкових підприємницьких структур, надасть пільгове кредитування в державних банках та можливість формування і оплати державного замовлення на соціальні послуги.

Друге. Держава припинить підготовку проєктів законодавчих актів, у яких передбачається одержавлення профспілкового майна, підтримає внесення змін до чинного закону про профспілки, які закріплять їхні майнові права.

Третє. ФПУ візьме на себе вирішення всіх питань, пов'язаних із нормативно-методичним забезпеченням санаторно-курортних закладів, розвідки та експлуатації гідрогеологічних та бальнеологічних дже-

рел, використання інших лікувально-оздоровчих факторів.

Четверте. Доходи отримані від цієї діяльності, будуть спрямовуватися на розвиток санаторно-курортної галузі України та на забезпечення пільгових умов лікування і оздоровлення соціально незахищених верств населення.

— **Але, я так розумію, зношеність основних фондів профспілкових курортів і санаторіїв у деяких випадках сягає 80—90%. А грошей у держави, як завжди, не вистає?**

— Насправді середня зношеність основних фондів у цілому становить 41 відсоток, однак значна частина їх повністю зношена, інші мають відсоток зношеності від 60% і вище. Дійсно, реконструкція та модернізація потребують капіталовкладень. І для цього, безперечно, потрібна допомога держави, але можна обійтись і без залучення додаткових державних коштів. Перш за все необхідна допомога з розроблення пакета документів для залучення інвестицій. Ідеться про зменшення до мінімуму ризиків втрати майна та захист від посягання недобросовісних інвесторів, мета яких забрати профспілкове майно.

Перше. Один із таких шляхів — запровадження більш безпечного й продуктивного методу інвестування у розвиток оздоровниць: інвестування власних коштів. Така практика вже є в Закритому акціонерному товаристві «Миргородкурорт». У непростій фінансовій ситуації у розвиток лікувально-діагностичної бази інвестовано власних коштів підприємства на суму близько 40 млн. гривень. У результаті прибутки ЗАТ «Миргородкурорт» в 2009 році зросли майже в 25 разів.

Друге. Необхідно розширювати наповнення собівартості послуг (проведення капітальних і поточних ремонтів, робіт із благоустрою тощо). Це дозволить підвищити конкурентоспроможність санаторно-курортної бази на ринку послуг, дасть можливість підвищити ціну на путівку нової якості й залучити платоспроможніший контингент.

Третє. В країні відсутні єдині державні програми зміцнення здоров'я нації та розвитку курортної галузі, й це за того, що населення потребує лікування та оздоровлення через скорочення середньої тривалості життя в Україні, в той час як санаторії ЗАТ «Укрпрофоздоровниця», маючи розвинуту мережу реабілітаційних відділень, спроможні щорічно оздоровлювати та повертати до повноцінного способу життя близько 400 тисяч дорослих та дітей. Проблема могла б бути вирішена за умови внесення її в тристоронню угоду між профспілками, роботодавцями та Кабінетом Міністрів України.

Четверте. Держава може допомогти, надавши митні й візові пільги та знижки на авіа- та залізничні квитки в період масових відпусток і канікул. Адже поклати надії на те, що наші санаторії заповнить контингент із країн далекого зарубіжжя, не доводиться через різень комфортності та оснащеності санаторіїв.

І останнє. Необхідно внести зміни до законодавства про державні закупівлі, а саме — скасувати проведення тендерів для закупівлі путівок, які спеціалізуються на лікуванні та реабілітації інвалідів-спинальних. Це дало б можливість оздоровлювати цю категорію хворих протягом року, а не після проведення тендера — як показує практика, тільки починаючи з квітня. Застраховані та інваліди завчасно зможуть планувати своє лікування та отримати путівки, а санаторії — спланувати безперебійну роботу протягом року, що вплине на покращення соціально-психологічного клімату в санаторіях та на курортах.

Олесь ТИХОПУТ.

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з ратифікацією Конвенції про запровадження системи реєстрації заповітів

Верховна Рада України **постановляє:**
І. Внести зміни до таких законодавчих актів України:
1. У Цивільному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40-44, ст. 356):
1) статтю 1247 доповнити частиною четвертою такого змісту:
«4. Заповіти, посвідчені особами, зазначеними у частині третій цієї статті, підлягають державній реєстрації у Спадковому реєстрі в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України»;
2) частину сьому статті 1254 доповнити словами «і підлягають державній реєстрації у Спадковому реєстрі в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України»;
3) частину першу статті 1304 доповнити словами «а також державній реєстрації у Спадковому реєстрі в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України».
2. У Законі України «Про нотаріат» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 39, ст. 383; 2009 р., № 13, ст. 161):
1) частину восьму статті 8 викласти в такій редакції:
«Витяг зі Спадкового реєстру про наявність складеного заповіту видається тільки заповідачу, а після смерті заповідача - будь-якій особі, яка пред'явила свідоцтво про смерть або інший документ, що підтверджує факт смерті заповідача (одного із заповідачів)»;

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про ратифікацію Рамкової угоди між Урядом України та Північною екологічною фінансовою корпорацією

Верховна Рада України **постановляє:**
Рамкову угоду між Урядом України та Північною екологічною фінансовою корпорацією, підписану 17 вересня 2009 року в м. Донецьку, ратифікувати.
Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.
м. Київ,
21 вересня 2010 року.
№ 2533-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо строків виплати заробітної плати

Верховна Рада України **постановляє:**
І. Внести зміни до таких законодавчих актів України:
1. У статті 115 Кодексу законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375):
1) частину першу викласти в такій редакції:
«Заробітна плата виплачується працівникам регулярно в робочі дні у строки, встановлені колективним договором або нормативним актом роботодавця, погодженим з виборним органом первинної профспілкової організації чи іншим уповноваженим на представництво трудовим колективом органом (а в разі відсутності таких органів - представниками, обраними і уповноваженими трудовим колективом), але не рідше двох разів на місяць через проміжок часу, що не перевищує шістнадцяти календарних днів, та не пізніше семи днів після закінчення періоду, за який здійснюється виплата»;
2) після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:
«Розмір заробітної плати за першу половину місяця визначається колективним договором або нормативним актом роботодавця, погодженим з виборним органом первинної профспілкової організації чи іншим уповноваженим на представництво трудовим колекти-

2) частину першу статті 56 доповнити словами «а також забезпечують державну реєстрацію заповітів у Спадковому реєстрі відповідно до порядку, затвердженого Кабінетом Міністрів України»;
3) частину першу статті 57 доповнити словами «і забезпечують державну реєстрацію нового заповіту, змін до заповіту, скасування заповіту у Спадковому реєстрі відповідно до порядку, затвердженого Кабінетом Міністрів України».
ІІ. Прикінцеві положення
1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування.
2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня опублікування цього Закону забезпечити: розроблення і затвердження порядку державної реєстрації заповітів у Спадковому реєстрі; приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.
м. Київ, 21 вересня 2010 року. № 2527-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо строків виплати заробітної плати

вом органом (а в разі відсутності таких органів - представниками, обраними і уповноваженими трудовим колективом), але не менше оплати за фактично відпрацьований час з розрахунку тарифної ставки (посадового окладу) працівника».
У зв'язку з цим частину третю вважати частиною четвертою.
2. У статті 24 Закону України «Про оплату праці» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 17, ст. 121; 2005 р., № 2, ст. 31):
1) частину першу викласти в такій редакції:
«Заробітна плата виплачується працівникам регулярно в робочі дні у строки, встановлені колективним договором або нормативним актом роботодавця, погодженим з виборним органом первинної профспілкової організації чи іншим уповноваженим на представництво трудовим колективом органом (а в разі відсутності таких органів — представниками, обраними і уповноваженими трудовим колективом), але не рідше двох разів на місяць через проміжок часу, що не перевищує шістнадцяти календарних днів, та не пізніше семи днів після закінчення періоду, за який здійснюється виплата»;
2) після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:
«Розмір заробітної плати за першу половину міся-

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про ратифікацію Договору між Україною та Федеративною Республікою Бразилія про передачу засуджених осіб про передачу засуджених осіб

Верховна Рада України **постановляє:**
Ратифікувати Договір між Україною та Федеративною Республікою Бразилія про передачу засуджених осіб, який вчинено 2 грудня 2009 року в м. Києві і набирає чинності через тридцять днів після обміну Сторонами ратифікаційними грамотами.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.
м. Київ,
21 вересня 2010 року.
№ 2529-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми

Верховна Рада України **постановляє:**
Ратифікувати Конвенцію Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми, вчинену 16 травня 2005 року у м. Варшаві, яка набирає чинності для України в перший день місяця, наступного після закінчення тримісячного періоду віддати передачі Україною на зберігання її ратифікаційної грамоти.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.
м. Київ,
21 вересня 2010 року.
№ 2530-VI.

ця визначається колективним договором або нормативним актом роботодавця, погодженим з виборним органом первинної профспілкової організації чи іншим уповноваженим на представництво трудовим колективом органом (а в разі відсутності таких органів - представниками, обраними і уповноваженими трудовим колективом), але не менше оплати за фактично відпрацьований час з розрахунку тарифної ставки (посадового окладу) працівника».

У зв'язку з цим частини третю - п'яту вважати відповідно частинами четвертою - шостою.
ІІ. Прикінцеві положення
1. Цей Закон набирає чинності через місяць з дня його опублікування.
2. Кабінету Міністрів України у місячний строк з дня опублікування цього Закону: привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; забезпечити перегляд міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.
м. Київ, 23 вересня 2010 року.
№ 2559-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про внесення змін до Закону України «Про державне оборонне замовлення»

Верховна Рада України **постановляє:**
Внести зміни до Закону України «Про державне оборонне замовлення» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 17, ст. 111; 2003 р., № 26, ст. 200, № 30, ст. 247; 2005 р., № 5, ст. 115, № 9, ст. 183; 2007 р., № 9, ст. 67), виклавши його в такій редакції:
«ЗАКОН УКРАЇНИ
Про державне оборонне замовлення
Цей Закон визначає загальні правові засади планування і формування державного оборонного замовлення та регулює особливості відносин, пов'язаних з визначенням та здійсненням процедур закупівлі продукції, виконанням робіт та наданням послуг оборонного призначення (продукція, роботи і послуги).
Стаття 1. Визначення термінів
У цьому Законі нижченаведених терміни вживаються в такому значенні:
1) виконавці оборонного замовлення (далі - виконавці) - суб'єкти господарської діяльності України незалежно від форми власності, що мають ліцензії (дозволи) на провадження відповідних видів господарської діяльності у випадках, передбачених законом, отримані згідно із законодавством, та іноземні суб'єкти господарської діяльності, з якими укладено державний контракт з оборонного замовлення на постачання (закупівлю) продукції, виконання робіт та надання послуг за результатами конкурсного відбору (за винятком укладення державних контрактів із суб'єктами господарської діяльності, які є єдиними в Україні виробниками);
2) співвиконавці оборонного замовлення (далі - співвиконавці) - суб'єкти господарської діяльності України незалежно від їх форми власності, що мають ліцензії (дозволи) на провадження відповідних видів господарської діяльності, отримані згідно із законодавством, які беруть участь у виконанні оборонного замовлення на підставі відповідних договорів (контрактів), укладених з виконавцями;
3) державне оборонне замовлення (далі - оборонне замовлення) - засіб державного регулювання економіки для задоволення наукових та матеріально-технічних потреб із забезпечення національної безпеки і оборони шляхом планування обсягів фінансових ресурсів, визначення видів та обсягів продукції, робіт і послуг, а також укладення з виконавцями державних контрактів на постачання (закупівлю) продукції, робіт і послуг;
4) державний контракт з оборонного замовлення (далі - державний контракт) - договір, укладений у письмовій формі державним замовником від імені держави з виконавцем відповідно до затверджених основних показників оборонного замовлення, в якому визначаються економічні та правові зобов'язання сторін, порядок регулювання їхніх господарських відносин;
5) державні замовники з оборонного замовлення (далі - державні замовники) - визначені Кабінетом Міністрів України центральні органи виконавчої влади, інші державні органи - головні розпорядники бюджетних коштів;
6) орієнтовні показники обсягів оборонного замовлення - складова основних показників оборонного планування: орієнтовні обсяги фінансових ресурсів держави для постачання (закупівлі) продукції, робіт і послуг за оборонним замовленням відповідно до розрахункових потреб, визначених державними замовниками;
7) основні показники оборонного замовлення - затверджені Кабінетом Міністрів України перелік (номенклатура) та обсяги продукції, робіт і послуг, що постачаються (закуповуються), а також обсяг коштів, передбачених на такі цілі в межах установлених бюджетних асигнувань, визначених законом про Державний бюджет України на відповідний бюджетний період для кожного державного замовника;
8) послуги оборонного призначення - послуги, пов'язані із забезпеченням життєдіяльності об'єктів і споруд оборонного та спеціального призначення, експлуатацією та використанням продукції оборонного призначення;

9) продукція оборонного призначення - озброєння, військова та спеціальна техніка, військова зброя і боеприпаси, спеціальні комплектувальні вироби для їх виготовлення та експлуатації, матеріали та обладнання, спеціально призначені для їх розроблення, виготовлення або використання, спеціальні технічні засоби;
10) роботи оборонного призначення: фундаментальні наукові дослідження для задоволення потреб із забезпечення національної безпеки і оборони; науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи або їх окремі етапи із створення, модернізації, утилізації продукції оборонного призначення, розроблення спеціальних технологій, матеріалів та стандартів; будівництво об'єктів і споруд оборонного та спеціального призначення; створення нових та нарощення існуючих виробничих потужностей для виготовлення продукції оборонного призначення; роботи з мобілізаційної підготовки; ремонт, модифікація, модернізація, утилізація та знищення продукції оборонного призначення; формування та ведення страхового фонду документації на озброєння, військову та спеціальну техніку, інше військове майно, об'єкти і споруди оборонного та спеціального призначення.
Стаття 2. Правова основа оборонного замовлення
1. Правовою основою оборонного замовлення є Конституція України, Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, закони України «Про організацію оборонного планування», «Про здійснення державних закупівель», «Про державне замовлення для задоволення пріоритетних державних потреб» та інші законодавчі акти України.
Стаття 3. Уповноважений орган з питань координації оборонного замовлення
1. Координацію діяльності з реалізації оборонного замовлення здійснює визначений Кабінетом Міністрів України уповноважений центральний орган виконавчої влади (далі - уповноважений орган).
2. Уповноважений орган: готує з урахуванням пропозицій державних замовників проект основних показників оборонного замовлення на відповідний бюджетний період та подає його в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України; координує і контролює діяльність державних замовників під час розміщення оборонного замовлення та виконання державних контрактів; надає методичну та консультативну допомогу державним замовникам щодо організації здійснення процедур закупівлі; отримує від державних замовників звіт про результати здійснення процедур закупівлі, укладення та виконання державних контрактів; інформує в установленні строки Кабінет Міністрів України про хід виконання оборонного замовлення;
3. установлює строки подання державними замовниками пропозицій до проекту основних показників оборонного замовлення, інформації про укладені державні контракти та хід їх виконання;
4. розробляє проекти нормативно-правових актів з питань оборонного замовлення.
Стаття 4. Державний замовник
1. Державний замовник: здійснює планування оборонного замовлення;
2. готує і подає уповноваженому органу у визначений ним строк пропозиції до проекту основних показників оборонного замовлення на відповідний бюджетний період; укладає державні контракти з виконавцями; організовує та здійснює процедури закупівлі;
3. забезпечує фінансування відповідно до умов державних контрактів;
4. здійснює контроль за цільовим використан-

ням бюджетних коштів, виділених на виконання оборонного замовлення відповідно до умов державних контрактів;
5. здійснює контроль за ходом виконання робіт (на окремих етапах та в цілому) згідно з оборонним замовленням;
6. організовує та бере участь у проведенні державних та інших випробувань зразків продукції оборонного призначення;
7. надає виконавцям технічне завдання та погоджує з ним програму (техніко-економічні показники) або тематику робіт;
8. приймає поставлену (виготовлену) продукцію, виконані роботи (у тому числі конструкторську документацію) і надані послуги;
9. звітує перед уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі статистики про укладення державних контрактів, результати їх виконання і використання бюджетних коштів;
10. планує та контролює роботу з формування страхового фонду документації;
11. визначає спільно з виконавцями порядок залучення до виконання оборонного замовлення співвиконавців.
Стаття 5. Виконавець оборонного замовлення
1. Виконавець оборонного замовлення: постачає продукцію, виконує роботи та надає послуги відповідно до умов державного контракту;
2. забезпечує відповідність виготовлених зразків продукції оборонного призначення вимогам державного замовника;
3. забезпечує державному замовникові належні умови для здійснення контролю за виконанням оборонного замовлення;
4. звітує про виконання оборонного замовлення перед органами державної статистики;
5. забезпечує надання документації для виготовлення документів страхового фонду документації;
6. залучає, у разі необхідності, до виконання оборонного замовлення співвиконавців та забезпечує авансування і оплату виконання замовлення згідно з умовами укладеного договору (контракту) відповідно до вимог чинного законодавства.
Стаття 6. Планування та формування оборонного замовлення
1. Планування оборонного замовлення є складовою системи планування розвитку Военної організації держави, що здійснюється відповідно до Закону України «Про організацію оборонного планування».

2. Державні замовники за довгострокового та середньострокового оборонного планування розробляють орієнтовні показники обсягів оборонного замовлення з урахуванням орієнтовних обсягів фінансових ресурсів, необхідних для здійснення заходів, виконання завдань та досягнення показників, визначених державними цільовими програмами, іншими основоположними документами оборонного планування.
3. За короткострокового оборонного планування державні замовники готують і подають пропозиції до проекту основних показників оборонного замовлення на:
1) наступний бюджетний період з урахуванням витрат, передбачених для потреб забезпечення національної безпеки і оборони у проекті закону про Державний бюджет України на наступний бюджетний період;
2) другий наступний бюджетний період з урахуванням орієнтовних показників обсягів оборонного замовлення, визначених для такого періоду.
4. Державні замовники погоджують з Міністерством оборони України пропозиції щодо виконання робіт з розроблення нових видів озброєння, військової техніки та військової зброї, їх складових частин, а також модернізації зазначеної продукції оборонного призначення з метою уникнення дублювання таких робіт.
Державні замовники погоджують з центральними органами виконавчої влади, до сфери управління яких належать підприємства обо-

ронно-промислового комплексу, пропозиції щодо виконання робіт оборонного призначення з метою максимального використання науково-виробничого потенціалу підприємств оборонно-промислового комплексу України.
5. Проект основних показників оборонного замовлення на наступний бюджетний період готує уповноважений орган з урахуванням пропозицій державних замовників у встановленому законодавством порядку.
У проекті основних показників оборонного замовлення враховуються пропозиції щодо постачання (закупівлі) продукції, робіт і послуг:
1) необхідних для здійснення заходів, виконання завдань та досягнення показників, визначених державними цільовими програмами, іншими документами планування розвитку Збройних Сил України, інших військових формувань, правоохоронних органів та оборонно-промислового комплексу у відповідному бюджетному періоді;
2) необхідних для виконання покладених на державних замовників завдань;
3) визначених Кабінетом Міністрів України як такі, що мають особливо важливе значення для забезпечення національної безпеки і оборони відповідно до Основних напрямів урядової політики в економічній та соціальній сфері на відповідний рік.
6. Кабінет Міністрів України затверджує основні показники оборонного замовлення після прийняття Верховною Радою України Державного бюджету України на відповідний бюджетний період.
У разі потреби Кабінет Міністрів України здійснює коригування основних показників оборонного замовлення в межах витратків, затверджених Державним бюджетом України.
Не дозволяється державному замовнику перерозподіляти на інші потреби витратки державного бюджету, передбачені на виконання оборонного замовлення.
7. Порядок планування, формування, особливості розміщення, коригування оборонного замовлення, а також порядок здійснення контролю за його виконанням визначає Кабінет Міністрів України.
Стаття 7. Укладення державних контрактів з оборонного замовлення
1. Укладення державних контрактів з оборонного замовлення здійснюється державними замовниками з урахуванням затверджених основних показників оборонного замовлення шляхом визначення на конкурентних засадах виконавців серед суб'єктів господарської діяльності, якщо інше не передбачено Законом України «Про здійснення державних закупівель» та цим Законом.
2. Державні замовники здійснюють відбір виконавців з постачання (закупівлі) продукції, робіт і послуг:
1) якщо їх закупівля за оборонним замовленням становить державну таємницю, - у порядку, передбаченому цим Законом;
2) в інших випадках - у порядку, визначеному Законом України «Про здійснення державних закупівель».
3. У разі якщо закупівля продукції, робіт і послуг за оборонним замовленням становить державну таємницю, такі продукція, роботи і послуги закуповуються у суб'єктів господарювання, що зареєстровані як виробники продукції, робіт і послуг оборонного призначення, закупівлі яких становлять державну таємницю, без застосування конкурентних процедур.
Порядок формування та ведення реєстру виробників продукції, робіт і послуг оборонного призначення, закупівлі яких становлять державну таємницю, визначається Кабінетом Міністрів України.
4. Державний контракт з оборонного замовлення укладається сторонами на основі типового державного контракту, затвердженого Кабінетом Міністрів України.
Стаття 8. Особливості закупівлі продукції, робіт і послуг оборонного призначення за імпорт

2. У разі якщо державним контрактом передбачена закупівля продукції оборонного призначення за імпортом на суму, що перевищує п'ять мільйонів євро, обов'язковою умовою такого контракту є одержання Україною відповідних компенсацій.

3. Дотримання умови щодо одержання Україною компенсації здійснюється шляхом укладення та виконання компенсаційного (офсетного) договору, який є зовнішньоекономічним договором (контрактом), укладеним у письмовій формі між центральним органом виконавчої влади, уповноваженим Кабінетом Міністрів України, та іноземним суб'єктом господарської діяльності, і пов'язаний з державним контрактом на постачання (закупівлю) продукції, робіт і послуг оборонного призначення.

Порядок укладення компенсаційних (офсетних) договорів та види компенсацій визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 9. Виконання оборонного замовлення

1. Виконання оборонного замовлення здійснюється відповідно до державного контракту.

2. Власником виробничих потужностей, створених за державні кошти в результаті виконання оборонного замовлення, є держава в особі державних замовників. Володіння, розпорядження та використання, у тому числі на умовах оренди, об'єктів, продукції та потужностей, створених в результаті виконання оборонного замовлення, здійснюється в порядку, визначеному законодавством України, з додержанням зобов'язань щодо охорони прав на створені об'єкти права інтелектуальної власності.

3. Державні замовники мають право розмішувати на підприємствах, в установах та організаціях, визначених виконавцями, свої представництва або залучати до такої роботи на договірній основі інших державних замовників. Діяльність зазначених представництв провадиться відповідно до положення, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

4. Порядок розроблення, освоєння та випуску нових видів продукції оборонного призначення, а також припинення випуску існуючих визначає Кабінет Міністрів України.

Стаття 10. Додержання законодавства про державну таємницю

1. Заходи щодо планування, формування, розміщення та виконання оборонного замовлення, що становлять державну таємницю, здійснюються з додержанням законодавства про державну таємницю.

Стаття 11. Контроль за виконанням оборонного замовлення

1. Контроль за якістю продукції, робіт і послуг на всіх етапах розроблення, виробництва, модернізації, утилізації та ремонту, за цільовим використанням коштів, перевірка і узгодження документів щодо формування договірних цін здійснюються державними замовниками.

Стаття 12. Відповідальність за порушення законодавства про оборонне замовлення

1. У разі нецільового використання бюджетних коштів відповідальність несуть державні замовники згідно із законом.

2. У разі невиконання або неналежного виконання оборонного замовлення винна сторона відшкодовує іншій стороні завдані нею збитки в порядку, передбаченому законом.

3. У разі ухилення виконавця, визначеного в порядку, передбаченому частиною другого статті 7 цього Закону, від укладення державного контракту такий виконавець несе відповідальність згідно із законом.

4. Спори, що виникають між державними замовниками і виконавцями щодо здійснення процедури закупівлі, під час укладення, виконання, внесення змін чи розірвання державних контрактів, а також спори, пов'язані з відшкодуванням завданих збитків, розв'язуються у судовому порядку.

Стаття 13. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
23 вересня 2010 року.
№ 2560-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання»

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Внести до Закону України «Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 23, ст. 148) такі зміни:

1) у статті 1:

в абзаці другому слова «за умови участі в них суб'єктів здійснення міжнародних передач товарів» виключити;

в абзаці двадцятій другому слова «роботи і» виключити, а після слова «послуги» доповнити словами «(технічна допомога)»;

після абзацу двадцять другого доповнити новим абзацом такого змісту:

«послуги (технічна допомога) подвійного використання - надання іноземним юридичним особам чи іноземцям в Україні або за її межами технічної підтримки, пов'язаної з ремонтом, розробленням, виробництвом, використанням, складанням, випробуванням, модифікацією, модернізацією, підтримкою в робочому стані, включаючи авторський та гарантійний нагляд, або будь-яке інше технічне обслуговування систем, обладнання та їх компонентів, програмного забезпечення та технологій, що підлягають державному експортному контролю. Послуга (технічна допомога) може набувати форми інструктаж, підвищення кваліфікації, навчання, практичного освоєння методів роботи, надання консультацій і може включати передачу технічних даних».

У зв'язку з цим абзаци двадцять третій - сороковий вважати відповідно абзацами двадцять четвертим - сорок першим;

у першому реченні абзаців тридцятого та тридцять першого слова «суб'єкту здійснення міжнародних передач товарів» виключити;

абзац тридцять другий після слів «суб'єкту здійснення міжнародних передач товарів» доповнити словами «або суб'єктам, зазначеним у частині третій статті 15 цього Закону»;

в абзаці сорок першому слова «суб'єкту підприємницької діяльності» замінити словом «споживачу»;

2) у статті 2:

у частині першій слова «що виконуються в установленому порядку суб'єктами здійснення міжнародних передач товарів» виключити;

частину другу викласти в такій редакції:

«Дія цього Закону не поширюється на: переміщення товарів у зв'язку із заходами, що проводяться військовими формуваннями, правоохоронними органами, органами та підрозділами цивільного захисту України за її межами або підрозділами збройних сил інших держав на території України відповідно до міжнародних договорів України, якщо ними передбачені спеціальні механізми контролю за переміщенням таких товарів; міжнародні передачі газової, спортивної чи мисливської зброї, зброї, що споряджається гумовими або аналогічними за своїми властивостями металеними снарядами не смертельної дії, іншої зброї, на яку поширюється дія дозвільної системи щодо обігу такої зброї, а також складові частини, патрони та боеприпаси до неї;

міжнародні передачі спеціальних засобів, що застосовуються під час охорони громадського порядку, за переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України; вивезення, ввезення згідно з міжнародними договорами табельної та службово-штатної зброї під час виконання службових обов'язків особами рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ, військовослужбовцями, іншими особами, які відповідно до законодавства України мають право на носіння такої зброї»;

3) статтю 8 доповнити словами «та видів їх міжнародних передач»;

4) абзац перший частини другої статті 10 після слова «експорту» доповнити словом «імпорту»;

5) у статті 11:

у частині першій слова «суб'єктам здійснення міжнародних передач товарів» виключити;

після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«Спеціально уповноважений орган виконавчої влади з питань державного експортного контролю має право отримувати від центральних органів виконавчої влади та інших державних органів, установ та організацій інформацію з питань, віднесених до їхньої компетенції, та залучати такі органи, установи та організації для проведення експертизи».

У зв'язку з цим частини другу - четверту вважати відповідно частинами третьою - п'ятою;

у частині третій:

в абзаці восьмому слова «суб'єктам здійснення міжнародних передач товарів» виключити, а слова «порушення такими суб'єктами» замінити словами «виявлення фактів порушення»;

в абзаці дев'ятому слова «порушення такими суб'єктами» замінити словами «виявлення фактів порушення»;

абзац дванадцятий викласти в такій редакції:

«визначення належності товарів до матеріальних носіїв секретної інформації та грифу секретності цих носіїв»;

6) у статті 12:

третє речення частини першої після слів «до конкретних держав» доповнити словами «залежно від категорії товарів, видів міжнародних передач таких товарів тощо»;

після частини першої доповнити трьома новими частинами такого змісту:

«Строк розгляду заяв та прийняття рішення про видачу або відмову у видачі посвідчення про реєстрацію, якщо не потрібне додаткове міжвідомче узгодження, становить 30 робочих днів з дня надходження всіх необхідних документів.

У разі виникнення потреби у проведенні додаткового міжвідомчого узгодження загальний строк розгляду заяв та прийняття рішення про видачу або відмову у видачі посвідчення про реєстрацію не може перевищувати 60 робочих днів з дня надходження всіх необхідних документів.

У видачі посвідчення про реєстрацію відмовляється, посвідчення про реєстрацію скасовується або його дія зупиняється спеціально уповноваженим органом виконавчої влади з питань державного експортного контролю у разі:

припинення в установленому законодавством порядку діяльності суб'єкта господарювання;

встановлення, що посвідчення або відповідні роз'яснення до нього надані на підставі недостовірних даних».

У зв'язку з цим частини другу - четверту вважати відповідно частинами п'ятою - сьомою;

частини п'яту і шосту викласти в такій редакції:

«Попередня ідентифікація товарів, а також здійснення необхідних заходів, пов'язаних з отриманням дозвільних документів на здійснення міжнародних передач таких товарів є обов'язком суб'єкта господарювання та суб'єктів, зазначених у частині третій статті 15 цього Закону.

Суб'єкт господарювання та суб'єкти, зазначені у частині третій статті 15 цього Закону, мають право доручити проведення попередньої ідентифікації товарів юридичній особі, яка отримала в установленому порядку повноваження на здійснення діяльності щодо попередньої ідентифікації товарів»;

після частини шостої доповнити новою частиною такого змісту:

«Спеціально уповноважений орган виконавчої влади з питань державного експортного контролю надає юридичним особам повноваження на здійснення діяльності щодо попередньої ідентифікації товарів у галузі державного експортного контролю та видає таким юридичним особам відповідні свідоцтва з додатками, у яких зазначаються переліки штатних і позаштатних експертів та відповідних позицій товарів (або груп товарів), щодо яких експертами здійснюється попередня ідентифікація товарів».

У зв'язку з цим частину сьому вважати частиною восьмою; доповнити частинами дев'ятою - дванадцятою такого змісту:

«Строк розгляду заяв та прийняття рішення про видачу або відмову у видачі свідоцтва про отримання юридичною особою повноважень на здійснення діяльності щодо попередньої ідентифікації товарів, що підлягають державному експортному контролю, якщо не потрібне додаткове міжвідомче узгодження, становить 45 робочих днів з дня надходження всіх необхідних документів.

У разі необхідності проведення додаткового міжвідомчого узгодження міністерства, інші державні органи повинні надати відповідний висновок протягом 15 днів з дня отримання відповідного запиту спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з питань державного експортного контролю.

У видачі свідоцтва про отримання повноважень на здійснення діяльності щодо попередньої ідентифікації товарів у галузі державного експортного контролю або у продовженні строку його дії відмовляється у разі:

наявності в документах, наданих юридичною особою, недостовірної інформації; неподання юридичною особою всіх необхідних документів;

порушення юридичною особою законодавства у галузі державного експортного контролю.

Свідоцтво про надання повноважень підлягає скасуванню у разі:

порушення уповноваженою юридичною особою законодавства у галузі державного експортного контролю;

надання уповноваженою юридичною особою завідомо неправдивого висновку щодо попередньої ідентифікації товарів;

встановлення, що свідоцтво про отримання юридичною особою повноважень на здійснення діяльності щодо попередньої ідентифікації товарів у галузі державного експортного контролю надано юридичній особі на підставі наданих такою особою недостовірних даних; надання уповноваженою юридичною особою висновку щодо попередньої ідентифікації, підготовленого з порушення встановленої у додатках до свідоцтва відповідності експертів та товарів (груп товарів), щодо яких вони здійснюють експертизу;

припинення юридичної особи або за заявою цієї особи»;

7) у статті 15:

після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

«Разовий дозвіл чи висновок може надаватися іноземному суб'єкту господарської або іншої діяльності, який здійснює міжнародні передачі товарів подвійного використання відповідно до міжнародних договорів, укладених від імені України чи Уряду України, або транзит товарів територією України, тимчасове ввезення товарів на територію України для їх демонстрування як експонатів на міжнародних

виставках та ярмарках, проведення випробувань; військовим формуванням, правоохоронним органам, органам та підрозділам цивільного захисту України, які здійснюють тимчасове вивезення або ввезення товарів для проведення навчань чи забезпечення діяльності таких формувань за межами України або імпорту чи тимчасове ввезення товарів на територію України відповідно до міжнародних договорів України, укладених від імені України чи Уряду України, крім зазначених у частині другій статті 2 цього Закону».

У зв'язку з цим частини третю - дев'яту вважати відповідно частинами четвертою - десятою;

абзац перший частини сьомої викласти в такій редакції:

«Строк розгляду заяв та прийняття рішення про видачу або відмову у видачі дозволів або висновків у разі, якщо не потрібне додаткове міжвідомче узгодження, встановлюється залежно від категорії товарів, але не може перевищувати з дня надходження всіх необхідних документів»;

частини восьмю і дев'яту замінити трьома частинами такого змісту:

«У разі виникнення потреби у проведенні міжвідомчого узгодження загальний строк розгляду заяв та прийняття рішення про видачу або відмову у видачі дозволів або висновків не може перевищувати 90 днів з дня надходження всіх необхідних документів.

До строку розгляду заяв та прийняття відповідних рішень не зараховується час, необхідний для надходження від суб'єктів, зазначених у цій статті, всіх необхідних документів.

У разі якщо всі необхідні документи не надійшли протягом двох місяців, заява вважається відхиленою і розгляду не підлягає».

У зв'язку з цим частину десятю вважати частиною одинадцятою;

8) у статті 16:

частину другу викласти в такій редакції:

«Для отримання дозволу, висновку чи міжнародного імпортного сертифіката суб'єкт здійснення міжнародних передач товарів або суб'єкти, зазначені у частині третій статті 15 цього Закону, мають звернутися з письмовою заявою до спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з питань державного експортного контролю. У заяві зазначаються дані, необхідні для проведення експертизи та прийняття рішення про суті заяви, зокрема достовірні відомості про суб'єктів, що беруть участь у здійсненні міжнародних передач товарів, про товари та порядок їх міжнародної передачі. У випадках, визначених Кабінетом Міністрів України, разом із заявою подаються оригінали документів про гарантії та інші необхідні для проведення експертизи документи».

абзац другий частини четвертої викласти в такій редакції:

«вона подана (підписана) особою, яка не має на це повноважень, або оформлена з порушенням вимог цієї статті»;

частину п'яту замінити двома частинами такого змісту:

«Про залишення заяви щодо надання дозволу, висновку, міжнародного імпортного сертифіката без розгляду спеціально уповноважений орган виконавчої влади з питань державного експортного контролю повідомляє заявника протягом трьох днів з дня прийняття такого рішення з його обґрунтуванням.

У разі прийняття рішення про відмову в наданні дозволу, висновку, міжнародного імпортного сертифіката спеціально уповноважений орган виконавчої влади з питань державного експортного контролю повідомляє заявника та центральний орган виконавчої влади, якщо заявник належить до сфери його управління, протягом трьох днів з дня прийняття такого рішення з його обґрунтуванням».

У зв'язку з цим частини шостою і сьому вважати відповідно частинами сьомою і восьмою;

у частині сьомій:

абзац перший викласти в такій редакції:

«У наданні дозволу, висновку чи міжнародного імпортного сертифіката відмовляється, дозвіл, висновок чи міжнародний імпортний сертифікат скасовується або його дія зупиняється спеціально уповноваженим органом виконавчої влади з питань державного експортного контролю у разі»;

в абзаці п'ятому слова «суб'єктом здійснення міжнародних передач товарів» виключити;

доповнити абзацом сьомим такого змісту:

«скасування реєстрації суб'єкта господарювання як суб'єкта здійснення міжнародних передач товарів»;

у частині восьмій слова «іноземних суб'єктів господарської або іншої діяльності» замінити словами та цифрами «суб'єктів, зазначених у частині третій статті 15 цього Закону»;

9) частину першу статті 18 викласти в такій редакції:

«Суб'єкт господарювання може проводити з іноземним суб'єктом господарської або іншої діяльності переговори, пов'язані з укладенням зовнішньоекономічних договорів (контрактів) щодо здійснення експорту товарів, на поставки яких до відповідної іноземної держави встановлено, виходячи з міжнародних зобов'язань України, часткове ембарго, тільки за умови отримання ним позитивного висновку спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з питань державного експортного контролю про можливість їх проведення»;

10) частину першу статті 22 викласти в такій редакції:

«Суб'єкт здійснення міжнародних передач

товарів, якому надано дозвіл, висновок чи міжнародний імпортний сертифікат, подає до спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з питань державного експортного контролю письмові звіти про підсумки проведення переговорів, зазначених у статті 18 цього Закону, а також про фактично здійснені експорт та імпорту товарів, визначених у цих документах, та про використання зазначених товарів у заявлених цілях. Форма звіту та строки його подання визначаються спеціально уповноваженим органом виконавчої влади з питань державного експортного контролю»;

11) у статті 24:

абзаци другий і третій замінити одним абзацом такого змісту:

«здійснення міжнародних передач товарів без отримання в установленому порядку дозволів, висновків чи документів про гарантії або здійснення таких передач на підставі дозволів, висновків чи документів про гарантії, отриманих шляхом подання підроблених документів від суб'єктів, що містять недостовірні відомості».

У зв'язку з цим абзаци четвертий - дванадцятий вважати відповідно абзацами третім - одинадцятим;

абзац сьомий викласти в такій редакції:

«проведення переговорів, пов'язаних з укладенням зовнішньоекономічних договорів (контрактів) стосовно здійснення експорту товарів, на поставки яких до відповідної іноземної держави встановлено часткове ембарго, виходячи з міжнародних зобов'язань України, без отримання відповідного позитивного висновку спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з питань державного експортного контролю»;

в абзаці восьмому слова «міжнародні передачі товарів військового призначення та подвійного використання» замінити словами «експорт та імпорту товарів», а слова «дозволів чи висновків» замінити словами «дозволів, висновків чи міжнародних імпортних сертифікатів»;

12) у статті 25:

абзац другий частини першої замінити трьома абзацами такого змісту:

«за порушення, передбачені абзацами другим та третім статті 24 цього Закону»;

у разі якщо за висновками центральних органів виконавчої влади та інших державних органів завдано шкоду національним інтересам України (політичним, економічним, військовим) чи порушено міжнародні зобов'язання України, - у розмірі 150 відсотків вартості товарів, які були об'єктом відповідної міжнародної передачі»;

у разі якщо за висновками центральних органів виконавчої влади та інших державних органів не завдано шкоду національним інтересам України (політичним, економічним, військовим) та не порушено міжнародні зобов'язання України, - у розмірі 100 відсотків вартості товарів, які були об'єктом відповідної міжнародної передачі».

У зв'язку з цим абзаци третій - шостий вважати відповідно абзацами п'ятим - восьмим;

в абзаці п'ятому слова «п'ятим, шостим та сьомим» замінити словами «четвертим, п'ятим та шостим»;

в абзаці шостому слова «восьмим та дванадцятим» замінити словами «сьомим та одинадцятим»;

в абзаці сьомому слово «дев'ятим» замінити словом «восьмим»;

в абзаці восьмому слова «десятим та одинадцятим» замінити словами «дев'ятим та десятиєм»;

після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«Для накладення штрафів за порушення, зазначені в абзацах другому та третьому статті 24 цього Закону, спеціально уповноважений орган виконавчої влади з питань державного експортного контролю повинен отримати письмовий висновок Служби безпеки України, який складається з урахуванням пропозицій Міністерства закордонних справ України, Міністерства оборони України, Служби зовнішньої розвідки України, інших центральних органів виконавчої влади і державних органів».

У зв'язку з цим частини другу - п'яту вважати відповідно частинами третьою - шостою; частину третю доповнити словами «наслідком чого є припинення дії всіх дозвільних документів та документів про гарантії, наданих такому суб'єкту та чинних на день скасування реєстрації»;

у частині шостій слова «видів товарів військового призначення» замінити словами «видів озброєння»;

13) частину другу статті 30 викласти в такій редакції:

«Розмір плати, зазначеної в частині першій цієї статті, визначається Кабінетом Міністрів України залежно від типу документа або вартості контракту»;

14) у тексті Закону слова «суб'єкт підприємницької діяльності» та «суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності» у всіх відмінках і числах замінити словами «суб'єкт господарювання» у відповідному відмінку і числі.

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
23 вересня 2010 року.
№ 2561-VI.

Чисельність населення України за серпень 2010 року зменшилася на 65 тисяч 770 осіб і на 1 вересня 2010 року становила 45 мільйонів 831 тисяча 408 осіб, *повідомляє Держкомстат України*

Склад правління АТ «ХК «Київміськбуд» буде сформовано після проведення аудиту компанії, *заявив голова правління Михайло ГОЛИЦЯ*

Не той трамвай назвали швидкісним

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Запускали довгоочікуваний трамвай у суботу в присутності Прем'єр-міністра Миколи Азарова. До його приїзду готувалися особливо ретельно: на станції встановили металошукачі, а людей пропускали за списком. Глава уряду спізнився на 15 хвилин. До того моменту люди, що зібралися, помітно знудилися: «Хоч би музику увімкнули», — нарікали одні. «Щось довго він снідає», — від-

ливо казали інші. Прем'єр з'явився із проїзним у руках і зі знанням справи пройшов через турнікет. На пероні з доповіддю на нього вже чекав перший заступник голови КМДА Олександр Попов.

Він повідав, що загалом довжина лінії становить трохи більше десяти кілометрів. Курсуватимуть маршрутом 40 трамваїв, а пасажиропотік становитиме 20 тисяч осіб за годину. За його словами, повністю реконструйовано п'ять станцій. Перераховуючи їх, Попов заз-

нав конфузу: зупинку «Сім'ї Сосніних» він чомусь охрестив «Сім'єю Соснових». А насамкінець порадував киян звісткою, мовляв, цілий тиждень ті можуть кататися трамваєм безплатно.

— Хай люди протягом цього строку звикнуть до нього, оцінять його переваги, — заявив Олександр Попов, чим викликав схвалення Прем'єр-міністра.

Обкатувати новий трамвай прем'єр зголосився сам. Але перед тим, як «високий гість» увійшов, для нього влаштували показовий виступ. Кілька поїздів вітчизняного виробництва, прикрашені символікою Євро-2012, проїхали по колу... з голосним рипінням. Машиністи пізніше зізналися «Голосу України»: рейки подекуди потрібно дошліфувати, мовляв, на Гарматній та Індустріальній особливо відчутні будівельні огріхи.

До вокзалу від Борщаговки швидкісний трамвай доїхав за півгодини. Проїхавши в трамваї зі швидкістю 20 кілометрів на годину, чиновники зрозуміли: з назвою погарячкували.

— Гадаю, називати трамвай швидкісним було нелогічно, — сказав після поїздки М. Азаров. Щоправда, потім додав, що особливо розганятися нема чого, адже зупинок на шляху проходження занадто багато, та й відстань між ними лише 900 метрів: «Коли в тебе дилема: або йти пішки, або їхати з мінімальною швидкістю, мені більше подобатися їхати», — зазначив прем'єр, після чого сів у службовий автомобіль і гайнув.

Наталія ОВДІЄНКО,
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Р. С. *Зупинятиметься трамвай поки що не на всіх станціях. Прийматимуть пасажирів на «Кільцевій дорозі», «Ромена Роллана», «Гната Юри», «Сім'ї Сосніних», «Старовокзальній» і «Політехнічній». Ще п'ять станцій планують здати протягом десяти днів, а дві, нині законсервовані, — «Площу Перемоги» і «Повітрофлотську» — тільки наступної весни.*

Інші фото з цієї події шукайте в фотомагазині на сайті www.golos.com.ua.

У НОМЕР

► [ДОНЕЧЧИНА](#)

Гостям запропонують екскурсії на заводи

Знайти інформацію про готелі, туристично-екскурсійні та розважальні можливості обласного центру і регіону тепер можна на сайті www.open-donetsk.com. Тут легко підшукати готель: достатньо лише ввести дати, кількість осіб та конкретне місце розташування — Донецьк, узбережжя Азовського моря, Святогірськ тощо, а також вимоги до «зірковості» закладу чи спеціальних послуг. Щоправда, миттєвого підтвердження, як це практикується у відомих системах бронювання, немає: схоже, заявки на сайті оброблятимуть «вручну».

Цінність путівника в тому, що він зібрав усю інформацію про можливі туристичні маршрути. Адже багато з них стануть цікавими не лише гостям області, а й її мешканцям. Сайт пропонує понад 30 екскурсійних турів. У тому числі — із відвідуванням Донецького металургійного заводу, кондитерської фабрики «КОНТІ», заводу шампанських вин. Крім того, є інформація про оздоровлення на території області, про роботу міського та міжміського транспорту, служби таксі тощо. Створили путівник в комунальному підприємстві «Агенція із туризму та розміщення». «Туризм у Донецькій області, як і загалом по Україні, повинен стати локомотивом створення робочих місць та диверсифікації економіки, підвищення конкурентоспроможності регіону, — вважає голова обласної ради Андрій Шишацький. — Створивши туристично-інформаційний веб-ресурс європейського рівня, ми справді відкриваємо Донбас світу і в той же час створюємо точку зростання для внутрішнього туризму, даємо позитивний сигнал на майбутнє інвесторам, які сьогодні вкладають кошти в готелі та сферу обслуговування для забезпечення прийому Євро-2012».

Ліна КУШ.

Фото Олександра СІМІНИЦЬ (УНАН).

Комунальна аксіома: плати, не задумуючись

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Тоді міський голова Черкас Сергій Одарич повідомив про зростання тарифів на тепло та гарячу воду. Він зазначив, що міський виконавчий комітет втратив повноваження затверджувати тарифи на послуги ЖКГ. Поки що їх затверджуватиме Національна комісія з регуляції електроенергетики (НКРЕ). У свою чергу, міністр ЖКГ Юрій Хівріч дотримується думки про необхідність підвищення в Україні тарифів на тепло та гарячу воду в середньому на 60—65%.

Київська влада має намір взяти кредит у 500 млн. грн. для погашення різниці у тарифах перед АК «Київенерго». Про це

нещодавно повідомляв заступник глави Київської міськкадміністрації Олександр Мазурчак, передає «Інтерфакс-Україна». «А іншого варіанта немає — або кредит, або підвищення тарифів», — наголосив він.

Водночас Мазурчак заявив, що у столиці не мають наміру до кінця поточного року підвищувати тарифи. Чиновник нагадав, що, відповідно до чинного законодавства, питання про підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги віднесе-ні до компетенції спеціального органу, який ще не створено. Нагадаємо, влітку киянам, які регулярно й вчасно оплачують житлово-комунальні послуги, обіцяли 10-відсоткові знижки вже восени. Це б стало хоро-

шим стимулом і прикладом для боржників. Фахівці побоюються, що зі зростанням квартплати кількість свідомих неплательників збільшиться.

Оплата «комуналки» — сьогодні одна із самих болючих тем для співвітчизників. З початку серпня на 50% подорожчав газ, а з жовтня уряд планує підвищити ціни на тепло та гарячу воду. Відповідно, це спричинить зростання споживчих цін. При цьому рівень зарплат не підвищиться.

За прогнозами голови Конфедерації вільних профспілок України, народного депутата Михайла Волинця, зимою, після місцевих виборів, ціни на електроенергію для населення підвищаться у чотири рази...

Щоправда, працює програма житлових субсидій. І уряд стверджує, що незможні громадяни не відчують на собі заплановані зміни у «платіжках за квартиру».

За даними Інституту демографії та соціальних досліджень, близько 20% українців живуть за межею бідності. І після підвищення тарифів цей показник істотно не зміниться. І все завдяки субсидіям. А от громадяни із середніми доходами можуть страждати. Їм доведеться більше віддавати за комунальний сервіс і менше витратити на себе. Комунальна аксіома вимагає платити, не задумуючись.

Ольга ВІТЕР.

Нове виробництво — нові робочі місця Газопровід заляже

У Рубіжному відкрили виробництво з переробки сирого бензолу, потужність якого становить 100 тисяч тонн на рік. Поява такого об'єкта на економічній карті міста розцінюється як знакова подія, оскільки паралельно реалізують і низку соціальних програм. Наприклад, планується звести 50-квартирний житловий будинок для працівників заводу.

Бензол входить до складу бензи-

ну, широко застосовується в промисловості, є вихідною сировиною для виробництва ліків, різних пластмас, синтетичної гуми, барвників. Переробка сирого бензолу дасть змогу відмовитися від закупівлі імпортної дорогої сировини й істотно поповнити міський бюджет. Крім того, буде працевлаштовано більше 100 осіб.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

ФОТОФАКТ

У селах Фастівка та Мала Вільшанка на Київщині відбулося відкриття газопроводів.

На знімку: мешканець Малої Вільшанки начальник районної державної лікарні ветеринарної медицини Віталій Філіцький відкриває вентиль на газовій трубі біля свого будинку.

Відкрито діалізний центр

У Чернігові відкрито діалізний центр «Фрезеніус» — медичний заклад для лікування хворих з хронічною нирковою недостатністю. Його збудували за 5 місяців. У новітньому лікувальному комплексі вартістю 4,2 мільйона доларів встановлено найсучаснішу медапаратуру. Діалізний центр лікуватиме 255 пацієнтів. У відкритті закладу взяли участь представники влади, Надзвичайний і Повноважний Посол Федеративної Республіки Німеччини в Україні Ганс-Юрген Гаймзют, виконавчий віце-президент компанії «Фрезеніус Медикал Кер» Домінік Венер. Як зазначили виступаючі, нині держава забезпечує гемодіалізом лише 3492 хворих на хронічну ниркову недостатність — 15 відсотків від необхідного.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

На станції встановили металошукачі, а людей пропускали за списком

Кваліфіковано почистити трубу навчать у коледжі

Курси сажотрусів відкривають при одному з львівських коледжів. Ця професія дуже актуальна для обласного центру, де значна частина житла обігривається газовими печами. А от майстрів з вимітання сажі бракує. Ветерани пішли на заслужений відпочинок, а серед молоді професія непопулярна.

Як зазначив начальник відділу експлуатації житлового фонду міськради Богдан Петраш, у цеху сажотрусів нині три десятки вакансій. Ще більша потреба у висококласних пічниках — цим займається один майстер.

Раніше старовинні професії сажотрусів і пічників були серед найшановніших у місті. З ними пов'язані легенди, перекази й прикмети. Так, вважалося, що коли доторкнутися до блискучого гудзика на комбінезоні сажотруса — це принесе удачу й щастя. І сьогодні львів'яни, зустрівши представника цього цеху, обов'язково привітаються з ним і доторкнуться до гудзика на роботі, повідомляє Укрінформ. За словами Богдана Петраша, популяризувати професію серед молоді міська влада буде гідною оплатою праці та іншими соціальними гарантіями.

Фото Ярослави ЧУХМАНЕНКО

У столиці пройшов «Київський марафон-2010». Кошти, зібрані під час забігу, спрямовано на закупівлю спортінвентарю для дитячого будинку, а також на допомогу ВІЛ-інфікованим дітям, від яких відмовилися батьки.

На басейновій раді вирішували, як приборкати Дністер

Представники семи областей, які входять до басейну Дністра: Вінницької, Івано-Франківської, Львівської, Одеської, Тернопільської, Хмельницької, Чернівецької, а також Республіки Молдова зібралися на засідання басейнової ради. Захід відбувся у селі Конопківка Тербовлянського району на Тернопільщині. Учасники обговорили стан водних ресурсів Дністра, основні проблеми їх використання та відновлення.

Вітаючи гостей, голова облдержадміністрації Михайло Цимбалюк висловив споді-

вання, що під час зустрічі будуть напрацьовані спільні пропозиції щодо того, як на державному рівні виробити єдину політику використання водних ресурсів. Зокрема, в області розраховують на рекомендації науковців і практиків, як уникнути масових підтоплень, руйнівну силу яких останніми роками пізнали мешканці Бучацького, Борщівського, Заліщицького і Монастирського районів.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Митниця дала добро

Відповідно до наказу Державної митної служби ліквідовано дві митниці в Одеській області. Тепер Дністровська та Ізмаїльська митниці втратили свою автономність і будуть приєднані до Південної регіональної митниці.

Причина — необхідність оптимізації митних органів і посилення ефективності роботи з оформлення вантажів.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеська область.

ВІСТІ З ДНІПРОПЕТРОВЩИНИ

Ще одного постраждалого перевели з реанімації

Як повідомили в адміністрації обласної клінічної лікарні імені Мечникова, двоє потерпілих в аварії на залізничному переїзді поблизу Марганця — Дмитро Олійник і Оксана Бойченко — перебувають у задовільному стані. Ще одного хворого середнього ступеня тяжкості перевели з реанімації до травматологічного відділення. П'ятеро хворих — досі у реанімації у тяжкому стані.

Цих експонатів можна торкатися руками

У Дніпропетровському історичному музеї імені Дмитра Яворницького працює виставка для сліпих і людей із слабким зором. На ній представлено 120 експонатів: копії доісторичних знарядь праці з каменю, кераміки й різноманітні вироби з глини, залізна зброя, а також культові предмети, які можна потримати в руках. Виставка супроводжується анотаціями шрифтом Брайля. Крім того, відвідувачі можуть не тільки оглянути, а й випробувати в дії, наприклад, різці з каменю, змолоти зерно на зернотерці,

розтягнути тятиву лука чи нанести орнамент на пластилін.

Це перша подібна виставка в Україні, запевняють організатори, що відкрилася в рамках проекту «Рівні можливості». Експозиція доповнена добіркою робіт київського фотографа Геннадія Мінченка, наданих арт-центром Павла Гудимова «Ягалерея», що присвячені шрифту Брайля, його розвитку. Тут представлений також аудіокниги цієї тематики на різноманітних носіях.

Виставку вже відвідали вихованці спеціальної школи-інтернату для дітей із слабким зором і до півсотні жителів міста. Планується, що пізніше вона побуває у спеціалізованих закладах міста й області.

«Ми сподіваємося також, що завдяки успішному її проведенню у нас з'являться

спонсори, і ми зможемо створити стаціонарну кімнату при музеї для проведення занять з історії в ігровій формі з використанням реплік, тобто точних копій предметів», — каже науковий співробітник відділу археології музею Катерина Мінакова. А нинішня виставка стала можливою завдяки дніпропетровському відділенню культурної асоціації «Новий Акрополь», що надало копії археологічних артефактів, художникам Олександрю Безручку та Світлані Антропцевій, які виготовили предмети з металу, гончареві Сергію Горбаню — в експозиції є його вироби, клубу історичної реконструкції «Єспада» і особисто Станіславу Полухіну, які надали репліки зброї середньовіччя.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Із автомобіля керівників будівництва запорізьких мостів вкрали важливі документи

Власне, не тільки їх, а й особисті речі, паспорти, гроші. А сталося це днями на одній із найнапруженіших магістралей Запоріжжя — Прибережній. Будівельники залишили тут свій автомобіль, а коли за 15 хвилин завершили традиційну нараду і повернулись, побачили розбите

скло і підрахували збитки. Зрозуміло, що крадіжка будівництво не зупинить, хоча, як оголосили постраждалі, для поновлення деяких документів знадобиться чимало часу. Варто зауважити, що крадіжка зі зломом відбувалася на очах десятків людей, що проїжджали Прибережною ма-

гістраллю. Крім того, навпроти — велетенський будинок із сотнями квартир. До речі, інформація про викрадення документів насперед з'явилася на сайті Запорізької міськради. З проханням про допомогу в пошуках вкраденого за винагороду...

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Передвиборною агітацією прохання не турбувати!

Трудовий колектив БАТ «Івано-Франківський локомотиворемонтний завод» просить депутатів Івано-Франківської міської ради не турбувати їхнє підприємство передвиборною агітацією. «Протягом усієї своєї календші ви не виправдали надій колективу, жодним чином не допомогли ані нашому підприємству, ані нашим працівникам», — йдеться у зверненні до депутатів Івано-Франківської міської ради V демократичного скликання. «Для нас узагалі залишається загадкою, чим ви п'ять років займалися», — дивуються працівники заводу, а тому попереджають, що нинішнім депутатам міськради «не варто розраховувати на їхню підтримку».

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківськ.

Започаткували «Всесвітній форум буковинців»

У Чернівцях відбулися установчі збори обласної громадської організації «Всесвітній форум буковинців».

Ідея створення форуму належить представникам українського, румунського, молдавського, єврейського, польського, вірменського, німецького та російського національно-культурних товариств. Головними завданнями новоствореної організації є налагодження сталих зв'язків із вихідцями з Буковини, захист національних, інтелектуальних і духовних цінностей краю та ефективне використання потенціалу буковинців звідусіль.

Сергій СУЛИМА.

У НОМЕР

► ХМЕЛЬНИЧЧИНА

За знаннями про демократію — до бібліотеки

Тематична виставка «Демократичні традиції в Україні» відкрилась у Хмельницькому в обласній бібліотеці для юнацтва. Організаторами стали упорядники культури, державний архів області та обласний краєзнавчий музей. В експозиціях — література, архівні матеріали і документи, з яких можна почерпнути цікаву та корисну інформацію про демократичні традиції в Україні.

Після кількох тижнів функціонування в обласному центрі виставка побуває в усіх бібліотеках краю.

Ірина КОЗАК.

► РІВНЕНЩИНА

Визначили «золоті» світлини

Уже вп'яте в обласному центрі проводиться один з наймасштабніших в Україні фотопроєктів — Міжнародний салон художньої фотографії. Як сказав один з його організаторів рівненський фотохудожник Олександр Харват, для участі у щорічному фотоконкурсі виставляють майже чотириста авторів із сорока дев'яти країн світу надіслали 3754 фотороботи. 320 із них були представлені на заключному етапі конкурсу. Гран-прі присуджено фотомайстру з Німеччини Бьорду Мею. В секції «Природа» золоту медаль виборов австрієць Джозеф Палфрадер, у секції «Подорож» — Сергій Бондарук із Луцька, а також сумчанин Сергій Краснянський, світлина якого відзначила золотом Національна спілка фотохудожників України. Золоту медаль фотоконкурсу за кращу фотографію «Спорт» вручено львів'янину Олегу Огороднику, у секції «Портрет» — угорцю Іштвану Керекезу.

Бруківка назустріч Євро-2012

У селі Пугач Сарненського району виготовлятимуть гранітну бруківку для модернізації залізничних вокзалів до Євро-2012. Нове виробництво створене на базі Клесівського кар'єроуправління, яке є структурним підрозділом Державного підприємства «Управління промислових підприємств державної адміністрації залізничного транспорту України» і вже п'ять років не працювало.

Укрзалізниця інвестувала у проект майже чотири мільйони гривень, розраховуючи швидко покрити ці витрати. А вже, реконструюючи вокзали до Євро-2012, щорічно витрачала 15—20 мільйонів гривень на бруківку, якість якої не завжди виправдовувала сподівання.

А наступного року заплановано пуск другої черги виробництва, що дасть місцевим жителям ще п'ятдесят робочих місць до двадцяти уже створених.

Олександра ЮРКОВА.

► КРИМ

Моряків шукають уже тиждень

Рятувальники вже більше тижня шукають трьох членів екіпажу судна «Василий», що затонуло у Чорному морі біля Керчі. «Пошуки по узбережжю Чорного моря Кримського півострова й по узбережжю Чорного моря Краснодарського краю результатів не дали», — повідомив у понеділок сайт ГУ МНС України в Криму.

У неділю до пошуку екіпажу суховантажу «Василий» було залучено 57 чоловік, 14 одиниць техніки, з них від МНС України — 36 чоловік, 6 одиниць техніки. Пошуки капітана судна, громадянина Росії Миколи Сорокопудова, першого помічника капітана громадянина Росії Павла Кулаєва й другого помічника, громадянина України Сергія Понтиєва поновлено з учорашнього ранку.

Ви не повірите: нові станції метро запустять уже цього року

Станція «Деміївська», наступна зупинка — «Голосіївська». Уже менш ніж за два місяці ці фрази, сподіваємося, почують кияни у поїздах метрополітену. Принаймні такі обіцянки лунають із уст усіх: від представників «Київметробуду» до Президента країни. Кореспонденти «Голосу України» вирішили перевірити, як ідуть будівельні роботи. І одними з перших побували на ще не відкритих, але вже таких бажаних станціях метрополітену — «Деміївська», «Голосіївська», «Васильківська». Скоро тутешні перони заповнить шум маси людей. А поки що тут грає збірний оркестр молотків і перфораторів.

Щоранку проїжджаючи вузькою вулицею Васильківською, години проводячи у заторах на проспекті 40-річчя Жовтня і на Московській площі, кияни, яким «пошастило» жити в Голосіївському районі, ставлять одне питання: коли вже? Коли нарешті метрополітен запуснуть три нові станції? Кажуть, обіцяного три роки чекають. Неправда. Минуло вже п'ять, а й досі доводиться вистояти довгезні черги на зупинках маршруток. І потім стільки само, якщо не більше, часу витратити у переповнених автобусах.

— Математика проста: 50 хвилин у маршрутці плюс ще з півгодини у метро, — рахує тривалість своєї щоденної поїздки на роботу киянка Наталя Петрівна. — У гривневому еквіваленті — 3,50. І це тільки в один бік. Якщо нарешті запустять станції метро, то я економитиму, щонайменше, годину часу і три гривні щодня.

У те, що новим станціям метро таки бути, кияни повірили навесні цього року. За зеленим будівельним парканом знову заметушився люд у касках та спецодязі. Перші кілька місяців останні вісті з полів «відмороженого» будівництва найдопитливіші дізнавалися із шпаринок в огорожах. На щастя, таких на кожній станції було вдосталь. Але нещодавно завіса таємниці впала. Більшу частину паркану на станціях «Васильківська» та «Голосіївська» прибрати. Народ оцінив: справа дійсно зрушила з місця.

МОВОЮ ЦИФР

На будівництво 3,7 км лінії метрополітену з відкриттям трьох станцій уже витрачено 1 млрд. 700 тисяч гривень. Якби його не «заморозжували», а станції на етапі 80—90-відсоткової готовності не консервували, вдалося б заощадити 25—30 відсотків від цієї суми.

У район, як кажуть тамтешні мешканці, почала повертатися цивілізація.

— Останні роки доводилося жити як на будмайданчику, — каже пані Наталя. — По обидва боки паркан, за ним усе розрито кількадесятими котлованами. Зараз, на щастя, уже тротуари плиткою викладають...

Щоправда, у те, що станції запрацюють до нового року, багато хто так і не вірить. Мовляв, надто ще багато роботи на метробудівців чекає. Та й погода може внести свої корективи. Приміром, вдарити морозами чи засипати будівництво снігом.

Назад дороги немає — метро поїде уже цього року, обіцяє очільник ВАТ «Київметробуд» Володимир ПЕТРЕНКО (на знімку). За його словами, перший пробний потяг «запустять» уже 5 листопада.

— Попереду визначна подія: київському метрополітену виповнюється 50 років. Свято відзначатиметься в Національному палаці мистецтв «Україна». Очікується участь перших осіб держави. Можливо, саме на пробному поїзді туди під'їдуть Президент та Прем'єр-міністр країни, — ділиться планами пан Петренко.

Що ж до примх погоди, то вони, мовляв, уже нічим будівництву не зашкодять. Отож ні ранній сніг, ні сильні морози метро не зупинять. І в тому, що роботи вдасться закінчити у строк, головний метробудівець не сумнівається. Для цього, буцімто, є і сили, і бажання, та й самих «робіт» залишилося не так багато. Ось тільки халепа: «Останні два тижні відчуваємо певний брак фінансування. Зараз поїду у Мінфін. Узагалі-то, кошти необхідні виділено: прем'єр підписав документ про перерахування 150 млн. на завершення будівництва. Але, на жаль, вони досі десь по казначействах «ходять», — каже Володимир Іванович.

І поки пан Петренко шукає мільйони, ми вирушаємо на будівництво. Перша зупинка

— станція «Деміївська». Тут роботи «на поверхні» уже закінчено. Основне поле бою — підземка.

— Працюємо цілодобово. Задіяно близько 180—250 осіб, — розповідає Анатолій Штандарін, начальник дільниці №1 підземних робіт управління реконструкції та будівництва «Київметробуду». — Нам залишилось уже зовсім небагато. Сьогодні, приміром, робитимемо монтаж ліфтів для інвалідів. Буде так: людина вийшла з вагона, під'їхала на своєму візочку до ліфта, піднялася нагору і потім по пандусу на підйомнику потрапляє на вулицю. Сподіваємося, це полегшить непросте життя осіб з обмеженими фізичними можливостями. А загалом, архітектурна та технологічна готовність станції десь на рівні 99 відсотків. Ми зробимо все, щоб вона засяяла та тішила очі пасажирів.

Наші очі станція Деміївська вже порадувала. Видно, що основні роботи позаду. І поки одні робітники перевіряють ескалатори у дії, інші начищають до блиску плитку на підлозі.

Гірше справи — на інших станціях. Там до генерального прибирання ще досить довго. Приміром, на «Васильківській» ще не повністю закінчили підземні входи-виходи обладнувати. Та й тупики, на яких потяг переїжджатиме із колії на колію, тільки бетонують. Але попри нашу недовіру, метробудівці не перестають запевняти: все буде готово у строки.

— Видиму частину оздоблювальних робіт буде завершено до 1 листопада. І під час запуску пробного потяга ми представимо станцію в належному вигляді: гарну, вимиту, — каже Володимир Ганчук, заступник начальника з оздоблювальних робіт управління реконструкції та будівництва «Київметробуду». — Завтра ми змонтуємо ліфти для інвалідів, сьогодні вставимо скло. Коротше кажучи, робота йде без зупинок.

З останнім твердженням — не посперечаєшся. Працюють на станціях і справді не покладаючи рук у кілька змін. Будують ліфтові, фарбують стелю, роблять сходи у переходах тощо. Триває благоустрій при-

Кажуть, уже за два місяці тут буде краса і порядок...

леглих територій, облаштування проїжджої частини.

— Якби ви знали, як їх тут муштрують, по двічі на день наради та перевірки влаштовують. Та ще й постійно у спину кричать, мовляв, швидше потрібно, — ділиться по секрету інформацією один із робітників на станції «Васильківська». — Перекурити вдається, коли матеріали закінчуються.

ЦИТАТА ПО СУТІ:

«Ми зробили перший крок, але нам треба йти далі. Якщо не вистачає фінансування — я дам відповідне доручення уряду, щоб уже цього року були введені в експлуатацію такі важливі об'єкти, як станції метро «Голосіївська», «Васильківська» і «Деміївська». Ми повинні цю роботу закінчити», — Віктор Янукович, Президент України.

Між тим, конкретну дату відкриття нових станцій метробудівці не називають. «Домовленість була — до нового року. Ми її виконаємо», — каже Володимир Петренко. А от прості робітники зізнаються: їх поставили у жорсткіші ча-

сові рамки — до 10 грудня вони мають усе привести до ладу. Мовляв, приблизно тоді і станції запрацюють.

До речі, будівництво цієї ділянки (3,8 км з трьома станціями «Деміївська», «Голосіївська» та «Васильківська») «Київметробуд» почав ще 2005 року. Завершити його планували у 2008-му, потім відтермінували на 2009-й, ще через деякий час перенесли на 2010 рік. Усі станції — безбар'єрні (зручні для користування особами з обмеженими фізичними можливостями). Окрім того, ця ділянка, як обіцяють, буде найтихішою. З найменшим впливом шумів та вібрацій на прилеглі будинки та території. Та й на пасажирів, мовляв, чекають оксамитові подорожі.

А тим часом експерти у сфері нерухомості пророкують: після відкриття нових станцій вартість помешкань у прилеглих будинках зросте на 20—25 відсотків. За нашими даними, орендарі вже почали підіймати щомісячну плату за квартири.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Інші фото з цієї події шукайте у фотوماгазині на сайті www.golos.com.ua.

Інженер-конструктор Володимир Алексєєв знає, які дротики між собою з'єднати, щоб метро на Теремки поїхало швидше.

На станції «Деміївська» вже наводять марафет.

11 жовтня. Київ. Міністр юстиції України, член Вищої ради юстиції Олександр Лавринович, голова Вищої ради юстиції Володимир Колісниченко та його заступник Лідія Ізовітова під час засідання Вищої ради юстиції України.

12 жовтня. Київ. Заступник Голови Верховної Ради України Микола Томенко провів презентацію нового світоглядного порталу «Рідна країна» у публічній бібліотеці імені Лесі Українки.

ПОЛІТИЧНИЙ ТИЖДЕНЬ

Перші відставки за новими правилами

Оскільки минулий тиждень був несесійний, то народні депутати працювали у комітетах, зустрічалися з виборцями та займалися громадсько-політичною діяльністю. Приміром, заступник Голови Верховної Ради Микола Томенко у вівторок презентував черговий свій проект — інтернет-портал «Рідна країна». За його словами, це перший в Україні окремий культурологічний портал, який об'єднує різноманітні напрями гуманітарної сфери.

Утім, в наш політизований час від політики нікуди не сховаєшся. Про неї нам не дають забути більш як 180 зареєстрованих в Україні політичних партій. Але така їх кількість змушує замислитися над проблемою регулювання діяльності політичних партій. Саме цій темі було присвячено «круглий стіл», який відбувся минулого тижня в парламенті. Зокрема, голова Комітету ВР з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Олександр Омельченко звернув увагу на те, що, незважаючи на велику кількість зареєстрованих політичних партій, реально на політичне життя країни впливає дуже мала їх кількість. А заступник голови Комітету ВР з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Володимир Стретович звернув увагу на небезпеку монополізації влади однією партією.

Минулої середи набув чинності закон про «Кабінет Міністрів України» та закон, яким вносяться зміни до 32 законів для їх приведення у відповідність до рішення Конституційного Суду про скасування політичної реформи 2004 року. А першим його наслідком стала відставка двох віце-прем'єрів — Віктора Слаути та Володимира Сівковича. Причому Президент Віктор Янукович заявив, що ці відставки — не останні. Таким чином, влада почала життя за новими правилами.

У четвер значний резонанс мала прес-конференція найнятих урядом Миколи Азарова аудиторів для перевірки діяльності уряду Юлії Тимошенко. Аудитори зазначили, що мають докази використання чиновниками підставних офшорних компаній та фiktивних договорів, а також повідомили про незаконне спрямування 2,3 мільярда гривень, отриманих в рамках Кіотського протоколу, до Пенсійного фонду. У відповідь экс-віце-прем'єр в уряді Тимошенко Григорій Немиря назвав цей аудит «наклепницькою кампанією, замаскованою під професійне розслідування», та поцікавився, скільки цим експертам заплатили.

Також наприкінці тижня стало відомо про наміри Венеціанської комісії направити до України делегацію для вивчення конституційної ситуації після скасування політреформи 2004 року. Про це повідомив секретар Венеціанської комісії Томас Маркет, котрий зазначив, що комісія одержала відповідний запит від Парламентської Асамблеї Ради Європи.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

12 жовтня. Київ. Керівник Відділу демократичного врядування Бюро демократичних інституцій і прав людини ОБСЄ Мартін Валєцькі, старший співробітник з проектів, Координатор проектів ОБСЄ в Україні Рене Бібо, голова Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Олександр Омельченко під час засідання «круглого столу» на тему: «Регулювання політичних партій в Україні: сучасний стан і напрями реформ».

14 жовтня. Зустріч Першого заступника Голови Верховної Ради України Адама Мартинюка з делегацією міжпарламентської групи дружби Кувейт—Україна на чолі з віце-спікером Національної Асамблеї Держави Кувейт Абдуллою Ю. Аль-Роммі.

13 жовтня. Київ. Перший віце-прем'єр-міністр України Андрій Ключев зустрівся з першим заступником глави уряду Російської Федерації Ігорем Шуваловим.

15 жовтня. Чернігівська область. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин взяв участь в урочистостях з нагоди 205-ї річниці Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя.

Цього року зросла кількість потерпілих від торгівлі людьми, які звернулися по допомогу до громадських організацій, як в усьому світі, так і в Україні, *повідомив заступник голови Представництва Міжнародної організації з міграції (МОМ) в Україні Ан Нгуєн*

В Україні існує 11,5 тисячі об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, *заявив міністр із питань житлово-комунального господарства України Юрій ХІВРИЧ*

ОГОЛОШЕННЯ

Господарський суд Харківської обл. (Держпром, 8 під'їзд, пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) постановою по справі № Б-39/12-08 від 06.10.2010 визнав Товариство з обмеженою відповідальністю "Аероміст-Харків" (код 32030759, м. Харків, вул. Сумська, 108, кв. 21) банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Мірошніченко Л. О. (ід. код 2052218926, ліц. АВ № 081179 від 04.08.2006; адреса: 61052, м. Харків, вул. Полтавський Шлях, 6, кв. 4а). Для листів: 61052, м. Харків, а/с 329. Тел. (057)712-14-95, 066-727-28-72. Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів від публікації.

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під'їзд) від 27.09.2010 по справі № Б-39/106-10 ТОВ "АВТО-ЕНЕРГІЯ" (код 24674476, м. Харків, Нетечінська набережна, 13) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Лялюка В. М., ліц. АВ № 347177 від 30.08.07; 61004, м. Харків, вул. Мар'їнська, 7, кв.1). Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця від публікації.

Постановою господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 06.10.2010 р. по справі № Б-39/83-10 визнано банкрутом ТОВ "МЕГАСТРОЙ ХХІ" (61129, м. Харків, вул. Світла, 45, кв. 109, ЄДРПОУ 33118603) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Цимберова Дмитра Ілліча (ліц. АВ № 347104 від 06.08.2007 р., м. Харків, вул. Бакуліна, 9/13, кв. 52). Заяви кредиторів приймаються протягом місяця від публікації за адресою ліквідатора.

Ліквідаційна комісія ПП «Сучасне будівництво», код ЄДРПОУ 31948824 в особі голови ліквідаційної комісії Бабчука О. М. повідомляє про наступне: 20 серпня 2010 року засновником прийнято рішення № 1 про припинення юридичної особи — приватного підприємства «Сучасне будівництво» шляхом ліквідації. Строк припинення вимог кредиторів до ПП «Сучасне будівництво» — 2 місяці з моменту опублікування інформації про припинення у спеціалізованому друкованому засобі масової інформації. Претензії кредиторів до ПП «Сучасне будівництво» приймаються у письмовій формі за адресою: 55000, Миколаївська область, м. Южноукраїнськ, комунальна зона, 15.

27.09.2010 р. Господарським судом АР Крим по справі № 5002-19/4530-2010 введена процедура ліквідації Товариства з обмеженою відповідальністю «Укрспецтехно-поставка» (АР Крим, м. Сімферополь, вул. Севастопольська, 31, ЄДРПОУ 33375005), ліквідатором призначений арбітражний керуючий Золотавін Олександр Олегович. Кредиторські вимоги можуть бути заявлені на адресу ліквідатора в 30-денний термін з дня публікації оголошення за адресою: 95022, м. Сімферополь, вул. Б. Куна, 33, кв. 84.

Постановою господарського суду Харківської області від 11.10.10 р. по справі №Б-19/198-10 товариство з обмеженою відповідальністю "СЛО-БОЖАНКА-1" (61003, м. Харків, пр. Московський, будинок 10/12; код ЄДРПОУ 32338711) було визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначений Горбачов Ігор Анатолійович, ідентифікаційний номер 2901510615, адреса: 61068, м. Харків, вул. Танкопія, 7/1, кв. 58.

«Одноденки»
минуть,
а газети
залишаться

Цьогорічна передплатна кампанія нелегка, відзначали працівники Черкаської дирекції «Укрпошти» Наталя Сугак, Олександр Тегін та Катерина Зінченко (*на знімку зліва направо*), які взяли участь у традиційному Дні передплатника, організованому поштамтом. У передвиборний період читачів буквально завалюють безплатною газетною продукцією. Та все ж поштовики настроєні оптимістично: вибори пройдуть, а з ними — й «бойові листки-одноденки», і передплатники повернуться до своїх улюблених газет, серед яких і «Голос України».

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

БАЛАНС ТИЖНЯ

Проблеми заіржавіли, як листя

- На Дніпропетровщині внаслідок зіткнення на переїзді автобуса з локомотивом загинуло 43 чоловіка, в тім числі три дитини — про фізичний вимір людського чинника.
- Більшість українців невдоволені економічною ситуацією — про ціну питання.
- Уряд визначив умови конкурсу з продажу ВАТ «Укртелеком» — про третього зайвого.

Кривавий слід

Аварію на 116-му кілометрі перегону Нікополь—Марганець уже віднесли до найкривавіших у новій історії України. З причинами розбиратимуться і прокурори, і урядовці. Але, як було неодноразово, найперша версія, яку висловили в Мінтрансв'язку, стосувалася так званого людського чинника. Адже автобус почав виїжджати на колію на червоне світло семафора в момент, коли тільки сліпий міг не побачити поїзд. Видимість в обидва боки становила 700 метрів. Водій загинув і вже не скаже, чи не засліпило його сонце, проти якого червоного не видно. Як і не скаже, чи чув він гвалт пасажирів не їхати на червоне.

Але є фізичний вимір так званого людського фактора, який підводить до більш предметних висновків. Хоча б такий: чому переїзд не обладнали шлагбаумом після нарікань на збої в роботі семафора? Чому переїзди, обладнані сигналізацією, працюють без чергових? Справа в залізобетонній довірі до надійності контрольно-технічних засобів, у банальному прагненні заощадити на сірниках — витратах на заробітну плату чи, даруйте, в недоумкуватості?

Зовсім спантелічує автобус «Еталон», на який наїхав локомотив. Якщо його виготовили на Бориспільському автозаводі, то його місткість 40 чоловік. Але в салоні, як стверджують учілілі, перебувало більш як 50 душ. По-за сумнівом, це пояснюється тим, що пільгових (за ціною проїзду) автобусів на лінії гостро бракує (відомо, що дехто з пасажирів чекав на нього сорок хвилин). Інакше кажучи, водії «Еталонів» змушені конкурувати на лінії з приватними маршрутками не на рівних. І тарифи нижчі, і прибутків на нову техніку та ремонт рухомого складу й зарплату — кіт наплавав, і їхнє благополуччя залежить від міжбюджетних трансфертів та компенсацій.

Фігурально кажучи, фізичний вимір людського чинника починається і закінчується рівнем доходів, а все, що посередині, — то обставини. Щовечора спостерігаю за тим, як водії маршрутних таксі набивають свої салони стоячими й напівлежачими пасажирами, попри всякі технічні й адміністративні заборони: мета (більше заробити!) виправдовує засоби. Так вважають і їхні роботодавці, які розуміють, що за теперішніх норм амортизації рухомого складу й оподаткування їхніх прибутків лишається покладатися тільки на людський чинник. Так само вважає і влада, коли він не спрацює, залишаючи за собою кривавий слід.

Паперовий змій

Власне, хто б сумнівався в тому, що на наш життєвий тонус впливає рівень добробуту? Тому не зайве згадати результати одного соціологічного опитування, обнародованого «Українською правдою». Більш як півтори тисячі респондентів з усіх куточків країни висловили своє ставлення до нинішньої ситуації. Прямо скажу, критичне, оскільки більш як 80 відсотків опитаних вона не задовольняє. І найбільші докори стосуються високого рівня інфляції, безробіття, бідності. За

словами Прем'єр-міністра Миколи Азарова, це ще не привід для паніки — «у вересні курячі яйця подорожчали у півтора разу, але вони займають лише відсоток у споживчому кошику».

Але за великим рахунком — справа не лише в курячих яйцях, а й у змістовій частині споживчого кошика, на який він посилається. І який або не враховує геть-зовсім людський чинник, або збиткується зі споживача, пропонуючи йому прожити вік

з одним столовим прибором, двома чайниками, з'їдаючи за рік не більш як 18 курячих яєць. Ціна питання, звісно, прерогатива уряду, але хай би хтось відповів, чому структура споживчого кошика не знає якісних змін відповідно до динаміки економічного розвитку або чому середні заробітні плати на Тернопільщині ріжуть очі у промислово розвинених областях.

Той, хто вмів читати за цифрами, відповідь знайшов у законопроекті урядового Податкового кодексу, який уже охреснили паперовим змієм: бракує доходів на фінансування видатків держбюджету і голосів на виборах. У тексті чорним по білому пропонують покрити нестачу доходів за рахунок збільшення податкового тиску на середній клас громадян. Хотіли цього автори чи ні, а вони описали типового представника цього найбільш продуктивного і незалежно мислячого українця: він має бізнес з оборотом у 300 тисяч гривень, дохід у більш як 8 тисяч на місяць, банківський депозит у 200 тисяч, власне авто (здебільшого — восьмирічного віку) і садибу в сільській місцевості. Він протестував проти податкових новацій поряд зі студентами, яким вирішили встановити таксу за різні послуги. Чи гикнулося в цей момент Прем'єр-міністрові, який відбував візит у Брюсселі? Навряд.

Такі знайомі відчуття!

Зате я допускаю, що оголошений конкурс з продажу ВАТ «Укртелеком» спадав йому на думку і в Європі. Нагадаю, обнародувані умови цього приватизаційного конкурсу, як і слід було чекати, автоматично залишають поза грою низку претендентів («Київстар», російський «Связинвест» і «Дойче Телеком»), а торги розпочнуться зі стартової ціни у 10,5 мільярда гривень. До того ж соціальні зобов'язання виписано таким чином, що переможицю доведеться добряче попірити. Скажімо, піврічний мораторій на звільнення персоналу і виплата неабияких вихідних допомог у разі розриву трудової угоди за існуючої кредиторської заборгованості і зобов'язання забезпечити прибутковість компанії упродовж трьох років, як на мене, високий бар'єр. А з огляду на те, що новий власник одного з найпопулярніших активів країни має за два роки створити систему спецв'язку для безкоштовної передачі державі, він вплине і на прикінцеву конкурсну ціну.

Але якщо про неї можна судити лише на рівні відчуттів (на думку голови ФДМУ Олександра Рябенка, продамо за 11-12 мільярдів гривень, на мою думку — за 11 у кращому разі), то про майбутнього власника можна говорити з високою часткою ймовірності. Серед головних кандидатів — російська МТС і «Вега», пов'язана з бізнесом «Систем кепітел менеджмент» Ріната Ахметова.

Сергій ВЛАД.
Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Добуватимемо нафту й газ у Венесуелі

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Зі свого боку Президент Венесуели зазначив, що візит в Україну для нього дуже важливий. «Ми прибули сюди визначити шляхи нашого подальшого співробітництва й допомагати один одному», — підкреслив він, погодившись, що Україна й Венесуела мають невикористаний потенціал для співпраці та налагодження контактів на найвищому рівні.

Уго Чавес також сказав, що Венесуела уважно стежить за подіями в Україні, і відзначив утвердження в Україні політичної стабільності. На його думку, в українців є глибоке відчуття незалежності й суверенітету, а Україна й Венесуела борються за одну справу — за незалежність і розвиток, суверенітет країн.

Пізніше на прес-конференції Президент України повідомив, що домовився з колегою про видобуток нафти й газу у Венесуелі, **передає УНІАН**.

«Ми із президентом Чавесом домовилися про те, що Україна почне видобуток нафти й газу на території Венесуели», — сказав Янукович. Він

зазначив, що це питання буде одним із пріоритетних у контексті українсько-венесуельських відносин.

Угода між Білоруссю та Україною щодо транспортування на Мозирський НПЗ венесуельської нафти не суперечить інтересам Росії, також заявив учора Віктор Янукович, **передає Інтерфакс-Україна**. «Я жодного разу не чув, щоб Росія заважала ці питання вирішувати. Вважимо, що вирішення такого питання для Білорусії не суперечить інтересам Росії», — сказав він.

Відповідаючи на запитання, в яких обсягах Україна готова транспортувати венесуельську нафту, глава держави відзначив, що вона готова транспортувати нафти стільки, «скільки буде надхо-

дити в чорноморські порти України». Президент також зазначив, що сьогодні таке транспортування відбувається в цистернах, але найближчим

часом буде транспортуватися нафтопроводом.

Фото Михайла МАРКІВА (прес-служба Президента України).

«Людина у футлярі»

У Москві новий мер. Ним став Сергій Собянін, федеральний чиновник найважчої політичної ваги. Рішення про призначення прийняв Дмитро Медведев, хоча в російській столиці кажуть, що він людина прем'єр-міністра Путіна.

З огляду на те, що в московській міській думі більшість за депутатами з «Єдиної Росії», проблем з голосуванням за його кандидатуру не буде. В четвер новий мер приступить до роботи.

Кремль знайшов чиновника, котрий стане «кам'яною стіною» не тільки у вирішенні господарських проблем величезного мегаполісу, а й політично лояльного, державного «до самих кісток». А головне, у Сергія Собянїна відсутній «найголовніший недолік» попередника — він ніколи не робить жодних політичних заяв, а віддає перевагу рутинній господарській роботі.

У Сергієві Собянїні втілена мрія політичного тандема Путін—Медведев. Політик і бюрократ у новому мері Москви розділені. Призначення московського мера — основна риса й характеристика політичного режиму, створеного в країні за останні десять років. У Росії утвердилося відокремлення державного управління від демократії.

У Москву Сергій Собянін приїхав з Тюмені. У нього величезний досвід муніципальної та господарської роботи в багатій російській провінції. Останні роки він працював в адміністрації президента, а потім і як «начальник» штабу, керівник апарату уряду Володимира Путіна.

Сергій Собянін — провінціал, він не москвич. Але сьогодні, після Лужкова, кажуть, що це велика його перевага порівняно з «людиною в кепці». У нього немає своєї команди, що, і це добре з історії відомо, крім «плюсів», є благодатним «чор-

ноземом» для корупції і хабарів, протекціонізму і заступництва своїх.

А головне, навряд чи Сергій Собянін стане «головним боєм» для української влади. Новий мер переконаний (принаймні ніколи про це не говорив) у тому, що і Крим, і Севастополь належать Україні, а не Росії. Навряд чи Сергій Собянін фінансуватиме пропагандистські проекти, що сяли в Криму сепаратизм і ворожнечу між українським і російським народами.

Віктор ТИМОШЕНКО.

Москва.
Довідка «Голосу України»

Сергій Семенович Собянін народився 21 червня 1958 року в селі Няксимовль Березовського району Тюменської області. Кандидат юридичних наук. З 1991 по 1993 рік був головою адміністрації міста Когалима. З 2001 по 2005 рік Сергій Собянін — губернатор Тюменської області. В листопаді 2005 року призначений керівником адміністрації Президента Російської Федерації. З 12 травня 2008 року він є заступником голови уряду Російської Федерації — керівником апарату уряду Російської Федерації.

У Франції через страйки закінчився бензин

У Франції близько 1,5 тисячі бензозаправок, розташованих при супермаркетах, залишилися без палива у результаті страйків проти підвищення пенсійного віку, що тривають з вересня. **Про це повідомляє Agence France-Presse із посиланням на представників профспілок.**

За словами голови профспілки незалежних імпортерів палива Франції Александра де Бенуа, 20—25 відсотків розподільних сховищ або вже припинили поставки палива на заправки, або незабаром їх припинять. Він повідомив, що функціонування сховищ порушено частково через протести самих працівників, а частково — через

блокаду, яку влаштували далекобійники.

Учора вранці водії перекрили шосе А6, що зв'язує північ і південь країни. Дорогу заблоковано на північ від Ліона й на південь від Парижа. Також вони перекрили проїзд основними магістралями в індустріальних зонах, зокрема, у Бордо, **повідомляє Bloomberg**. Мета блокади водіїв

— не допустити поставок палива на бензозаправки й до інших споживачів.

Прем'єр-міністр Франції Франсуа Фійон і міністр внутрішніх справ Бріс Ортфє вже виступили із заявами, згідно з якими вони не дозволять далекобійникам проводити блокаду.

Раніше через страйк робітників марсельського порту в країні припинили роботу 10 із 12 нафтопереробних заводів. До цього протести проти оголошеної в травні президентом Франції Ніколя Саркозі пенсійної реформи

позначилися на роботі залізниць, аеропортів та інших організацій і підприємств. Згідно з уже схваленим нижньою палатою парламенту Франції законопроектом, вік виходу на пенсію збільшиться на два роки, до 62.

За останні два місяці у країні відбулося кілька загальнонаціональних страйків. В акціях протесту 16 жовтня, за даними профспілкових лідерів, взяли участь до 3 мільйонів осіб. Наступна серія мітингів відбудеться сьогодні.

Яна СТАДІЛЬНА.

ФОТОФАКТ

У південнокорейському місті Сокчхо проходить щорічний осінній фестиваль Сораксан. Фото Йонхап/Укрінформ.

Кобзон знепритомнів і потрапив до лікарні Астани

Йосип Кобзон учора під час виступу на форумі духовної культури в Астані відчув, що йому зле. Він не зміг закінчити промову, йому потрібна була медична допомога.

Артист виступав з доповіддю від імені організаторів форуму, коли відчув, що йому зле, він почав затинатися. Кобзон підійшов до президії й, знепритомнівши, упав на сцені. До прибуття лікарів йому спробували надати першу допомогу, роблячи штучне дихання. Приблизно через п'ять хвилин лікареві вдалося привести Кобзона до тями. Він знову вийшов до мікрофона, спробував завершити доповідь, але знову відчув, що йому зле, **передає «Інтерфакс»**. Після чого його було доправлено до однієї з лікарень столиці Казахстану.

ПЛАНЕТА

Екологи стурбовані станом Чорного моря

Фахівці з різних країн, які взяли участь у третій Міжнародній конференції «Сучасні проблеми генетики, радіобіології, радіоекології й еволюції», що відбулася в Алушті, висловили стурбованість екологічним станом Криму й Чорного моря. У роботі конференції взяли участь відомі науковці з Росії, США, Канади, України, Німеччини, Франції, Італії, Болгарії, Білорусі, Таджикистану. За оцінкою експертів, більше 80% забруднення моря дає антропогенна діяльність на прилеглий суші. У зв'язку з цим, на думку екологів, необхідна екологізація промисловості й сільського господарства, комунального й портового господарств приморських міст і селищ.

«Треба забезпечити повне припинення скидання в море неочищених стічних вод, перепрофілювати «брудні» хімічні та інші промислові підприємства, вирішувати проблеми твердих побутових і промислових відходів, розвивати в регіоні поновлювані джерела екологічно чистої енергії, розширювати екомережу і мережу лісових насаджень у прибережних районах, дбайливо охороняти території вже сформованого природно-заповідного фонду», — зауважили учасники конференції.

Екологи відзначили позитивні приклади створення на території півострова заповідників, Національного природного парку й екологічної мережі, розвитку відновлюваної сонячної й вітрової енергетики.

Вл. інф.

Іран допоможе створити в Іраку антизахідний уряд

Влада Ірану взялася за створення проіранського антизахідного уряду в Іраку, **повідомляє газета The Guardian**. Як пише видання, під час поїздки країнами Близького Сходу президент Ірану Махмуд Ахмадинежад закликав владу Сирії та керівництво організації «Хізбалла» у Лівані співпрацювати із прем'єр-міністром Іраку шійтом Нурі аль-Малікі.

Аль-Малікі очолює політичний альянс «Держава закон», що програв парламентські вибори в Іраку 7 березня. При цьому аль-Малікі вдалося зберегти за собою місце прем'єра, а також заручитися підтримкою США, Єгипту, Ірану й Туреччини.

Як пише британське видання, той факт, що любіванням аль-Малікі в ісламських державах займався Ахмадинежад, свідчить про спробу офіційного Тегерана створити в Іраку уряд, що у майбутньому відмовиться від західної моделі політичного устрою. За даними The Guardian, іранські політики діють у цьому напрямі з вересня цього року.

За словами високопоставлених джерел у керівництві Іраку, політична система в країні може кардинально змінитися після виведення всіх іноземних військ. Бойові підрозділи армії США залишили Ірак у серпні цього року. Остаточне виведення військ НАТО намічено на грудень.

«Терорист номер один» живе не в печері

Розвідувальні служби НАТО встановили приблизне місцезнаходження глави терористичної мережі «Аль-Каїда» Усами бен Ладена. Згідно з останніми розвідувальними даними, «терорист номер один» живе в приватному будинку на північному заході Пакистану. Про це телеканал CNN розповів обізнане джерело в північноатлантичному альянсі. Бен Ладен постійно змінював місце проживання. Регіон його переміщення — між районом Читрал, що на півночі пакистанської провінції Хайбер-Пахтунхва, і долиною Куррам, розташованою на кордоні з Афганістаном. Ці райони занадто великі й важкодоступні для НАТО.

Кабмін затвердив постанову про запровадження квот на експорт зерна. Згідно з документом, оприлюдненим на офіційному сайті уряду, до кінця року за межі держави дозволено вивезти не більш як 500 тис. тонн пшениці, 2 млн. тонн кукурудзи, 200 тис. тонн ячменю, жита та гречки — по 1 тис. тонн

За останні два тижні насіння соняшнику подорожчало з 3 650 — 3 850 до 4 000 — 4 050 гривень за тунну, а оптово–відпускні ціни на олію зросли з 8 900 — 9 000 до 9 000 — 9 300 гривень за тунну, *повідомляє Мінагрополітики*

ВРОЖАЙ

Вирощене важко не лише зібрати, а й вигідно продати

Нарешті зібрано з поля бульбу, викопану вручну або в ліпшому разі — із розораних коником, ручним плужком чи мотоблоком картопляних рядків. Навантажать опісля підводу або по два мішки — на велосипед, і ледве ноги тягнуть за ним.

Звична картина для всіх прикарпатських великих та малих сіл чи й містечок... Хоч нинішні врожаї «другого хліба» значно менші від торішніх, та все-таки є господарі, котрі мають лишки на продаж. Ціна на місцевому ринку тримається в межах чотирьох-п'яти гривень за кілограм, а оптом доводиться здавати й по три. Це вдвічі вище від торішнього, й покупці, зрозуміло, нарікають. Та якщо врахувати, що картоплю вирощують здебільшого одноосібники, і продуктивність праці в них доволі низька, то особливих статків не набудеш.

А тут ще й традиційний натуральний обмін як при первіснообщинному ладі: селами вже гастролують заїжджі заготивельники, які пропонують помідори, цибулю чи й крупи за вищими від ринкових цінами. Тож селяни, йдучи на такий обмін, втрачають чимало. Тому зрозумілі нарікання на важку непродуктивну працю в сільському господарстві на роздрібнених ділянках. Адже у

великих господарствах можна застосувати не лише картопле-саджалку, а й збиральну техніку (пригадується, як ще школярами ми підсобляли місцевому колгоспу, підбираючи бульби за конвеєроподібним комбайном). Тим-то заклаки об'єднуватися в кооперативи вже не є примарні. Та спільне хазайнування, мабуть, не скоро налагодиться. А тим часом селяни, зневірившись в ефективності теперішнього господарювання, вже нині готові продати свої земельні наділи. Ось тільки хто від того виграє?

Днями довелося почути про роботу в кількох обласних центрах так званих банків часу, в яких в обмін на продукти можна замовити якусь послугу чи інший товар. У такій установі «ходять» не гроші, а бали, залежно від кількості пропонованого. Мовляв, це вихід для малозабезпечених людей, і така практика набуває поширення навіть в економічно розвинених країнах світу. Звичайно, це не панацея від кризи, але щось раціональне, очевидно, в тому є.

Людмила СТРАЖНИК.
Івано-Франківська область.
Фото автора.

Наша корівка може давати десять тисяч літрів молока

Якщо її правильно годувати

ДОСВІД

У 1999 році у Пісках, що в Бахмацькому районі на Чернігівщині, надоювали за рік від кожної корови у середньому по 1291 кілограму молока. Нинішнього планують отримати по 7500 кілограмів. Це за того, що десять років тому в господарстві мали 300 корів, а нині 800...

Директор ПСП «Пісківське» Валерій Колоша проводить на фермі екскурсію для учнів Бахмацької гімназії — школярі мають знати, за яких умов виробництва кінцевий продукт відповідатиме стандартам якості.

Десять років тому пісківське КСП імені Куйбишева потрапило у безвихідь: люди не місяцями, а роками не бачили живих грошей. Заборгованість у зарплаті сягнула 600 тисяч гривень. Частину її отримували натурою: зерном, телятами. Господарство не встигало розраховуватися з боргами. Саме тоді на його базі й було утворене ПСП «Пісківське», яке очолив будівельник Валерій Колоша. Працівники РЕСу одразу йому поставили ультиматум спробою від'єднати ферму від електроенергії під час доїння. Він міг частково «розрулити» проблему, здавши корів на м'ясо, як це робили більшість його колег.

— Але ми зробили ставку на

молоко, — каже керівник. — Ніжинський молокозавод дав нам аванс в 20 тисяч гривень, і ми розрахувались за електроенергію. Я зрозумів: що більше доїтимемо, то менше матимемо фінансових проблем. Тоді вперше виплатили працюючим по 17 гривень. Це сьогодні не гроші. А тоді вони для селян дуже багато значили.

Новий керівник взявся за порядок на фермі, регулярну годівлю тварин. Невдовзі надої почали підвищуватися. Але кардинальні зрушення у Піски прийшли після відвідин керівником агроविставки у Києві. Знайомство з передовими технологіями виробництва молока, фахівцями у цій сфері підштовхнуло Валерія Колошу

Досвід приватного сільськогосподарського підприємства «Пісківське» засвідчує: у кожного господарства, хоча б в якій скруті воно було, є шанс досягти успіху завдяки вибору правильної стратегії.

встановити у 2004 році доїльний зал — перший в області. Параметри якості виробленого молока одразу зросли на кілька позицій. Адже воно на прямому не контактує ні з людськими руками, ні з довір'ям.

Нині Пісківське молоко екстра-класу переробними купують за досить високою ціною — 4,5 гривні за літр.

Змінено й технологію годівлі тварин, догляду за ними. Корів не вигонять на пасовище. Вони отримують і влітку, і взимку однакові поживні корми — силос, сінаж з домішками сої, плющеної кукурудзи, сухими концентратами власного виробництва. Хоча ця технологія суперечить традиційній, вона все-таки підкупляє й скептиків вагомими результатами. Деякі корови дають вже по 11 тонн молока на рік!

— До того ж не закупляти якусь високопродуктивну породу за кордоном, — наголошує Валерій Колоша. — Відповідний догляд за тваринами, збалансовані корми сприяють тому, що вітчизняна червоноряба порода дає вагому віддачу. Головне — щоб корова себе розкрила. Вона може у наших реаліях давати до 10 тисяч літрів молока на рік. А для цього передусім треба правильно вирощувати молодняк...

Один з вагомих пісківських секретів — економія 500 тисяч гривень на рік на випоюванні телят. Бичків і теличок змалечку привчають до споживання концентратів, сухих кормів. У період їх статевого дозрівання не відбувається різкої зміни їжі, що позитивно позначається на подальшій продуктивності тварин.

Нині сільгосппідприємство щодня відправляє на молокопереробне підприємство у Шостку 15 тонн молока. Отже, щодня у касу «Пісківського» надходить 67,5 тисячі гривень. Не випадково тепер середній заробіток у господарстві становить 2700 гривень. Майстри машинного доїння щомісяця отримують по 4500—5000 гривень.

Усі порожні будинки у невеличкому селі нині викуплено. До Пісок переїхало жити і працювати два десятки родин.

ПСП «Пісківське» вкладає кошти й у розширення матеріально-технічної бази (зведено сім тваринницьких приміщень, закуплено чимало новітньої техніки), і в соціально-культурний розвиток села. У центрі населеного пункту очищено ставок, встановлено красивий паркан, ремонтується клуб, завезена земля для парку.

— Я мрію тут створити свою Голландію, — щиро зізнається Валерій Петрович.

У планах керівника — збільшити череду до 2000 корів і, водночас, підняти надої до 10 тисяч літрів молока від кожної.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

Фото автора.
Коментар президента Асоціації виробників молока України Андрія Дикуня:

— Коли ви заходите до магазину, то вам дуже важко знайти якісне молоко на прилавку. Куплене, як правило, не скисає. Той кефір, який ми споживали 20 років тому, нині має зовсім інший склад. Таких підприємств, як ПСП «Пісківське», де виробляють якісне молоко, на всю країну налічується ледь з 300. Це дуже мало. У нашу асоціацію входять ті виробники, які розуміють, що у цьому плані треба серйозно працювати. Завдяки співпраці Асоціації виробників молока України з ПСП «Пісківським» у Пісках значно вдосконалена технологія виробництва тваринницької продукції, на основі її збільшено надої з 5000 кілограмів молока від корови у рік до 7500. В Україні треба докласти активних зусиль, щоб подібних ферм, які забезпечують високі технологічні стандарти, більшало. Тоді й споживачі не нарікатимуть на куплену молочну продукцію.

РЕАЛІЇ

Ціни на м'ясо, молочні продукти на ринках і у магазинах Тернополя зростають чи не щодня. Ціна 200-грамової пачечки масла місцевого молокозаводу без кількох копійок сягає 15 гривень, 400-грамової упаковки сметани — від 7,8 до 9 і більше гривень залежно від жирності. Спрацьовує не лише сезонний чинник. Молока дедалі менше, поголів'я великої рогатої худоби, зокрема корів, скоротилося до післявоєнного рівня — місцеві молокопереробні підприємства везуть сировину не лише з сусідніх, а й віддалених областей.

Нині Тернопільщина ставить перед собою амбітні плани з відродження тваринництва. Наголос робиться передусім на розвиток великих комплексів. Але оскільки приблизно 80 відсотків молока виробляється у селянських господарствах, то влада планує допомогти їм придбати племінних корівок. Кошти під це передбачається виділити з обласного бюджету. Звичайно, якщо відповідну програму затвердять депутати. Кращим одноосібникам — здавачам молока роздано 14 доільних установок швейцарського

виробництва. І це тільки початок. Зрештою, вже тепер область має що показати, недарма нещодавно тут відбулася Всеукраїнська нарада-семінар з питань розвитку тваринництва.

За рік-два витіснимо імпорتنу свинину

— Вирощувати свиней нині вигідно, — вважає директор ПАП «Агропродсервіс», що під Тернополем, Іван Чайківський. — Рентабельність — не менш як 30 відсотків, а торік взагалі була на рівні 80 відсотків.

А поголів'я

Українська свинина нині дорожча, ніж в об'єднаній Європі.

Надприбутків від свинарства з його розвитком ставатиме все менше, переконачений заступник міністра аграрної політики Сергій Биков, це закономірно, проте працювати у цій галузі однаково буде вигідно. Маємо шанси за рік-два витіснити імпорتنу свинину з наших ринків.

Зароблені від продажу свинини кошти в «Агропродсервісі» спрямовують на нарощування виробництва. А воно — на світовому рівні. Сучасні комплекси, маточники, потужна кормова база, ощадливість в усьому. Газу тут взагалі не використовують. На обігрів приміщень та інші потреби йде електроенергія, а нещодавно звели підприємство з брикетування соломи. Паливні брикети використовують і для власних потреб, й експортують в Польщу. Враховуючи екологічні вимоги — неподалік санаторій — обладнали сучасний відстійник, на основі якого планують видобувати біогаз.

Стадо, а це 26 тисяч голів, укомплектоване свинками лише зарубіжної селекції. Іван Адамович жалкує, що в Україні не ведеться серйозна селекційно-племінна робота. А соєвий шрот доводиться завозити з Бразилії: у порту Гданська він коштує 300 доларів за тунну, в Україні більше 500. Медичні препарати також імпортного походження. Усе це позначається на собівартості свинини. Для годівлі використовують не відходи, а повноцінне зерно, яке вирощують самі, добавки, тож продукція високої якості. Тутешні свинки охоче забирають потужні м'ясокомбіати. Свинокомплекс інтенсивно розбудовується, здебільшого — за рахунок внутрішніх інвестицій.

Хліб: політика чи бізнес?

Імовірно, вже найближчим часом справдяться прогнози з підвищення його вартості

ТЕНДЕНЦІЇ

Зібравши прес-конференцію, голова товариства «СТІОМІ-Холдінг» Михайло Стадник повідомив про те, що приблизно за тиждень вартість соціального хліба, який випікає компанія, зростає на сорок відсотків. Водночас не приховував й того, що «хлібні» питання завжди мають політичний присмак. Однак у цьому разі наполягав: жодного стосунку до передвиборних баталій хлібопекарі не мають, а в гру вступили лише економічні проблеми.

Але вже наступного ранку заступник голови ОДА Володимир Галишук намагався запевнити журналістів, що будь-якого ажіотажу на харчовому ринку області взагалі, і проблем із забезпеченням дешевим борошном із Аграрного фонду для «СТІОМІ-Холдінг» зокрема, немає.

Тож з'ясувати, чи справді подорожчає хліб, і чи є для цього об'єктивні причини, виявилось непросто.

Зерно є. Та доводиться купувати

Востаннє про підвищення вартості своїх виробів Хмельницький хлібокомбінат, який входить до складу компанії, повідомляв три роки тому. Відтоді вартість кілограма пшеничного зафіксована у розмірі 2,93, житнього — 2,53, а батона — 4,44 гривні. Сьогодні на підприємстві називають ціни ще шести найбільших виробників хліба в області, котрі всі, без винятку, перевищують згадані розцінки. До того ж в окремих випадках різниця на кілограмові доходить до 2,3 гривні. Якщо врахувати, що холдинг весь час був і залишається найбільшим виробником хліба в краї, і при цьому втримував найнижчі ціни на соціальні сорти, то важко не рахуватись із його думкою. Сьогодні ж вона однозначна: всі економічні чинники складаються так, що без подорожчання бухання не обійтись.

— Треба чесно визнати, що ситуація на нашому зерновому ринку не така вже й оптимістична. Уряд звітує про добрий врожай зернових і достатні запаси, аби на вітчизняному ринку не виникло жодних проблем із забезпеченням продуктами і підвищенням цін. Якщо так, чому вводяться квоти на експорт? — переймається питанням Михайло Стадник. — Адже це суперечить будь-яким законам бізнесу. Якби компанія займалась лише випіканням хліба, винуватців у багатьох своїх проблемах могла б шукати серед сільгоспвиробників, котрі піднімають ціни на сировину. Однак у цьому разі мав би спрацювати ідеальний варіант: холдинг одночасно є і одним з найбільших аграрних виробників в області. Щорічний його вал зернових становить близько трьохсот тисяч тонн. Але навіть це ситуацію не рятує.

Так, незважаючи на зібраний вал, нишній рік у колективі не вважають успішним: висококласного зерна, яке йшло б на випікання хліба, не так вже й

багато, тому вже тепер хмельницькі хлібопекарі готові закупати майже двадцять тисяч тонн в інших областях. Зрозуміло, що середня вартість продовольчої пшениці в 1,6 тисячі гривень за тонну давно перейшла межі трирічної давності. То як сподіватись, що це не вплине на собівартість нинішнього бухання?

У компанії не приховують, частину цих витрат сподівались компенсувати за рахунок експорту своїх зернових, причому не тільки пшениці, а ще й гречки та кукурудзи. Але все це перекрили квоти.

— Нині збираємо кукурудзу з врожайністю до ста центнерів з гектара. Тож плануємо, що з площі у двадцять п'ять тисяч гектарів матимемо не менше двохсот тисяч тонн, — провів підрахунки власник компанії. — Ні переробити самотужки, ні продати на вітчизняному ринку все це не зможемо. Зате наші закордонні партнери готові платити непогану ціну. Але як? Вся українська квота становить два мільйони тонн кукурудзи, то яка частка припаде на компанію? Ситуація доходить до абсурду: наші зерносовища переповнені ще минулорічним врожаєм, уже нікуди звозити нинішній, а водночас вже маємо серйозні фінансові труднощі. І вони значно глибші, ніж просто невдачі приватного бізнесу, бо врешті-решт обертаються проблемами під час виплати зарплати, затримками із розрахунками за паї, сплатою податків...

Чому пекарі не беруть пільгове борошно

Хоча б якими привабливими були низькі ціни на хліб, дешевої «закваски» для нього вже давно немає. Навіть попри те, що Аграрний фонд обіцяє для пекарів дешеве борошно. На цьому ще раз наголосив і заступник голови ОДА Володимир Галишук:

— У вересні АФ в області запропонував пекарям за пільговими цінами тисячу тонн пшеничного і чотириста тонн житнього борошна. До того ж, на прохання ОДА, квота для області збільшена. Тож сьогодні проблем із пільговою сировиною немає, за заявками її можуть отримати ті пекарні, які випікають соціальний хліб.

Можуть. Але чомусь не звертаються. За словами керівника, минулого місяця заявки подали вісім підприємств, а реально отримало борошно лише одне. Відверто сказати, позиція пекарів, котрим пропонується дешевша сировина, а вони вперто від неї відмовляються, так і залишилась незрозумілою.

Своє пояснення надали на Хмельницькому хлібокомбінаті: «Нам справді запропонували п'ятнадцять тонн жит-

нього борошна. Але ж це практично на один день роботи підприємства. Хіба такі обсяги можуть розв'язати проблему? Те саме і з пшеничним. За місяць ми його використовуємо близько двох тисяч тонн. А це удвічі більше від того, що пропонувалось у вересні всім пекарням області».

Взагалі складалось враження, що при намаганні глибше викнути у борошняно-пшеничну тему, виникало дедалі більше двомовностей і незрозумілих моментів. З одного боку, у «СТІОМІ-Холдінг» стверджують, що цінова інспекція області свідомо чинить перешкоди, аби протягом ось уже майже трьох місяців не задекларувати компанії нову ціну на борошно у розмірі 2,8 гривні за кілограм. Якщо врахувати, що на ринку вона вже давно наблизилась до чотирьох гривень, то нічого крамольного у бажанні компанії немає. То звідки перешкоди?

— Жодних, — запевнив на тій самій прес-конференції представник інспекції. — Борошно для виробничих потреб взагалі декларувати не треба. А, крім того, ціну на борошно можна щомісяця піднімати без усякого декларування на один відсоток.

І це справді так. Але чомусь такий дозвіл швидше нагадує заборону. Бо згаданий відсоток аж ніяк не впливає на розв'язання проблем нерентабельного виробництва. Досі вартість борошна, яку закладають у буханець хліба хмельницького хлібокомбінату, становить 1,88 гривні за кілограм. Хібадесь іще можна знайти такі «пільгові» розцінки?

Михайло Стадник стверджує, що зволікання місцевих чиновників із новим ціноутворенням на борошно призвело до того, що компанія зазнала

збитків у три мільйони гривень. Судовий позов на цю суму, за яким має відповідати державна установа, готовий. Що й казати, прецедент унікальний.

Паляниця не має бути дешевою

Продовжує наполягати Михайло Стадник. І це реалії, від яких сьогодні ніде подітись. Адже стосуються вони не тільки окремо взятого підприємства. Тільки за останній рік вартість газу збільшилась наполовину. При цьому хлібопекарі змушені платити не за вже використаний газ, а провадити своєрідне попереднє місячне кредитування газопостачальних компаній. Не стояли на місці протягом трьох років і ціни на електроенергію та воду, без яких також не спечеш короваю. Те саме стосується всіх сировинних складових — дріжджів,

солі, цукру...

Втримати все це в межах старих цін і п'ятивідсоткової рентабельності, на яку мають право хлібопекарі, просто нереально. Компенсувати втрати можна за рахунок інших дорогих сортів хліба та здоби. Але як це зробити, коли на тому ж хмельницькому хлібокомбінаті майже вісімдесят відсотків продукції — дешевий соціальний хліб.

— Розуміючи, що доступні ціни на хліб — це справді важливе соціальне питання, ми й надалі готові пекти його, — запевняє Стадник. — Але ж ми не можемо робити це постійно тільки за свій рахунок. У компанії працює близько п'яти тисяч чоловік, тільки на виробництві — майже півтори тисячі. Хіба вони не вправі розраховувати на достойну зарплату? Але виробляючи збиткову продукцію, її ніколи не отримаєш. Проблема, про яку так активно заговорили у нашій компанії, стосується не тільки цього підприємства і навіть не області, а всієї галузі. Стверджую про це як голова президії асоціації хлібопекарів країни.

Із ситуації є хоча не зовсім прості, але цілком реальні виходи. Або визнати, що хліб — це не політичний, а звичайний бізнесовий товар, котрий має реальну ціну, і ніякими штучними обмеженнями її не стримати. Або, справжньому піклуючись про бідних, надати виробникам соціального хліба певні дотації, наприклад, у вигляді тієї самої дешевої сировини. Але справді дешевої й у необхідних обсягах.

Обидва ці шляхи коштують недешево. Але хіба повага до влади, так само як і хліб, можуть бути дешевими?

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Все скорочується...

Сам собі інвестор

За таким само принципом діють у ТОВ «Бучачагрохлібпром». На тваринництво разом з кредитами йде власний капітал. Інтенсивний розвиток молочно-товарного виробництва тут почали лише торік. Доти робили ставку на рослинництво, мають потужний насіннєвий завод. За словами голови спостережної ради Петра Гада, ідеєю відродити тваринництво він зарізався у Білорусі, коли побував на тамтешніх комплексах. І взявся реконструювати колишні ферми і будувати нові. Торік ввели в експлуатацію перший комплекс на 800 голів дійного стада у селі Соколові Бучацького району. Тепер тут утримується 1960 голів ВРХ. Територія нагадує суцільний будівельний майданчик. Нові комплекси зводять менш як за три місяці: сучасні матеріали, сучасні технології. Ще до кінця цього року запрацює молочно-тваринницький комплекс у селі Пиляві на 800 голів дійного стада, наступного — такий самий комплекс у селі Лішанці, трохи менший — у Заривнях, а 2012-го — молочно-товарні ферми у селах Трибухівці, Осівці, Медведівці — всього на чотири тисячі голів дійного стада. Очікується, на кінець 2012 року мати понад сім тисяч корів, а загалом поголів'я ВРХ становитиме 22 тисячі голів. До речі, Петро Гадз є прихильником безприв'язного утримання худоби. Нині тут надоюють на добу 16,5

тонни молока, у 2012-му планують щоденно мати 130 тонн. Підприємство, схоже, стане одним з найпотужніших виробників молока в західному регіоні.

Але не лише за кількісними показниками — надії сягають шести тисяч літрів на рік від однієї корови. За загальним бактеріальним обстеженням, іншими якісними параметрами молоко відповідає класу «екстра». Товариство має намір отримати статус зони чистої сировини для виробництва дитячого харчування. Адже тварин тут годують кормами з вирощеного власноруч зерна. Доять (на знімку) під класичну музику в сучасному залі, облад-

наному німецькою фірмою. Рука людини не торкається молока, а охолоджують його у потужних холодильних установках. До речі, доярки тут заробляють 4—5 тисяч гривень на місяць. Гідна робота, гідна зарплата, гідна продукція.

Крига скресає

Потужні комплекси з виробництва молока діють також у Лановецькому, Підволочиському, Терехівському району. У Зборівському споруджується свиномкомплекс на 55 тисяч голів. Є шість птахофабрик загальною потужністю майже 800 тисяч голів. Організуються молочні кооперативи.

Судячи з виступів на нараді, і в інших регіонах є цікавий досвід розвитку тваринництва. Скажімо, на Черкащині взяли курс на створення молочних кооперативів, витіснення з цього ринку заготовачів, які

разом з директорами заводів нерідко привласнювали дотації, що призначалися селянам. Відроджувати славу молочних кооперативів, які активно діяли у 30-ті роки минулого століття, взялися на Львівщині. А більше тридцяти господарств України об'єдналися в асоціацію виробників молока, яка надає не лише консультативну допомогу, а й готова робити гуртові закупівлі техніки, інвентарю, різних добавок з тим, щоб зменшити їх ціну.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Фото автора.

ПЕРСПЕКТИВА

Без грошей саду не цвісти

Крим одержав 44 мільйони гривень на компенсації за закладку молодих садів і виноградарств.

Про це повідомила начальник відділу розвитку садівництва, виноградарства й ефіроолійних культур Міністерства аграрної політики автономії Любов Богданова. Вона підкреслила, що ця сума на 65 відсотків компенсує фактичні витрати сільгоспвиробників на закладку й догляд за молодими садами й виноградниками.

Цього року в Криму планувалося закласти 621 га садів і 1145 га виноградарств.

Георгій ВЕРВЕС.

Крим.

Фото з архіву «Голосу України».

Уряд звітує про добрий врожай зернових. Якщо так, чому вводяться квоти на експорт?

Виставку виробів художньо–ужиткової творчості засуджених «Свята Покрова» відкрито в Києві в приміщенні Державного департаменту України з питань виконання покарань (Укрінформ)

Чиновники блокують виконання законів, спрямованих на розвиток українського кіновиробництва, заявив голова правління Національної спілки кінематографістів України Сергій ТРИМБАЧ

ВІСТІ З ЧЕРКАЩИНИ

Воскресла пам’ять

На батьківщині українського літературознавця, історика, етнографа, фольклориста Василя Доманицького відбулися урочисті заходи, приурочені до сторіччя від дня його смерті.
На цвинтарі села Колодистого, де 1910 року поховано 33-річного вченого, відомого керівника селянського кооперативного руху, редактора першого повного видання «Кобзаря» Тараса Шевченка, громадськість, науковці з Києва, Львова, Умані, Черкас поклали квіти до відреставрованого надгробка могили Василя Доманицького, побували в меморіальній кімнаті-музеї в тутешній школі.
Відновлення пам’яті про несправедливо забутого у радянські часи науковця і громадського діяча стало можливим завдяки допомозі Алли Мулявки, уродженки села Колодистого, котра нині мешкає в Італії. На встановлення хреста на могилі Василя Доманицького та на її упорядкування громадська організація, очолювана Аллою Мулявко, переказала 11 тисяч гривень.

«Золоте перо Василя Симоненка»

Під такою назвою у черкаському видавництві «Вертикаль» вийшла друком книжка спогадів ветерана журналістики Григорія Суховершка.
Колишній редактор газети «Молодь Черкащини» мовою документів — стенографічних записів редакційних засідань, розповідає про талановитого випускника факультету журналістики Київського держуніверситету Василя Симоненка. Пригадує, про що писав Симоненко-газетяр у 60-ті роки минулого століття. Саме у «Молодіжці» Василь пройшов творчий гарт, сформувався як публіцист. Тут він зустрів друзів (і недругів також), пізнав життєві радощі й незгоди. Тут він закохався, і вся журналістська братія гуляла на його весіллі...
Нова книжка про незабутнього Василя Симоненка, безперечно, стане у пригоді тим, хто вивчає, досліджує життя і творчість поета, а також молоді, яка мріє пов’язати своє майбутнє із журналістикою.

Лідія ТИТАРЕНКО.

У НОМЕР

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Названо лауреатів премії імені братів Лепких

Найпрестижнішу на Тернопільщині літературно-мистецьку премію імені братів Богдана і Левка Лепких цього року вручали двічі. Спершу було названо лауреатів попередніх років, коли премію через фінансові труднощі не нагороджували, а на день Покрови відзначили і цьогорічних лауреатів. Ними стали поет, голова обласної організації національної Спілки письменників Євген Безкоровайний, заслужений художник України Євген Удін, історик, краєзнавець Віктор Уніят, етнограф, директор музею імені Володимира Гнатюка, що у селі Велесневі Монастирського району, Остап Черемшинський. Відзначали не лише за значний внесок у розвиток історії, культури й мистецтва, а й за активну громадську позицію.
«Комітету з присудження премії нелегко було визначитись з лауреатами, адже подань було 130», — зізнався його голова, заслужений працівник культури України Богдан Хаварівський. Схоже, принаймні фінансових проблем у комітеті не буде. Питання матеріального забезпечення премії взялася вирішувати Спілка підприємців області.
Любов ЛЕВИЦЬКА.

У п’ятий раз у добрий час

П’ятий міжнародний театральний фестиваль «Зустрічі в Одесі» був багатий на яскраві події. Нудьгувати не було часу, розчаровуватися не було приводу. З 5 по 10 вересня в Одесі шуміло і виблискувало яскраве театральне свято небувалого досі масштабу.

Театри восьми держав на чотирьох сценічних майданчиках. Шістнадцять спектаклів за шість днів. Постановки різних форматів — від строгої класики до шокуючого авангарду. Переповнені зали — більш як шість тисяч глядачів загалом. Спеціальні заходи в рамках форуму: науково-практична конференція «Театральні фестивалі як альтернатива гастрольної діяльності», семінар «Школа театральної критики» відомого московського театрознавця Павла Руднева для завітлів, журналістів і студентів-культурологів. І море емоцій: від стриманого захоплення до бурхливого захвату.
Цього року «Зустрічі в Одесі» були присвячені двом ювілейним датам: 150-й річниці А. Чехова і 135-річчю Російського театру в Одесі. Тому відкриття фестивалю одночасно стало і ювілейним вечором театру. Було багато привітань — і офіційних, найвищого рівня, і дружніх, душевних, дотепних. Передусім слід сказати про два президентські листи: привітання на адресу театру надіслали Президент України Віктор Янукович і глава Російської держави Дмитро Медведев. Свій вітальний лист відправив театру міністр культури і туризму України Михайло Кулиняк. Кабінет Міністрів України ознаменував подію нагородами, які одержали провідні актори театру і кращі працівники технічних цехів. До київських приєдналися нагороди місцевих органів влади: відзначено двадцять працівників театру. На сцену виходили представники театрів, що прибули на фестиваль, звісно, не з порожніми руками. Оригінальних презентів і ширих слів було багато. Їх могло б бути набагато більше, але мав місце ліміт часу: адже, крім урочистої ювілейної церемонії, в цей вечір було показано спектакль господарів фестивалю «П’ятеро» за В. Жаботинським — сценічне полотно про стару добру Одесу, в якій зайнята практично вся труппа театру. У центрі сюжету цього спектаклю — сімейна пара, що привела в цей світ п’ятьох дітей. Виростаючи і входячи в доросле життя, кожний із цієї п’ятірки вибирає свою дорогу, переживає свої прикраси й радості.
Програма фестивалю загалом мала явну «сімейну» домінанту: тема взаємин у сім’ї була присутня в більшості спектаклів, відібраних для показу. Вистава Єреванського російського драмтеатру імені Станіславського «Місячне чудовисько» за п’єсою американського драматурга Р. Каліноскі в постановці Олександра Григоряна — розповідь про сімейну пару вірменських емігрантів-біженців (заслужений артист Вірменії А. Казарян і акторка Ганна Баландіна), що шукає своє щастя в Америці на початку минулого століття. Ця нехитра за формою, але пронизлива за своєю внутрішньою суттю історія, зіграна у кращих традиціях російського психологічного театру, викликала на фестивалі, мабуть, найбільший емоційний відгук глядачів: у фіналі зал аплодував стоячи й у буквальному значенні не хотів відпускати акторів зі сцени. Особливо тепло глядачі прийняли гру наймолодшого учасника спектаклю Сашка Григоряна.
Комедія Я. Тятте «Щасливих буднів», представлена Російським театром Естонії, розкрила сімейну тему в іншому, відверто ексцентричному аспекті. Драматургічна основа спектаклю не відрізняється оригінальністю — тисяча перша інтерпретація анекдоту: «Повертається чоловік з відрядження...». Але чудова четвірка талліннських акторів (Л. Саванкова, О. Івашкевич, Л. Агапова, О. Рогачов) і професіоналізм режисера Романа Баскіна витягують цю історію на рівень зразкової комедії, приреченої на глядацький успіх.
У комедійному ключі тему сімейних стосунків намагався подати й Херсонський музично-драматичний театр імені Куліша, представивши на фестивалі спектакль «Американська рулетка» за п’єсою О. Марданя. На жаль, ця весела за сюжетом вистава пройшла у досить невеселих екстремальних умовах: у день показу виконавиця головної ролі народна артистка України Олена Галл-Савальська почувалася зле, потребувала госпіталізації, але, пересиливши біль, все-таки вийшла на сцену. Цей акторський подвиг заслуговує найглибшої поваги. Але назвати великою удачею саму постановку не можна: спектакль грішить прямолінійністю постановочного трактування (режисер Лаврентій Ніколаєнко).
Своєрідне відбиття сімейної теми можна було спостерігати й у взаєминах героїв ірландської комедії М. МакДонаха «Каліка з Інішмана». Спектакль театру «У моста», що прибув на фестиваль із Пермі, цього року став лауреатом престижної російської театральної премії «Золота Маска» в номінації

«краща драматична вистава малої форми», й одесити змогли переконалися, що це абсолютно заслужена нагорода. «Каліка з Інішмана» став прикрасою фестивальної програми, прикладом бездоганного акторського ансамблю й відточеного режисерського стилю (постановка і сценографія Сергія Федотова).
Сімейні стосунки, здатні шокувати, — так коротенько можна охарактеризувати сюжет спектаклю Російського драматичного театру Литви «Сволотна любов». Виставу створено за досить популярною повістю Павла Санаєва «Поховайте мене за плінтусом» (інсценування М. Мацявічуса, постановка Агноса Янкявічуса). Якби на фестивалі була номінація «краща жіноча роль», Інга Машкаріна, котра зіграла в цьому спектаклі Бабусю, мала б усі шанси перемогти в ній: акторка продемонструвала високий професіоналізм і яскравий темперамент. До того ж конкуренція стосовно жіночих ролей на фестивалі була досить серйозна: на звання кращої акторки можна було б сміло висунути і Ксенію Еремєєву з Якутського російського драмтеатру імені Пушкіна — вона зіграла головну героїню в іскрометній, сповненій ніжності й фантазії виставі «Верочка» за оповіданням А. Чехова (режисер Лінас Зайкаускас). У спектаклі «Гра уяви» за п’єсою П. Шеффера Санкт-петербурзького театру «Балтійський Дім» (режисер Аркадій Гевондов) у бенефісній ролі перед одеситами постала народна артистка Росії Тетяна Пілецька — зірка кінофільму «Різні долі» і серіалу «Вербна неділя». Дуже цікаву акторську роботу продемонструвала москвичка Ольга Прихудаїлова в моно-виставі «Так я хочу так» за вибраними сторінками роману «Улліс» Дж. Джойса. Блиснула талантом гостя з Кишинєва Ольга Софрікова, виконавши роль Едіт Піаф у тонко вибудованому спектаклі «Падам... падам» за п’єсою І. Гріншпун (режисер Юрій Хамерлін). Незвичайний малюнок ролі булаковської Маргарити запропонувала глядачам одеситка Ольга Кондратьєва (вистава експериментальної сцени Одеського російського театру «Врятовані сторінки «Майстра і Маргарити»). Безумовним фаворитом симпатій глядачів та експертів фестивалю стала її колега Тетяна Коновалова, котра зіграла Марусю Мільгром у вже згадуваному вище спектаклі «П’ятеро».
Серед низки кращих чоловічих акторських робіт фестивалю обов’язково варто згадати моновистави «Кротка» за Ф. Достоєвським (театр «Особняк» із Санкт-Петербурга, режисер Юлія Паніна) і «Крисолов» за О. Гріном (київський театр «Вільна сцена», режисер Дмитро Богомазов). У першому з

них чудово зіграв Дмитро Поднозов, у другому — заслужений артист України Олександр Форманчук. Крім усього іншого, ці два спектаклі продемонстрували досить цікаву тенденцію синтезу драматичного мистецтва з кіно та анімацією: величезні екрани з відеорядом, що безупинно змінюється, — невід’ємна частина обох постановок. У «Кроткій» насиченість відеоряду місцями надлишкова, вона перекриває особистість живого актора, а зміст кадрів здатний обурити непередбаченого глядача фізіологічною й сексуальною натуралістичністю. У «Крисолові» взаємодія живої акторської гри та відеоряду — графічних ілюстрацій, що створюються просто на очах глядачів, набагато органічніша: давно улюблений одеситами режисер Дмитро Богомазов здивував і вразив глядачів по-справжньому оригінальним видовищем.
А от гості з далекого зарубіжжя — театр Драгенгассе (Австрія, Відень) — навпаки, вразили неоригінальністю й надмірною простотою. Вони привезли на одеський фестиваль спектакль із назвою «Одеса» за п’єсою Р. Штейнметц і У. Брее (режисер Міхель Гампе). Утім, називати це спектаклем неправильно: австрійські гості представили театралізоване читання п’єси німецькою мовою із синхронним російським перекладом. У цьому разі фінальні оплески були викликані, мабуть, єдиним почуттям — почуттям одеської гостинності, тому що, з огляду на художність і підхід до професії, австрійська «Одеса» залишає бажати кращого.
Тбіліський російський театр імені Грибодєва привіз на фестиваль виставу «Гетто» за п’єсою Д. Собола в постановці Автанділа Варсімашвілі. В основі сюжету — реальна трагічна історія, що сталася в роки Другої світової війни у Вільнюському гетто: за наказом фашистських окупантів там було створено єврейський театр, акторів якого в результаті розстріляли. Серйозність теми, насичений музичний і пластичний ряд спектаклю, самовіддача акторів на сцені — все це викликало живий відгук глядачів. Хоча сама п’єса за літературними достоїнствами явно далека від досконалості. Можна дискутувати і з приводу правомірності використання деяких режисерських прийомів. Але, безперечно, спектакль заслуговує на увагу.
Факт присвяти фестивалю ювілею Антона Чехова знайшов своє відображення у програмі. Крім уже згадуваної вище якутської «Верочки» на «Зустрічі в Одесі» приїхав спектакль «Дачний театр Антоші Чехонте» за ранніми оповіданнями класика. Приїхав він із чеховських країв — підмосковного села Меліхово, де розташований меморіальний музей-садиба письменника. На базі садиби порівняно нещодавно виник театр «Чеховська студія». Його колектив очолює Володимир Байчер — учень знаменитого Леоніда Хейфеца. Він разом із Тетяною Вороніної виступив режисером привезеної до Одеси вистави, що порадувала і добротною акторськими роботами, серед яких особливо виділялася гра заслуженого артиста Росії Юрія, і витонченою сценографією, і чудовими костюмами чеховської епохи (художник Тетяна Федюшина).
Такими були «Зустрічі в Одесі-2010». Фестиваль раз у раз росте, зауважте, проводиться він щорічно, що саме по собі майже унікально в нашу фінансово нестабільну епоху. Запорука того — енергія, талант і ділова хватка його організаторів і беззмінних співголів — директора Одеського російського театру Олександра Копайгори та драматурга Олександра Марданя. Цього року фестиваль пройшов у п’ятий раз і явно в добрий час.
Юрій ЮЩЕНКО, керівник літературно-драматичної частини Одеського академічного російського драматичного театру.

На знімках: Одеський академічний російський драматичний театр; заслужений артист України Олександр Форманчук у моновиставі «Крисолов».

Фото автора.

«А рід мій від бродячих майстрів-малярів. Певне є і козацьке коріння...»

До 85-річчя лауреата Державної премії імені Тараса Шевченка художника Опанаса ЗАЛИВАХИ

Наша оповідь — про життєвий і творчий шлях відомого українського художника, колишнього політ'язня, лауреата Шевченківської премії із суто козацьким прізвиськом — про Опанаса Заливаха.

Фахівцям, поціновувачам справжнього високого мистецтва давно відомі неповторні твори цього універсального майстра-інтелектуала, якого у світовому колі малярства не без підстав називають «український Пікассо».

А ось широка вітчизняна аудиторія, на превеликий жаль, мало обізнана з творчою біографією і багатого художнього спадщиною нашого земляка зі Слобожанщини, який, попри широке світове визнання, залишався в житті і творчості самим собою — особистістю, що зросла з рідного народу, ввібравши в себе кращі національні традиції.

Також творча доля Опанаса Заливахи пов'язана і з Донецьким краєм. Сьогодні, уже після смерті, художник своїми чудовими роботами повернувся до нас, на Донецчину, в невеличке робітниче містечко на древній козацькій річці Тор — Дружківку.

Від Гусинки — до висот Господніх

«На світ я народився в селі Гусинка, що на Харківщині, в 1925 році. Нещодавно був там. Заливах у селі вже немає... А рід мій — від бродячих майстрів-малярів. Певне є і козацьке коріння», — згадував художник.

Та на Батьківщині маленькому Опанасику судилося жити недовго. Його дитинство випало на голодомор 30-х років. Щоб урятувати сім'ю, дітей від смертельного лиха, батько єдиний із села спромігся вивести родину із геноцидної зони на Далекий Схід — історичний для українців Зелений Клин. Там, серед земляків, Заливахам удалося вижити, звестися на ноги, подолавши величезні труднощі.

До малярства сина Опанаса захопив батько-коваль, який кував із заліза не лише підкови, а й справжні витвори мистецтва. Саме він і помітив у кмітливому нащадку творчу жилку. Спочатку сімнадцятирічний Опанас вступив до художнього училища у приамурському Благовіщенську. Далі було навчання у середньоазійському Самарканді, підмосковному Загорську, похмурому Ленінграді. З академії, де колись навчався Тарас Шевченко, у 1947 році майбутнього лауреата Кобзареві премії вигнали за те, що він знехтував якимись офіційними виборами. Це був перший, але не останній свідомий конфлікт Опанаса Заливахи, що мав незалежний козацький характер, національну свідомість, із тоталітарним режимом.

Аж після смерті Сталіна його знову поновили в академії. Після успішного завершення навчання молодий художник нарешті повертається до рідної України. Працює в Івано-Франківську. У цей період свого життя він, як сам зізнався опісля, усвідомлено й наполегливо починає пошуки свого національного коріння — в житті, в творчості, щоб твердо відповісти на три головні запитання: хто він, звідки і куди?

Опанас відвідує Львів, Київ, що були осередками народження нової української генерації. Тут близько знайомиться зі своїми однодумцями, здебільшого ровесниками. Серед них — правозахисник, поет із Луганщини Іван Світличний, талановита художниця з Києва Алла Горська. Зав'язуються хороші стосунки з нині добре відомими Україні філософом

Євгеном Сверстюком, літературознавцем Іваном Дзюбою, правозахисником Михайлом Горинем, поетом Іваном Драчем та іншими представниками тоді ще молоді національної творчої інтелігенції. Пізніше Опанас Заливаха познайомився і затоваришував із майбутнім Героєм України (помертньо), її боєм і гордістю Василем Стусом. До речі, багато років опісля художник написав портрет поета-страдника й талановито-гостро проілюстрував його посмертну книжку «Вікна в позапростір».

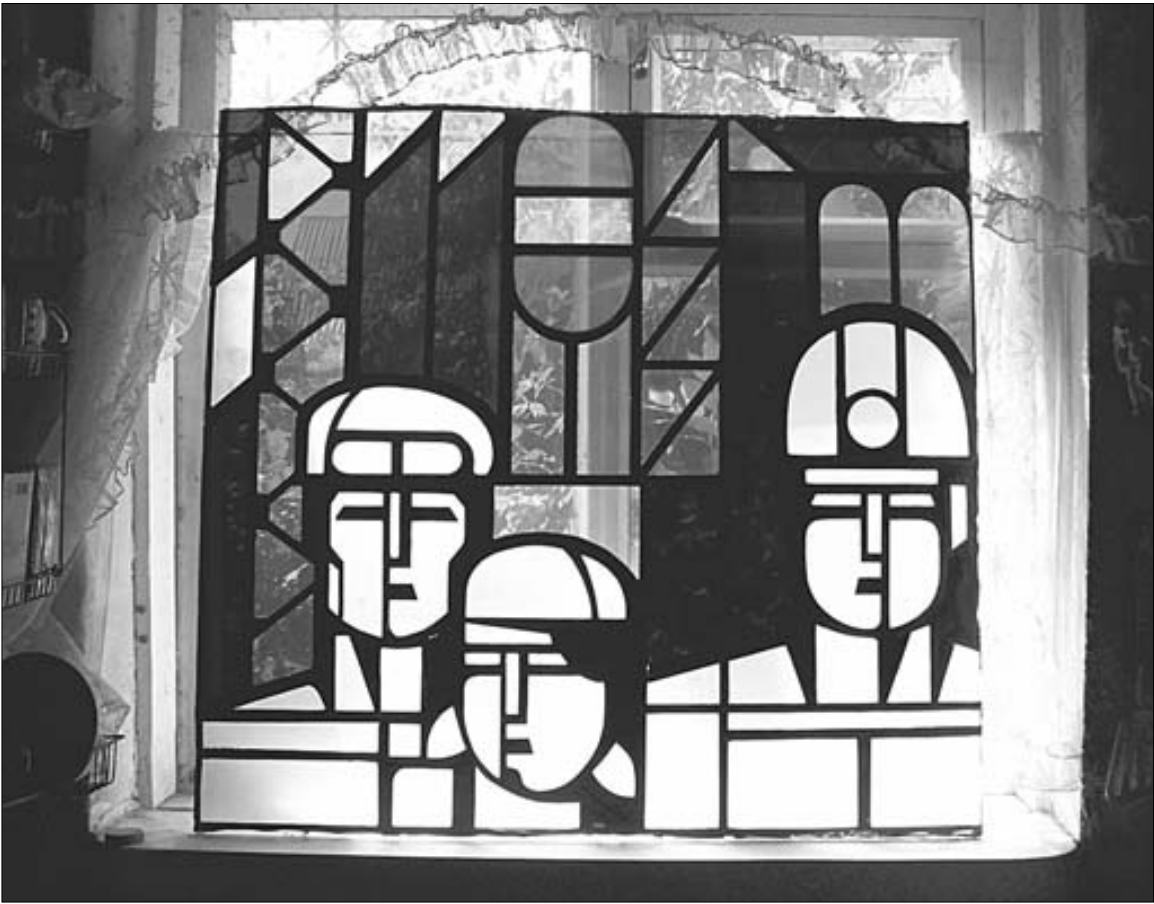
У нових друзів Заливаха бере самовидавничу літературу. Не лише знайомиться з суворо забороненими системою правдивими творами, а й розповіджує їх. Така активна діяльність не могла пройти поза увагою пильного КДБ. Опанаса Заливаха заарештовують і на п'ятирічку спроваджують у мордовські табори.

Опанас Заливаха.

булася його перша персональна виставка, яка офіційно відкрила Україні талановитого, своєрідного автора. Потім персональні виставки робіт українського художника з величезним успіхом проходили у багатьох країнах світу.

А вже в незалежній Україні, в 1993 році Опанасу Заливасі було присуджено Національну премію імені Т.Г. Шевченка, премію імені Стуса, що стало визнанням його непересічного художнього таланту, непохитної життєвої позиції.

Фрагменти вітража О. Заливахи, що зберігається в музеї міста Дружківка.

Важке тривале перебування в неволі художник переніс філософськи мужньо. Навіть за ґратами не припиняв працювати. У нелюдських табірних умовах йому вдалося створити і переправити на волю серію ескізів для своїх друзів. За допомогою культурної ручки заповнив документальними малюнками свій захальний маленький блокнотик (пригадуєте, як творив в аральському засланні Шевченко). Друзі не забували Опанаса, надсилали листи, літературу. Багато читав. Та головне — осмислював своє життєве кредо, подумки виробляв свій подальший художній стиль.

Після звільнення Опанас Заливаха плідно, напружено працює, вдосконалюється як майстер. Не зупиняючись на досягнутому, він завжди у творчому пошуку. Має незаперечний авторитет — як художник, повагу — як людини. Та лише в 1988 році від-

Останній період творчості Опанаса Заливахи, що пішов із життя 2007 року, фахівці охарактеризували як «вертикальний». Що це — художня філософія? Сам автор так званих вертикальних ліній відповідав—пояснював, що для нього вертикаль означає велике дійство: єднання неба і землі. Адже ще в давній українській народній колядці зафіксовано навіки: «Небо і земля нині торжествують!».

У своїх останніх творах, що спонукають до глибинних роздумів, засобом пензля і фарби, простору і ліній автор намагався показати єдність суперечностей, нашого складного, неоднозначного буття, неосяжного загадкового космосу, художньо занотувати цей зв'язок між земним і небесним.

Ось так митець Опанас Заливаха, гідний нащадок славних українських козаків, став невід'ємною складовою цього вічного єднання, вертикально піднявшись душею і розумом від батьківської чорноземної землі до небес Господніх...

Дружківська прописка

Резонно запитаєте, а до чого тут Донецчина, зокрема містечко Дружківка? Що поєднує Донецький край із творчим шляхом відомого українського художника Опанаса Заливахи?

З листа до нього Алли Горської, датованого 1966 роком, дізнаємося, що О. Заливаха «не зміг узяти участі в монументальному комплексі «Школа», за чим і шкодує». Мова йде про мозаїчне оформлення школи №5 Донецька (нині музей Меркурій), здійснюваного творчою бригадою з Києва, до складу якої входили згадана вище А. Горська, її чоловік В. Зарецький, художники Г. Зубенко, Г. Марченко, Г. Синиця та інші.

І все-таки Опанас Заливаха працював на Донецщині! У 1980 році створив вітраж для одного із сільських будинків культури в Добропільському районі області. Цей факт офіційно підтверджено, є відповідний документ про

Звичайно, мати в невеличкому містечку, яким є сучасна Дружківка, роботу такого визначного майстра — це велика гордість і відповідальність (шкода, що цього, певно, ще не усвідомила місцева влада). Та ця масштабна робота Опанаса Заливахи на донбаську тему безцінна ще й тим, що жодного із його вітражів, як вважають спеціалісти, на сьогоднішній день не збереглося. Найвідоміший із них (у співавторстві з Аллою Горською та іншими майстрами), присвячений Тарасу Шевченку і встановлений в Київському університеті, за наказом влади було злодійськи розбито ще до його відкриття у 1964 році. Залишилися лише ескізи цієї монументальної композиції.

Ось і виходить, що саме в Донецькій Дружківці сьогодні є єдиний у своєму жанрі і стилі твір видатного українського художника «Рідний край», що засвідчує і офіційний висновок спеціальної експертизи, проведений Національним музеєм імені Шептицького у Львові влітку 2009 року: «За масштабом мистецького трактування та унікальністю мистецького вираження єдиний вітраж Опанаса Заливахи на сьогоднішній день має бути занесений до Державного реєстру культурного надбання України». Певен, що вже найближчим часом усі бажані зможуть ознайомитися з цією унікальною роботою художника.

Вічний вітраж

Після першого знайомства з вітражем, що віднині знайшов свою постійну прописку в козацькій Дружківці (за народною легендою поселення заснував козак Дружко), від вражень і почуттів, що отримав, якось само собою написався вірш, присвячений цій райдужній роботі і, звичайно, її автору. Ним і хочу завершити свій матеріал-розвідку, плакаючи надію, що в цієї теми буде подальший розвиток, коли вітраж відкриється-заграє всіма своїми фарбами перед численними відвідувачами Дружківського історико-художнього музею.

Пам'яті художника Опанаса Заливахи

*Вітрища часу
Не розбили вітраж —
На сонці веселкою
Кольори грають,
Горять так яскраво,
Так щиро, що аж
І серце, і погляд
Мить завмирають!
Пульсує проміння
В холодному склі —
І дивна картина
Ізнов оживає,
Виходить на світло
Оновлено крізь
Наліт пилу
І воронячі зграї
Так радісно сяє
В новітньому дні
Над світом злітає
І лине жар-птицею,
Що може наснитися
Лише ві сні,
Який розгадав
Опанас Заливаха!*

Юрій ДОЦЕНКО,
член Національної
спілки письменників
України.

Донецька область.

Це був перший, але не останній свідомий конфлікт із тоталітарним режимом

У київському «Соколі» надзвичайна фінансова криза, що може призвести до страйку і навіть розпаду команди. Про це на спеціальній прес-конференції заявили хокеїсти клубу. За словами гравців, команда збирається звернутися по допомогу до міністра спорту Равіля Сафіулліна та Президента України Віктора Януковича.

Своя дистанція

Шанувальникам легкої атлетики добре знайомі імена Ольги та Віктора Бризгіних, які спеціалізувалися в бігу на 400 метрів. На рубежі 1980–1990 років спринтери з Луганська зібрали колекцію золотих медалей найбільших турнірів, у тому числі й чотири олімпійських «золота». Нині сімейну скарбничку взялася поповнювати їхня дочка Єлизавета.

Дорога привела у Ворошиловград

Ольгу я знаю з тих часів, коли вона ще носила інше прізвище — Владикіна. Уже тоді відома спортсменка, вона була найкрасивішою з радянських легкоатлеток і помітно виділялася з їхнього середовища. Висока, ставна, темноока Оля не була позбавлена жіночої чарівності й шарму. Побачивши дівчину один раз, їй симпатизували навіть ті, хто спортом не захоплювався. Цікаві наводили довідки: як вона з'явилася в Луганську, адже прізвище в неї явно не місцеве й говорить вона зовсім не по-донбаськи? Потім якось з'явилось в газеті, що Ольга Владикіна приїхала до Луганська з Пермської області, вчилася тут у спортивному інтернаті, та так і залишилася жити в Україні.

...Її батьки не були спортсменами. Батько — високий, жилавий, міцної статури, фізично сильний чоловік. Мати набагато дрібніша, зате характер у неї такий, що будь-який чоловік позаздрить: вольова, цілеспрямована, правильна. Господь бог нагородив Ольгу фізичними достоїнствами батька й сильним характером матері, ну, а природні умови довершили створення майбутньої рекордсменки світу. Пермська область — суворий край. З дитинства Ользі доводилося виконувати важку фізичну роботу. В них із братом у родині був обов'язок: рубати дров і наносити води з колодязя. Уже з другого класу Оля носила на коромислі два повних відра, долаючи відстань від криниці до хати приблизно з кілометр. І так, бувало, кілька разів за день. Улітку ще нічого, а от узимку діставалося, коли вузька, протоптана у високому снігу стежинка по-зрадницькому йшла з-під ніг. У той час десятилітня Оля мріяла про одне — щоб у їхній оселі був кран і з нього лилася хоча б холодна вода.

Коли вона вчилася у шостому класі, тренер дитячої спортивної школи в Краснокамську якось сів поруч і серйозно сказав: «Знаєш, Олю, в тебе попереду велике майбутнє — чемпіонати Європи і світу...» А Ольга раптом злякалася: як це — чемпіонат світу? що це таке? і при чому тут вона? Але тренер знав, що казав. Його спортсменка показувала найкращі результати на змаганнях. Було очевидно, що дівчина має великі ресурси в плані фізичних і фізіологічних можливостей,

...Її батьки не були спортсменами. Батько — високий, жилавий, міцної статури, фізично сильний чоловік. Мати набагато дрібніша, зате характер у неї такий, що будь-який чоловік позаздрить: вольова, цілеспрямована, правильна. Господь бог нагородив Ольгу фізичними достоїнствами батька й сильним характером матері, ну, а природні умови довершили створення майбутньої рекордсменки світу. Пермська область — суворий край. З дитинства Ользі доводилося виконувати важку фізичну роботу.

які підкріплені сильним характером. Їй би тільки тренера гарного. З допомогою своєї наставниці Ольга стала підшукати спортивний навчальний заклад, щоб підготовка проходила на професіональнішому

рівні. Відправила запити в Москву, в інші великі міста. Відповідей не було. Аж раптом прийшло запрошення звітти, куди Ольга не зверталася, — з Ворошиловградського вищого училища фізичної культури та спорту. Якось на змаганнях у Білорусії в 1979 році тренер ворошиловградських легкоатлетів звернув на Олю увагу й запросив до себе. Дівчина тоді не готова була дати відповідь, якось навіть розгубилася, але тепер була налаштована позитивно. І батьки підтримали.

З Уралу до Ворошиловграда Оля добиралася дві доби. Майбутній триразовий олімпійській чемпіонці на ту пору було шістнадцять років...

Щасливий квиток

До Володимира Андрійовича Федорця Ольга потра-

Якось уже зрослася з цим містом, з людьми.

У першу чергу Федорець вирішив її житлову проблему, створив усі умови для життя, а натомість зажадав повної віддачі на тренуваннях. Він жорсткий тренер, ганяє до сьомого поту, але в той же час знає, коли слід зупинитися. Скажімо, якщо бачить, що спортсмен не налаштований на тренування через біль у м'язах, ніколи не стане силувати його організм.

Навантаження в Ольги були колосальні. Траплялися моменти, коли в неї здавали нерви й вона починала жаліти себе, задаючись питанням: «Навіщо мені все це? Навіщо ці великі досягнення? Хіба я не проживу без золотих медалей? Хіба це головне в житті?» Хотілося бути просто жінкою. Займатися родиною, дітьми, варити чоловікові борщ. Спокійний, стриманий, інтелігентний поза тренуваннями Федорець по-батьківськи наставляв: «Оленько, ти талановита спортсменка, таких обдарованих, як ти, зовсім небагато. Треба розвивати свій талант. А ти, я знаю, людина сильна. Ти зможеш».

Моральна підтримка тренера багато важить, і вона відіграла велику роль у спортивній кар'єрі Ольги.

Нервову напругу збити надзвичайно важко. Перед своєю

Кожному чемпіонові радянський уряд заплатив по три тисячі доларів. На той час це були такі великі гроші, що спортсмени й не знали, як ними розпорядитися.

А загалом в особистій колекції Ольги Бризгіної 4 олімпійські медалі — 3 золотих і срібна. Якби СРСР у 1984 році не пробойкотував Олімпійські ігри в Лос-Анджелесі, швидше за все, і «золота» і «срібла» було б більше.

— До останнього моменту ми готувалися до Олімпіади в Лос-Анджелесі, — згадує сьогодні Ольга. — На той момент у нас була дуже сильна естафета. І коли довідалися, що з політичних міркувань збірна СРСР не їде на Олімпійські ігри в Америку, для багатьох спортсменів це стало особистою трагедією. Адже для декого з атлетів це була остання Олімпіада. Мої подруги по команді просто ридали... Наскільки я пам'ятаю, тоді американці почали говорити, що вони не зможуть відповідати за нашу повну безпеку, і наш уряд не випустив нас із країни.

Бризгін

З Віктором Ольга займалася в одній групі у Володимира Федорця. Спочатку вони сприймали одне одного, як звичайні товариші по команді. У красуні Олі Владикіної було багато шанувальників, а Вік-

бов'язково виходити заміж у білому одязі. Так що на ті часи я була нестандартною нареченою. Весілля в нас було гучне, веселе, шампанське, як-то кажуть, лилося рікою. До речі, у весільній лотерей мені запрокували, що я в сімейному житті буду сміття виносити, а Віктор — їжу готувати. Мій чо-

Та Олімпіада взагалі була врожайною для радянських олімпійців. Спочатку «золото» взяв Геннадій Авдєєнко, за ним Ольга на своїй «чотирьохсотці», на другий день олімпійським чемпіоном став Сергій Бубка, потім по «золоту» в естафетному забігу одержали Ольга і Віктор Бризгін.

ловік справді дуже добре готує і любить цим займатися, а сміття ми виносимо разом.

Бризгіни недавно відзначили 23-ю річницю подружнього життя. У них дві дочки, старша з яких продовжує традиції своїх зоряних батьків.

Ліза

Ольга ніколи не була тренером для своїх дівчаток. Її досвідчене око спортсменки підказувало, що в Лізі є всі дані для спринтера, і Федорець це підтверджував. Але Ольга хотіла, щоб дочка сама вибрала собі долю. Спорт — тяжкий хліб, особливо для жінки. І Ліза вибрала спорт, поставивши перед собою завдання додати до батьківських спортивних нагород чемпіонів світу ще й свої. Вважається, що природа відпочиває на дітях геніїв, але Бризгіних це твердження не стосується. І фігурою, і зовнішністю, і навіть технікою бігу Ліза вдалася у матір, а коли так, вважає вона, то повинна, як мати, стати олімпійською чемпіонкою. І вона нею стане.

У червні на командному Кубку Європи в Норвегії 20-літня Ліза Бризгіна виграла дистанцію 200 метрів з особистим рекордом. А на головному старті нинішнього року — континентальній першості в Іспанії — завоювала в складі естафетної команди золоту медаль і стала другою на коронній 200-метровці. Разуочий збіг: саме на олімпійському стадіоні в Барселоні в 1991 році Ольга Бризгіна виграла дві медалі: в особистому виді «срібло», а в естафеті у складі збірної СНД — «золото». Такі ж нагороди континентальній першості й на тому ж стадіоні в Барселоні через 18 років завоювала і Єлизавета Бризгіна. Правда, свою першу олімпіаду Ольга виграла у 25 років, а Ліза — в 21. До речі, Ользі вдалося зберегти свої кросівки, в яких вона перемогла в Барселоні. Коли Лізіна нога досягла розміру кросівок, Ольга подарувала їх дочці.

— Ліза в нас із характером, — з гордістю каже Ольга. — Наприклад, я бачила, що 100 метрів — не її дистанція, тому що в неї слабкий старт, не та реакція, що повинна бути в спринтера. Я сказала про це Федорцеві, а він мене заспокоїв. «Почекай, — каже, — хай вона сама зрозуміє, що їй потрібно». І Ліза знайшла свою дистанцію — 200 метрів. Але скільки хвилювань було за цей період з мого боку! Вітя був королем стометрівки, я спеціалізувалася на 400 метрах. Ще напочатку якось порадила Лізі: «Може, ти вибереш стометрівку, як тато?» «Чому як тато, як мама? — обурилася Ліза. — Я бігиму свою дистанцію!» Така в нас дочка, ні під кого не хоче підлаштовуватися... Вона ще молода, ще не зміцніла фізично, але в неї є великий потенціал, величезні шанси повністю себе реалізувати.

Що стосується молодшої, Насті, то вона теж займається легкою атлетикою. Федорець сказав: нехай зміцніє й він візьме її до себе. Так що, можливо, у нашій родині росте ще один олімпійський чемпіон.

Алла АНТІПОВА.

Луганськ.

Фото автора.

Ольга та Віктор Бризгіни. Сьогодні Ольга працює старшим тренером збірної команди України з легкої атлетики в Луганській області, Віктор займається бізнесом.

пила не відразу. Вона успішно виступала за луганську команду, вже показувала третій результат на всесоюзних спартакіадах, коли нею зацікавилися київські тренери. Віктор Черв'яков, що в той час тренував Олю, був готовий «просувати» свою вихованку столичним колегам, розуміючи, що в них вона одержить вищий рівень підготовки. Але його настрої збив Федорець.

Ніби аж присоромив: «Як ти можеш віддавати таку талановиту дівчинку?» І прямо спитав в Ольги: «Хочеш у мене тренуватися?» На той час вихованці Федорця вже мали титули майстрів міжнародного класу, вигравали європейські чемпіонати. Що тут довго роздумувати? Крім того, Олі не хотілося їхати з Луганська.

першою Олімпіадою Ольга так хвилювалася, що не спала 10 днів. А це для спортсмена небезпечно. Скільки було таких випадків, коли явні лідери перед останнім, вирішальним, ривком згоряли за одну ніч, виходили на старт із ватяними ногами, і провал був очевидний. На тій Олімпіаді Ольга Владикіна була найкращою. Кубок світу в Австралії в 1985 році дістався теж їй. Тоді вона була в блискучій формі й установила свій особистий рекорд: 400 метрів пробігла за 48,27 секунди. На Олімпійських іграх у Сеулі результат вийшов нижчий — 48,65 сек., проте він приніс золоту медаль.

Та Олімпіада взагалі була врожайною для радянських олімпійців. Спочатку «золото» взяв Геннадій Авдєєнко, за ним Ольга на своїй чотирьохсотці, на другий день олімпійським чемпіоном став Сергій Бубка, потім по «золоту» в естафетному забігу одержали Ольга і Віктор Бризгін.

тор, у свою чергу, зводив з розуму дівчат. Не раз казали, що з них вийшла б гарна пара, але Ольга сприймала це як жарт, легку фантазію тих, для кого вона з Віктором були кумирами. Але потім вони подорослішали і щось у їхніх стосунках змінилося. Віктор став задивлятися на Ольгу, і їй це подобалося. Вона не чекала, що Бризгін може так гарно залишатися — квіти, цукерки, театр, кіно...

— Пам'ятаю, я одержала квартиру, і ми з Вітею зустріли там Новий рік, а в жовтні наступного, 1986-го, одружилися, — розповідає Ольга. — Якраз після чемпіонату Європи в Штутгарті Вітя купив мені весільне плаття. У дитинстві я малювала себе в білому вбранні, з фатою, а Вітя в Німеччині купив мені плаття з гіпюру з атласом коліру морської хвилі. Воно було дуже гарне, ошатне, але зовсім не весільне. Фати в мене теж не було. Ми тоді багато їздили по закордонах і бачили, що дівчатам нео-

П'ятий захист на відмінно!

Бокс. Гамбург (Німеччина). У присутності 15 тисяч глядачів українець Віталій Кличко вп'яте відстояв титул чемпіона світу за найпрестижнішою версією WBC. У ніч з суботи на неділю він за величезної переваги переміг претендента на титул Шеннона Бріггса (США). Це була 41-а перемога Кличка-старшого на професіональному рингу (39 із них — нокаутом)! Як то кажуть, пішов на п'ятий десяток.

З першого раунду киянин раз по раз завдавав точні удари по голові американця. Бріггс лише те й робив, що оборонявся. А до середини бою він і зовсім перестав захищатися. Опушені руки претендента дозволяли Кличку без перешкоди вражати ціль. Увесь час здавалося, що ще мить, і буде нокаут. Але Бріггс, наче чавунний монумент, тримався на ногах. Навіть важко збагнути, як американцеві вдалося встояти і не впасти на рингу в останніх трьох раундах, коли він пропустив зливу потужних ударів. Хто переміг? Такого запитання, либонь, не виникло в жодної душі в залі й поза його межами. Тому й усі судді віддали повну перевагу Віталію Кличку, не записавши в актив американця жодного раунду — 120:107, 120:107, 120:105.

Одразу після бою Бріггс заявив: «Я бився проти Джорджа Формана і Леннокса Льюїса. Але можу сказати точно, що Віталій Кличко — найкращих з усіх».

Але самого Бріггса невдовзі доправили до шпиталю на обстеження. «Шеннон пропустив кілька сильних ударів. Йому стало зле, він непевно стояв на ногах, похитувався, тому ми й вирішили відправити американця до шпиталю, щоб виключити можливість крововиливу в мозок», — розповів лікар рингу Стефен Бока.

За словами медика, він уже в десятому раунді помітив, що стан Бріггса близький до критичного. Однак, за правилами федерації, лікар не мав права втручатися, поки рефері на ринзі не поцікавиться його думкою. Але цього не сталося.

Представник Klichko Management Group Том Леффлер повідомив, що менеджер і промоутер Бріггса перед боем просили представника WBC не переривати бій, якщо Шеннон одержуватиме дуже сильні удари. Адже це був, імовірно, останній шанс Бріггса виграти чемпіонський титул.

Фото з сайту Boxnews.com.ua.

Зміна наставників, зміна гри?..

Футбол. Чемпіонат країни. Прем'єр-ліга. 13-й тур.

15 жовтня. «Таврія» — «Іллічівець». 2:2. 3 100 глядачів. **Рефері** — Даньковський (Київ). **Голи:** Коробка, 82, 86 — Путівцев, 28, Ігор Тищенко, 57.

«Металург» Д — «Шахтар». 0:2. 5 000 глядачів. **Рефері** — Деревинський (Київ). **Голи:** Чигринський, 9, Тейшера, 19.

16 жовтня. «Оболонь» — «Севастополь». 2:2. 2 100 глядачів. **Рефері** — Грисьо (Львів). **Голи:** Мандзюк, 37, Худзін, 45+2 — Агахова, 4, Пластун, 82 (автогол). **Вилучено** Ференчака («Севастополь», 74, друге попередження).

«Динамо» — «Карпати». 1:0. 10 523 глядачі. **Рефері** — Вакс (Сімферополь). **Гол:** Алмейда, 12.

«Металіст» — «Волинь». 3:1. 24 600 глядачів. **Рефері** — Бойко (Іванків, Київська область). **Голи:** Девич, 37, 79, Воробей, 80 — Павлов, 39.

17 жовтня. «Ворскла» — «Арсенал». 0:1. 3 000 глядачів. **Рефері** — Мосейчук (Чернівці). **Гол:** Гусев, 90+1.

«Кривбас» — «Металург» Зп. 0:0. 4 400 глядачів. **Рефері** — Зубарев (Слов'янськ).

«Дніпро» — «Зоря». 1:1. 14 894 глядачі. **Рефері** — Кутаков (Бровари). **Голи:** Гоме-нюк, 28 — Лазарович, 2.

	В	Н	П	М	О
1. «Шахтар»	11	1	1	25—5	34
2. «Динамо»	9	2	2	20—12	29
3. «Металіст»	8	1	4	22—12	25
4. «Дніпро»	7	3	3	21—8	24
5. «Арсенал»	6	2	5	16—14	20
6. «Карпати»	6	2	5	15—13	20
7. «Ворскла»	5	3	5	15—14	18
8. «Металург» Д	5	3	5	16—17	18
9. «Кривбас»	3	7	3	13—16	16
10. «Таврія»	4	3	6	20—21	15
11. «Волинь»	4	3	6	10—16	15
12. «Іллічівець»	3	5	5	19—23	14
13. «Зоря»	2	6	5	14—19	12
14. «Оболонь»	3	3	7	9—19	12
15. «Севастополь»	2	5	6	10—21	11
16. «Металург» Зп	0	3	10	4—19	3

Бомбардири: Ідахор («Таврія») — 8 м'ячів, Девич («Металіст»), Селезньов («Дніпро») — по 7, Шевченко («Динамо»), Шацьких («Арсенал») — по 6.

Мабуть, матч у Дніпропетровську очікували з особливим нетерпінням. Який же він, «Дніпро» з Гуанде Рамосом? Особливо наївні вважали, що побачать, як казав один кіноперсонаж, картину маслом. Але варто зважити, що до поєдинку із «Зорею» Рамосу готувати свою команду було не просто. Адже ціла група провідних виконавців виступала за національну і молодіжну збірні. Додамо ще й травмованих.

З іншого боку, а як взагалі можна щось оцінювати за підсумками лише однієї зустрічі? Гадаємо, прихильникам «Дніпра» слід набратися терпіння. У команди попереду непростий період становлення. Можливі кадрові зміни, запровадження ниніш-

нім тренером нової філософії гри. Головне, щоб усе відбувалося ґрунтовно, стабільно та ефективно.

Тепер про поєдинок динамівців із львів'янами. Він був гострий і досить цікавий. Грали два наших представники у турнірі Ліги Європи. Це була перша перемога «Динамо» на своєму стадіоні під орудою Олега Лужного. Тому вболівальникам найбільше кортіло почути його коментарі і відповіді на запитання після зустрічі.

— Хотів би подякувати футболістам «Карпат» за змістовну гру. Поки в наших футболістів були сили, їм удавалося виконувати те, що запланували на матч.

— Чи не розчарував вас Гільєрме? Таке враження, що в нього зайва вага...

— Він хороший футболіст, безперечно. Інакше він не грав би в основному складі московського ЦСКА. Просто сьогодні він ще не готовий, оскільки востаннє грав, мабуть, місяців три тому...

— Із приходом Юрія Сьоміна «Динамо» змінило лаву запасних. Валерій Газзаєв підтримав те рішення. А ви знову повернулися до старого варіанту розташування...

— На лаві запасних із лівого боку сиділи всі легендарні тренери «Динамо», зокрема Валерій Лобановський, якого я вважаю своїм учителем. Тому не міг вчинити інакше.

— Яка причина відсутності в заявці Гусева, Михалика, Юссуфа?

— Усі травмовані.

— Чи матч проти «Карпат», команди з вашого рідного міста, мала для вас особливе значення?

— У принципі ні. Мені байдуже — рідне або чуже місто. Нам необхідно перемагати в кожному матчі.

Нагадаємо, що наступний суперник «Динамо» — нідерландський клуб АЗ (Алкмар). Завтра динамівці вирушать на поєдинок Ліги Європи до Нідерландів. Хотілося б, щоб слова тренера почули його підопічні, підтримали і досягли мети. Як то кажуть, Бог їм у поміч. Те саме зичимо «Карпатам» у Львові проти «Валенсії» і «Металістові» в Харкові у грі проти «Сампдорії» з Генуї.

На знімку: грають «Динамо» і «Карпати».
Фото Євгенії ПЕРУЦЬКОЇ.

Результати наших суперників

Футбол. Пропонуємо результати матчів за участю суперників у єврокубках «Шахтаря», «Карпат», «Металіста» і «Динамо». Нагадаємо, що наш чемпіон сьогодні грає в Лондоні. Кияни (в гостях), а харків'яни і львів'яни (вдома) поміряються силами зі своїми суперниками в четвер.

Англія. Прем'єр-ліга. «Арсенал» (Лондон) — «Бірмінгем». 2:1. **Голи:** Насрі, 41(п), Шамах, 47 — Жигич, 33. **«Арсенал»:** Фабіанський, Ебуе, Джуру, Скілаччі, Кліші, Сонг, Діабі, Насрі, Вілшер, Аршавін (Росіцький, 70), Шамах (Бендтнер, 79).

Іспанія. Прімера дивізіон. «Барселона» — «Валенсія». 2:1. **Голи:** Інєста, 47, Пуїоль, 63 — П. Ерна́ндес, 38. **«Валенсія»:** Сесар Санчес, Бруно, Давид Наварро, Рікарду Кошта, Мат'є (Вісенте, 83), Альбельда, Пабло Ерна́ндес, Мануел Фернандеш, Банега (Мата, 67), Альба, Сольдадо (Аду́ріс, 62).

Нідерланди. Ередивізі. «Венло» — АЗ (Алкмар). 0:1. **Гол:** Пелле, 89. **АЗ:** Ромеро, Ялінс, Клаван (Вьєргеве́р, 17), Марселліс, Мойсандер, Сгаарс, Гольман, Вернблом, Фалькенбург, Гудмудсон (Мартен, 56), Жонташ (Пелле, 76).

Італія. Серія А. «Сампдорія» (Генуя) — «Фіорентина» (Флоренція). 2:1. **Голи:** Циглер, 81, Кассано, 82 — Марконні, 6. **«Сампдорія»:** Курчі, Циглер, Луккіні (Аккарді, 62), Гастальделло, Дзеурі, Семіолі (Команн, 46), Тіссоне (Марілу́нго, 79), Паломбо, Губерті, Пацініні, Кассано.

Турнірна хроніка

Футбол. Латина (Італія). Міжнародний юнацький турнір (U-16) «Меморіалі Мікеле П'єро». **12 жовтня.** Україна—Ірландія.

0:1, Італія — Данія. 1:0. **14 жовтня.** Україна—Данія. 2:1, Ірландія — Італія. 0:0. **16 жовтня.** Ірландія—Данія. 1:2.

Італія — Україна. 1:3. Голи: Матіельо, 35 — Габелок, 23, Білоног, 40, Ветров, 44. **Україна:** Ставицький, Качараба, Бурда, Ветров, Кузик, Тищенко (Шичка, 62), Лазарович, Сагайдак, Яструб (Каретник, 52), Габелок, Білоног (Ситенький, 80). **Тренер** — Олександр Петраков.

1. Україна — 6 очок; 2. Ірландія — 4; 3. Італія — 4; Данія — 3.

***

Першість країни. Перша ліга. 16-й тур. «Прикарпаття» (Івано-Франківськ) — «Титан» (Армянськ). 2:1. «Фенікс» (Калініне) — «Арсенал» (Біла Церква). 2:4. «Буковина» (Чернівці) — «Сталь» (Алчевськ). 3:1. «Нафтовик» (Охтирка) — «Енергетик» (Бурштин). 2:3. «Олександрія» — «Зірка» (Кіровоград). 2:1. «Динамо-2» (Київ) — «Закарпаття» (Ужгород). 0:1. «Нива» (Вінниця) — «Дністер» (Овідіополь). 3:2. «Чорноморець» (Одеса) — «Львів». 1:1.

«Олександрія» — 37, «Львів» — 31, «Закарпаття», «Нива» — по 30, «Буковина» — 29, «Кримтеплиця» — 28, «Чорноморець», «Сталь» — по 27, «Динамо-2», «Арсенал» — по 22, «Нафтовик», «Титан» — по 21, «Дністер», «Геліос» — по 16, «Енергетик» — 14, «Фенікс» — 11, «Прикарпаття» — 9, «Зірка» — 8.

Баскетбол. Чемпіонат України. Суперліга. 16 жовтня. «Говерла» (Івано-Франківськ) — «Азовмаш» (Маріуполь). 77:81 (23:20, 17:14, 23:24, 14:23). «Феро-ЗНТУ» (Запоріжжя) — «Дніпро» (Дніпропетровськ). 121:114 ОТ (26:21, 23:28, 26:28, 28:26, 18:11). «Дніпро-Азот» (Дніпродзержинськ) — «Миколаїв». 81:82 (11:21, 25:17, 24:23, 21:21). «Одеса» — «Будівельник» (Київ). 76:62 (24:17, 10:15, 22:16, 20:14). «Політехніка-Галичина» — «Донецьк». 75:84 (17:19, 19:29, 18:18, 21:18). «Хімік» (Южний) — «Київ». 83:92 (16:24, 19:28, 22:16, 26:24).

Хронічна хвороба

Українка Аліна Козіч тепер є тренером збірної Японії зі спортивної гімнастики як хореограф. Разом з нею працює і Сергій Буцула, який тренував українську гімнастку. Аліна сподівается побачити своїх японських підопічних у фіналі на чемпіонаті світу, котрий саме тепер триває в Роттердамі (Нідерланди). Козіч завершила кар'єру 2009 року. Останній рік вона виступала за збірну Узбекистану. А під українським прапором Аліна Козіч стала абсолютною чемпіонкою Європи 2004 року.

Звичайно, факт, що нашідесь когось там навчають, тішит. Але у цієї медалі є й зворотний бік. Лише останнім часом змінили громадянство на російське фігуристка Тетяна Волосожар, шахіст Сергій Карякін. Трохи раніше це зробила біатлоністка Олена Зубрилова. Перелік можна продовжувати.

Коли у нас уже пішов такий «бенкет», то скажемо й про те, що, зокрема, ціла команда талановитих і дуже потрібних удома тренерів з України готують гімнастів у Канаді, Бразилії, США, Росії. І це тільки невелика порція сумних фактів. А вони свідчать, що застаріла хвороба — відсутність належних умов для роботи і тренувань — перетворилася на хронічну.

Сторінку підготував
Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

До ладу введено шостий зерновий термінал на Полтавщині — Мар’янівський

У селі Мар’янівка, на батьківщині відомого українського літератора Євгена Гребінки, наприкінці минулого тижня урочисто здано в експлуатацію сучасний зерновий термінал «Нібулона».

Де дорога, там життя

Не так давно розбитою дорогою від безперспективного села Мар’янівка на станцію місцевий люд дедалі частіше ходив пішки й залізничники навіть планували закрити переїзд. Але коли на економічній карті Гребінківського району раптом з’явився потужний зерновий комплекс «Нібулона», ситуація кардинальним чином змінилася: 966 метрів магістрального полотна філії «Мар’янівська» були приєднані до Південно-Західної залізниці, яка з’єднує Європу з Азією, і цивілізація посміхнулася селу й Гребінківському району.

Нині півтора кілометра дороги, що пролягає через саме серце Мар’янівки, вирівняні, акуратно заасфальтовані, та ще й повністю оснащені освітленням. Подарунок «Нібулона» у переддень здачі зернового елеватора припав до серця селянам, адже дорога — це цивілізація, барометр добробуту будь-якого населеного пункту. Цією дорогою ходять до магазину, школи, дитячого садка, вона з’єднала небагату інфраструктуру селглибинки з 230 дворів і 450 жителів. Незважаючи на хронічне безгрошів’я, село, яке колись називалося хутором Убежище, ось уже 160 років зберігає пам’ять про свого знаменитого земляка літератора Євгена Гребінку, похованого на місцевому цвинтарі. У місцевому музеї зберігаються його творчі праці й особисті речі. Сьогодні мало хто знає, що саме Гребінці належать рядки популярного романсу «Очі чорні», який виконують і зараз на всіх мовах світу. Якщо вірити в зв’язок між поколіннями, талановитому майстрові слова також час порадіти за світлі переміни в житті своїх земляків.

Пам’ятного дня, коли в небо над блискучими куполами величезних елеваторних ємностей під оплески гостей злетіли святкові букети різнобарвних кульок, конфетті й феєрверки, сотня мар’янівських дітей раділа не менше за дорослих: «Нібулон» подарував місцевій школі новий комп’ютерний клас.

«Нібулон» — компанія, яка працює на аграрний сектор країни

Удосконалений елеваторний комплекс — філія «Мар’янівська» — уже шостий об’єкт компанії «Нібулон», побудований на полтавській землі в умовах тотальної фінансової кризи. Ємність елеватора — 76,8 тисячі тонн зернових і олійних культур. За добу комплекс здатний прийняти, переробити й відвантажити на залізничний транспорт близько чотирьох тисяч тонн зерна.

В урочистому заході з нагоди пуску елеваторного комплексу взяли участь численні гості — перший заступник міністра аграрної політики України Сергій Мельник, голова Полтавської облдержадміністрації Олександр Удовиченко, представники органів місцевого самоврядування, жителі райцентру й села Мар’янівка.

«Такі компанії, як «Нібулон», одержуватимуть достатню підтримку держави, тим паче в рамках економічних реформ, що реалізуються в країні», — підкреслив на церемонії відкриття комплексу перший заступник міністра аграрної політики України Сергій Мельник. Він зазначив, що кожний новий об’єкт «Нібулона» у сукупності дає унікальний економічний і соціальний ефект. «Сьогодні в Мар’янівці побудовано такий виробничий комплекс, уже майже на сто людей менше безробітних. Сто родин не потребуватимуть допомоги держави, а навпаки — зміцнюватимуть саму державу. А тому ми вважаємо, що такі компанії, як «Нібулон», сьогодні мають перспективи розвитку, і ми обов’язково таку справу підтримуватимемо».

У свою чергу голова Полтавської облдержадміністрації Олександр Удовиченко подякував керівництву «Нібулона» за плідне співробітництво й закликав до спільної праці не лише в сфері переробки, зберігання й транспортування, а й вирощування зерна. «Я думаю, що «Нібулон» прийшов на нашу землю всерйоз і надовго: у нього амбітні плани з вирощування зернових, і ми йому в цьому допомагатимемо», — сказав голова облдержадміністрації. І додав: діяльність компанії підтримують на найвищому державному рівні: «Президент знає про все, що відбувається не тільки в державі, а і в Полтавській області. Він був на відкритті першого елеватора компанії «Нібулон» у Решетилівці. Він ще не був Президентом, але вже тоді схвально озивався про цей інвестиційний проект».

Олександр Удовиченко наголосив на тому, що «Нібулон» — практично єдина в Україні компанія, яка працює в колосальному форматі інвестицій і зводить рекордну кількість об’єктів в аграрному секторі. «Я думаю, що його (інвестиційний проект) сміло можна назвати національним, і не помилиться ніхто. Так це оцінює керівництво уряду й керівництво держави», — зазначив він.

Присутній на церемонії відкриття елеватора генеральний директор Української Аграрної конфедерації Сергій Стоянов зазначив, що приклад «Нібулона» має показати керівництву держа-

ви й областей потенціал ефективності прозорого й конкурентного бізнесу в Україні. «Приклад «Нібулона» демонструє, як можна в умовах, я вважаю, поганого інвестиційного клімату заробляти гроші й вкладати їх у власний розвиток. У «Нібулона» правильно побудовано весь бізнес-ланцюжок, і це дає йому можливість давати великі ціни. Тобто він зазнає на покупці зерна значні витрати, і при цьому розвивається», — сказав Сергій Стоянов.

Представник конфедерації підкреслив: державі треба негайно переглянути політику регулювання відносно стратегічної галузі й соціально відповідального бізнесу. «Те, що робить «Нібулон», він це робить всупереч відсутності належної допомоги з боку держави. Ми сьогодні бачили, як люди просять отут, у Мар’янівці, побудувати школу, дитячий садок. Скажіть, будь ласка, скільки коштуватиме дитячий садок? Я вам скажу: можна було побудувати кілька дитячих садків на ті два мільйони, які втратив «Нібулон» у результаті простотів суден з кінця липня цього року», — зазначив він.

Серія річкових терміналів скоро з’явиться на Південному Бузі

Герой України Олексій Вадатурський подякував Міністерству агропромислової політики й керівництву Полтавської області за створення комфортних інвестиційних умов.

Він повідомив, що цей елеватор має вдосконалений лабораторний ком-

плекс. «Ми зробили все, щоб серед нововведених об’єктів ця лабораторія була кращою на Полтавщині. І кожний наступний об’єкт ми будемо краще від попереднього. Ми удосконалюємося, зростаємо, розвиваємося. Ми робимо все, щоб створити умови для працюючих і все необхідне для гарантій якісного обслуговування аграріїв», — відзначив Вадатурський. — Жителям села «Нібулон» подарував понад півтора кілометра нової, повністю освітлюваної дороги, близько чотирьох кілометрів нового й відремонтованого водопроводу, реконструкцію насосної станції й комп’ютерний клас для школи. Незабаром компанія проведе газ і гарячу воду до місцевого ФАПУ, відремонтує Будинок культури, побудує дитячий садок і реконструює паркову зону. А на елеваторі відкриє пекарню, яка забезпечить жителів села якісним свіжим хлібом.

Олексій Вадатурський додав: у планах компанії будівництво ще близько мільйона тонн елеваторних потужностей у різних областях України.

А 14 жовтня в Полтавській області відбулася ще одна знаменна для «Нібулона» подія: з терміналу в Градизьку завантажено зерном несамохідну баржу. У Миколаївській області найближчими днями відбудеться закладка серії річкових зернових комплексів на Південному Бузі, які покладуть початок відродженню річки як транспортної артерії.

Галина ПОРФИР'ЄВА.

Миколаїв — село Мар’янівка.

На знімку: відкриття зернового комплексу в Мар’янівці.

Фото Кирила АХТИМОВИЧА.

ОГОЛОШЕННЯ

Ухвалою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 05.10.2010р. порушена справа №45/1856 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю "СФЕН" (код за ЄДРПОУ 34435583, 83050, м. Донецьк, проспект Мира, буд.4, кв.1, п/р 260011504 в БАТ КБ "Промекономбанк", м. Донецьк, МФО 334992), введена процедура розпорядження майном та мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Голобородько Сергій Олександрович (ліцензія серія АВ №081164 від 27.07.2006р., 83015, м. Донецьк, бул. Шкільний, 6.16, кв.139, тел.: (050) 568-03-10).

Заяви з кредиторськими вимогами до боржника приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Ухвалою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 05.10.2010р. порушена справа №45/1896 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю "Донторгонт - 2007" (код за ЄДРПОУ 35174999, 83003, м. Донецьк, проспект Ілліча, буд.89, п/р 26006020000460 в БАТ КБ "Південкомбанк", м. Донецьк, МФО 335946), введена процедура розпорядження майном та мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Голобородько Сергій Олександрович (ліцензія серія АВ №081164 від 27.07.2006р., 83015, м. Донецьк, бул. Шкільний, 6.16, кв.139, тел.: (062) 568-03-10).

Заяви з кредиторськими вимогами до боржника приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду Харківської обл. від 06.10.10 р. у справі №Б-39/122-10 було визнано банкрутом ТОВ «ІНВЕСТИЦІЙНІ БІЗНЕС СИСТЕМИ» (м. Харків, вул. Хабарова, 1; код ЄДРПОУ 34470806) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Іванішчева Ярослава Олександровича, ліцензія АВ № 482009 від 09.07.09. Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації цього оголошення. Заяви направляти за адресою: 61070, м. Харків, а/с 9852.

В оголошенні про порушення Господарським судом Запорізької області справи № 25/169/10 про банкрутство ТОВ «Всі-Авто», що було опубліковано в газеті «Голос України» № 189 (4939) від 09 жовтня 2010 року замість « Іщенко В. Д. (ліцензія АВ № 307221 від 29.01.2007 р., 72311, м. Мелітополь, а/с - 21» необхідно читати «Іщенко Д. В. (ліцензія АВ № 498972 від 13.11.2009 р., 72309, м. Мелітополь, а/с 1».

Ліквідаційна комісія ПП «Банг-Строй», код ЄДРПОУ 32841917 в особі голови ліквідаційної комісії Бабчука М. Г. повідомляє про наступне: 20 серпня 2010 року засновником прийнято рішення №1 про припинення юридичної особи — приватного підприємства «Банг-Строй» шляхом ліквідації.

Строк приймання вимог кредиторів до ПП «Банг-Строй» — 2 місяці з моменту опублікування інформації про припинення у спеціалізованому друкованому засобі масової інформації.

Претензії кредиторів до ПП «Банг-Строй» приймаються у письмовій формі за адресою: 55000, Миколаївська область, м. Южноукраїнськ, комунальна зона, 15.

Окружний адміністративний суд м. Києва (01025, м. Київ, вул. Десятинна, 4/6, зал судового засідання № 17) викликає представника Товариства з обмеженою відповідальністю «Лекстар Сервіс», зареєстрованого за адресою: 03115, м. Київ, вул. Феодори Пушиної, 23/25, в якості відповідача по адміністративній справі за позовом Державної податкової інспекції у Святошинському районі м. Києва, про стягнення заборгованості в судове засідання 29 жовтня 2010 року на 09 годин 30 хвилин. Суддя: Костенко Д. А..

В разі неявки та неповідомлення суду про причини неявки в судове засідання, справа буде розглядатися у відсутність відповідача за наявними у справі доказами.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44) Ухвалою від 31.08.2010 року порушив справу № 44/548-6 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Лізингова компанія «Всесвіт» (01135, м. Київ, вул. Павла Пестеля, 11, код ЄДРПОУ 33835595). Банківські реквізити: п/р 26501001001582 у БАТ Банк «БігЕнергія», м. Київ, МФО-322603.

Ухвалою Господарського суду м. Києва від 11.10.2010 року по справі № 44/548-6 розпорядником майна призначено Тарасова Сергія Олексійовича (ліцензія АВ № 397304 від 23.10.2008 року). Вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Продається страхова компанія

Ліцензія на страхування життя безстрокова.
Довідки за тел.: (067) 238-07-06; факс: (044) 287-80-71.

Згідно рішення № 276 сімдесятої сесії Любарської селищної ради п'ятого скликання від 30 вересня 2010 року комунальне підприємство житлово-комунального господарства Любарської селищної ради ліквідується.

Претензії кредиторів приймаються ліквідаційною комісією протягом 2-х місяців з дня публікації оголошення за адресою: Житомирська область, Любарський район, село Старий Любар, вул. Перемоги, 127.

АТ «УОСК» повідомляє,

що у зв'язку з втратою, бланки полісів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів серії ВС №№ 9042923, 0750552-0750561, 0752802, 8776664, 8776665, 9043808, 9043809, 0751904-0751918, серії ВА №№ 5118881, 5120993, 5106880, 5106890-5106892, 5106895-5106897, 5105646, 5105653, 5119418, 5119042, 5122644, 5122729, 5122769, 5122799, 5122800, 5122803, 5122810, 5122819, 51224331, 5129585, 5129675, 5116647, 5116648, 5116482, 5118248, 5118100, 5118322-5118324, 5117784, 5119745, 5118891, 5105820, 5105814, 5105880, 5105881, 5112708-5112710, 51141106, 5116257, 5116259-5116261, 5112711-5112713, 5114102, 5116262-5116266, 5114118, 5114125, 5114144-5114154, 5114150, 5114155, 5114161, 5107003-5107004, 5107013, 5107071, 5115161, 5115224-5115225, 5113943, 5113946-5113947, 5107514-5107516, вважати недійсними.

Інформація про повторний продаж на відкритих торгах (аукціоні) майна (з пониженням початкової вартості на 30%) підприємства-боржника ТОВ "ОЛІМПІК КАЗИНО УКРАЇНА", що знаходиться в процедурі ліквідації
Лот №1: майно ТОВ "ОЛІМПІК КАЗИНО УКРАЇНА", в т.ч.: Гр. авт. - 21 шт., електронне табло - 12 шт., купюроприймач WBA - 86 шт., сигналізатор джекпоту - 17 шт., гра для гр. авт. - 84 шт., жетони для гр. авт. - 115 шт., тумба під гр. авт. - 490 шт., програматор - 2 шт., пульт управління - 1 шт., сервер - 3 шт., медіаконтролер Shuttle - 1 шт., монітор - 65 шт., аудіопідсилювач - 3 шт., топер для гр. авт. - 85 шт., блок живлення - 5 шт., Cash Fever медіаконтролер - 2 шт., стекер - 306 шт., облицювання для РТМ - 23 шт., датчик-вимикач для дверей гр. авт. - 592 шт., SMIB (плата) - 357 шт., SMIB (провод) - 287 шт., РТМ в комплекті - 78 шт., брекети для РТМ - 54 шт., скло для РТМ і брекети - 136 шт., пластина скляна Admiral - 84 шт., провода Novomatic - 50 шт., клавіатура до РТМ - 35 шт., дисплей до РТМ - 25 шт., картридер - 19 шт., Switch - 19 шт., джерело БПЖ - 3 шт., шафа серверна - 7 шт., ДБЖ APC CS 650VA - 128 шт., комп'ютер - 88 шт., термопринтер - 7 шт., сканер - 19 шт., принтер - 9 шт., Web cam - 25 шт., мультипортовий адаптер - 9 шт., МОХА ТСС-80 - 1 шт., GSM шлюз - 1 шт., розгалужувач - 20 шт., МОХА N-Port 5430 - 4 шт., конвертер інтерфейсу - 2 шт., факс-модем - 2 шт., Patch Panel - 10 шт., подовжувач - 62 шт., мишка - 82 шт., клавіатура - 77 шт., перемикач VGA - 6 шт., колонки - 5 шт., АТС Panasonic - 1 шт., телефон - 29 шт., факс Panasonic - 17 шт., CD-changer - 13 шт., HI-FI ресивер - 4 шт., CD плеєр - 1 шт., DVD програвач - 1 шт., мікрофон - 13 шт., підставка для мікрофона - 1 шт., підсилювач - 7 шт., тонер - 19 шт., супутникова антена - 1 шт., ферма 4м - 1 шт., пульт управління - 1 шт., відео конвертер - 4 шт., мікшерний пульт - 4 шт., мікшер - 1 шт., регулятор гучності - 3 шт., звукові колонки - 138 шт., відеокамера - 326 шт., сервер відеонагляду - 1 шт., монітор відеонагляду - 1 шт., Kodiscom блок живлення - 1 шт., AD-box - 1 шт., блок живлення д/відеокамер - 40 шт., кавомолка - 14 шт., напівавтоматична кавомашина - 2 шт., шафа холодильна - 12 шт., посудомийка- 1 шт., тумба під кофеварку - 1 шт., горка барна - 1 шт., бокалонакопичувач - 3 шт., блендер - 2 шт., помякшувач води - 25 шт., кухонний комбайн - 1 шт., соковижималка - 1 шт., бункер відходів кави - 10 шт., фритюрниця - 1 шт., хьюмидор - 4 шт., дробилка для льоду - 4 шт., чаша для кавоварки - 1 шт., підставка для бутілок - 2 шт., фіскальний реєстратор - 17 шт., касовий апарат - 7 шт., грошовий ящик - 34 шт., лампа - 9 шт., детектор валют - 27 шт., знищувач паперу - 20 шт., лічильник банкнот - 15 шт., лічильник монет - 22 шт., сейф - 8 шт., пломбінатор - 12 шт., зчитувач магнітних карт - 39 шт., касова стрічка - 3901 шт., пакет целюлозний для інкасації - 91 шт.

Місцезнаходження майна: м. Київ, бул. Лепсе, 24
Початкова вартість продажу: 490 120,4 грн. з урахуванням ПДВ.

Лот №2: майно ТОВ "ОЛІМПІК КАЗИНО УКРАЇНА", в т.ч.: пілесос - 12 шт., мішки для пілесоса - 52 шт., патронний фільтр - 1 шт., холодильник - 2 шт., кавоварка - 1 шт., обігрівач - 6 шт., тепловентилятор - 2 шт., кріплення для плазми - 4 шт., фільтр води - 4 шт., кран-душ - 1 шт., брошюровщик - 2 шт., фліп-чарт - 1 шт., екран тканинний для проектора - 1 шт., різак для паперу - 1 шт., відро пластикове - 61 шт., вішалка напольна - 39 шт., урна-попильнича - 42 шт., аптечка - 5 шт., ключниця - 11 шт., табличка - 2 шт., стенд "Обмін валют" - 3 шт., решітка з дверима - 1 шт., лототрон - 28 шт., maxibit - 9 шт., домофон - 1 шт., пульт охоронної сигналізації - 1 шт., ПППКОП "Кронос ОП4М" - 2 шт., система телесигналізації - 1 шт., датчики руху - 6 шт., вогнегасник - 140 шт., шуруповерт - 1 шт., дрель - 1 шт., набір ручного інструмента - 2 шт., акумулятор - 1 шт., блок живлення - 5 шт., доводчик дверей - 2 шт., двері - 2 шт., лопата для снігу - 5 шт., бант с підсвіткою - 1 шт., подіум для авто - 2 шт., шина - 3 шт., карниз - 3 шт., тримач паперу - 2 шт., полотнестримач - 27 шт., сушка для рук - 7 шт., Дозатор мила - 10 шт., мильниця - 17 шт., лампа настільна - 2 шт., плафон - 8 шт., бра - 16 шт., кріплення з лампочкою - 5 шт., Philips Eeclick starter S2 - 41 шт., лампа потолочна - 10 шт., лампи в асортименті - 610 шт., дошка для інформації - 86 шт., дошка пластикова - 6 шт., бокс пластиковий - 32 шт., підставка для флайерів - 68 шт., гра "VIP TRIP" - 10 шт., бланк - 1000 шт., лоток для документів - 89 шт., лоток для підвісних папок - 4 шт., папка - 600 шт., папка підвісна - 18 шт., зажим для папок - 1 шт., планшетка - 34 шт., підставка для кантоварів - 17 шт., бокс для паперу - 8 шт., дирижол - 7 шт., печатки та штампки - 67 шт., степлер - 5 шт., пластиковий стакан - 2400 шт., папір для факса - 1 шт., картриджі - 32 шт., тонер - 3 шт., стрічка для факса - 36 шт., кондиціонер внутр блок - 9 шт., кондиціонер зовнішній блок - 7 шт., приточна установка - 3 шт., бокс об'ємний світловий - 1 шт., панель фонова - 1 шт., рекламна вівіска - 6 шт., рекламні букви - 1 шт., стілець - 990 шт., кована підставка - 2 шт., картина - 6 шт., декоративні гілки дерев - 1 шт., ваза металева - 1 шт., вазон декоративний - 10 шт., горщик для квітів - 12 шт., дерево штучне - 51 шт., куля декоративна - 2 шт., підставка під вазон - 1 шт., ролет тканинний - 9 шт., дзеркало - 246 шт., лайт-бокс - 90 шт., сейф-картотека - 1 шт., шафа файлова - 6 шт., стойка ресепшн - 1 шт., диван - 5 шт., вітрина скляна - 2 шт., шафа - 62 шт., столи - 61 шт., тумби - 64 шт., меблі - 1 шт., стойка барна - 1 шт., склополиці - 4 шт., стільниця - 1 шт., вішалка для одягу - 2 шт., полиця - 1 шт., крісло офісне - 3 шт.

Місцезнаходження майна: м. Київ, бул. Лепсе, 24
Початкова вартість продажу: 547 795,5 грн. з урахуванням ПДВ.

Умови продажу: Засобами платежу є грошові кошти. Оформлення прав власності здійснюється за рахунок покупця. Проведення розрахунків за придбане майно здійснюється протягом 30 календарних днів з дати укладання договору купівлі-продажу. Переможі торгів, який відмовиться від підписання протоколу аукціону або укладання договору купівлі-продажу майна, гарантійний внесок не повертається.

Рестраційний внесок - 17 грн. (без ПДВ) вноситься на рахунок р/р 37122001005048 в ГУ ДКУ у м. Києві МФО 820019, код ЄДРПОУ 36285077. Одержувач ДП "Державний центр з питань відновлення платоспроможності та банкрутства".

Гарантійний внесок - 10% від початкової вартості продажу вноситься на рахунок р/р 26007010846901 в ПАТ "Альфа-Банк" м. Київ, МФО 300346, код ЄДРПОУ 36285077. Одержувач ДП "Державний центр з питань відновлення платоспроможності та банкрутства".

Заявки на участь в аукціоні приймаються за адресою: 01133, м Україна , м. Київ, бул. Лесі Українки, буд. 26 (пн.-чт. - з 10.00 до 17.00, пт. - з 10.00 до 16.00). Кінцевий термін прийняття заяв - за три робочі дні до дати проведення відкритих торгів (аукціону).

Відкриті торги (аукціон) буде проведено **19 листопада 2010 року о 12:00** за адресою: м. Київ, вул. Червонокацька, 59, офіс № 21, тел. 286-48-15.

Ознайомитися з майном можна за місцем його розташування. Телефон продавця: 286-48-15.

Постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 06.10.2010 р. по справі № 45/1516 товариство з обмеженою відповідальністю «Мрія» (код за ЄДРПОУ 32011715, 83005, м. Донецьк, вул. Купріна, б. 23д, п/р 26006051705252 в ДРУ «Приватбанк», МФО 335496) визнано банкрутом, введена ліквідаційна процедура та ліквідатором призначений арбітражний керуючий Голобородько Сергій Олександрович (ліцензія серія АВ № 081164 від 27.07.2006 р., 83015, м. Донецьк, бул. Шкільний, б. 16, кв.139, тел.: (062) 335-68-36).

Заяви з кредиторськими вимогами до боржника приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 06.10.2010 р. по справі № 45/1506 товариство з обмеженою відповідальністю «Промарм» (код за ЄДРПОУ 32862225, 83076, м. Донецьк, пр. Червоногвардійський, б. 46, п/р 26006051707055 в ДРУ «Приватбанк», МФО 335496) визнано банкрутом, введена ліквідаційна процедура та ліквідатором призначений арбітражний керуючий Голобородько Сергій Олександрович (ліцензія серія АВ № 081164 від 27.07.2006 р., 83015, м. Донецьк, бул. Шкільний, б. 16, кв. 139, тел.: (062) 335-68-36).

Заяви з кредиторськими вимогами до боржника приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Товариство з обмеженою відповідальністю "Інвестджерело" (61000, м. Харків, вул. Соколова, 66-А, код ЄДРПОУ 34790943) повідомляє про проведення позачергових Загальних зборів акціонерів Закритого акціонерного товариства "Блакитна Нива" (вул. Леніна, 2, с. Телешівка, Рокитнянський р-н, Київська обл., Україна, 09622, код ЄДРПОУ 20599005), (далі - Товариство), що відбудуться 20.12.2010 року об 11-00 год. за адресою: м. Київ, вул. Предславинська, 12, 1-й поверх. Реєстрація акціонерів та їх представників починається об 10 год. 00 хв. і закінчується об 10 год. 55 хв. за місцем проведення Загальних зборів.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Про обрання робочих органів та затвердження регламенту роботи позачергових Загальних зборів акціонерів Товариства.
2. Про звільнення Голева С.В. з посади Голови правління Товариства.
3. Про обрання (призначення) нових органів управління та контролю Товариства.
4. Про приведення статуту ЗАТ "Блакитна Нива" у відповідність з вимогами Закону України "Про акціонерні товариства", затвердження нової редакції статуту Товариства та державну реєстрацію змін.
5. Про зміну реєстратора ЗАТ "Блакитна Нива" та про передачу реєстру власників іменних цінних паперів Товариства.
6. Про відчуження майна Товариства
7. Про ліквідацію Товариства

Для реєстрації та участі у Загальних зборах акціонерам Товариства необхідно надати оригінал виписки з рахунку у цінних паперах, та документ, що посвідчує особу, представники акціонерів надають також довіреність.

З матеріалами щодо порядку денного Загальних зборів акціонерів можливо ознайомитись за письмовим запитом на адресу ТОВ "Інвестджерело", а також у день проведення Загальних зборів.

ТОВ "Інвестджерело"

Приватне акціонерне товариство «Київський завод безалкогольних напоїв «Росинка» (код ЄДРПОУ 00382496), яке є правонаступником Відкритого акціонерного товариства «Київський завод безалкогольних напоїв «Росинка» (код ЄДРПОУ 00382496), повідомляє про втрату оригіналу Свідоцтва про реєстрацію випуску акцій, виданого Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку (реєстраційний № 601/1/06, дата реєстрації 21 грудня 2006 року).

У зв'язку з викладеним, вищезазначене Свідоцтво вважати недійсним.

Постановою Господарського суду Сумської області (40011, м. Суми, пр-т Шевченка, 18/1) від 04.10.2010 року по справі № 12/37-10 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Кондитерська група «Ельф» (юридична адреса: 41100, Сумська обл., м. Шостка, вул. Шевченка, 53, ід. код 32054214, р/р 26007757989961 в АКБ «Укр-рсобанк», МФО 337537).

Ліквідатором банкрута призначена арбітражний керуючий Нагорнева Тетяна Володимирівна (ліцензія АВ № 158303 від 19.10.2006 року; адреса: 40000, м. Суми, вул. Покровська, 1-6, тел./факс: (0542) 600787).

Ухвалою Господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбішева, 1-а) від 04.10.2010 р. порушено провадження у справі № Б29/200-10 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Торес» (м. Дніпропетровськ, вул. Винокурова, б. 1, офіс 103, ЄДРПОУ 31576786, п/р № 26002111988001 в ПАТ КБ «Приватбанк», МФО 305299) та введено процедуру розпорядження майном.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Гаркунова Дмитра Юрійовича, ліцензія серія АВ № 456327 (м. Нікополь, вул. Лугова, 26; ідентифікаційний номер 3018217339).

Вимоги кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор ТОВ "Світанок" повідомляють про проведення конкурсу з продажу активів. На конкурс виставляються активи ТОВ "Світанок", які знаходяться за адресою: Донецька обл., Тельманівський район, с. Розівка, вул. Молодіжна,44, а саме - споруда зернохосвища, початкова ціна продажу - **41693,00 грн. у т. ч. ПДВ**, гарантійний внесок - 2084.65 грн. З фіксованими умовами конкурсу та технічними характеристиками майна, що виставляється на конкурс, можна ознайомитись у організатора конкурсу. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізованого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу - 17,00 грн. перераховуються на р/р 260077397 в ДОД ВАТ "Райффайзен Банк Аваль" м. Донецька, МФО 335076, ЄДРПУ 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу - Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 10 календарних днів з дати публікації в газеті до 13.00 год. 29 жовтня 2010р. включно. Конкурс відбудеться після 10 календарних днів з дати публікації інформації 02 листопада 2010р. об 11.00 год. у Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області за адресою: 83001, м. Донецьк, пр - Комсомольський, 8. Переможець конкурсу на підставі затвердженого протоколу конкурсу укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором ТОВ "Світанок". Довідки за телефонами: 8 (062) 304-77-83, 304-37-21.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44Б) ухвалою від 17.09.10 порушив справу № 50/475-6 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Форенд», р/р 2600400738501 в філії Центральне РУ АТ «Банку «Фінанси та Кредит», МФО 300937, код ЄДРПОУ 33781079, адреса - 02160, м. Київ, проспект Возз'єднання, 15).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Крамара Олександра Григоровича (ліцензія серія АВ № 397215 від 08.07.2008 року), адреса: 25006, м. Кіровоград, вул. Гагаріна, будинок № 9, квартира № 140.

Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня публікації оголошення.

27.09.2010 р. постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) по справі № 42/138-Б Дочірнє підприємство «АПТЕКА № 461» Товариства з обмеженою відповідальністю «СІГМА РЕНТ» (85401, Донецька обл., м. Селидове, вул. Леніна, 83; код ЄДРПОУ 30314510, р/р 26001301491896 в Філії «Відділення ПАТ Промінвестбанку м. Селидове Донецької обл., МФО 334312) визнано банкрутом і відносно банкрута введена ліквідаційна процедура.

Ліквідатором банкрута призначена арбітражний керуючий Карауш Юлія Вікторівна, ліцензія АВ № 158359 від 01.11.2006 р., пош. адреса: 83077, м. Донецьк, вул. Туманяна, 21/3; тел. (062)349-42-40.

№ лота	№ п/п	Найменування майна	Літера	Адреса	Площа кв.м	Початкова ціна, грн. без ПДВ
5	1	Адмінбудинок	літера А-2	вул. Рози Люксембург,76	402,2	103100,95
	2	Гараж	літера Б	вул. Рози Люксембург,76	135,5	31730,80
	3	Склад	літера В	вул. Рози Люксембург,76	283,3	37825,80
	4	Прохідна	літера А-1	вул.Селекційна,20	27,3	19274,00
	5	Бойня	літера Б	вул.Селекційна,20	410,4	120394,65
	6	Нежитлова будівля	літера Г	вул.Селекційна,20	75,8	17899,75
	7	Вагова	літера Д	вул.Селекційна,20	5,7	3914,60
	8	Шитова	літера Ж	вул.Селекційна,20	26,1	13992,05
	9	Насосна	літера З	вул.Селекційна,20	9	6820,65
	10	Житловий будинок			214,5	725592,50
	11	Адмінкорпус	літера А-2	вул.Шовковична,12	670,9	23357,65

12	Головний корпус	літера Б-2	вул.Богачевського,9	1399,8	38590,55
13	Навіс	літера Б-2	вул.Богачевського,9	85,1	2141,30
14	Котельня (стара)	літера В	вул.Богачевського,9	210,7	5309,55
15	Котельня (нова)	літера Г	вул.Богачевського,9	262	10316,65
16	Склад	літера Е	вул.Богачевського,9	116,2	3897,35
17	КПП	літера Ж	вул.Богачевського,9	10,1	936,10
18	Склад готової продукції (м'ясний цех)	літера З	вул.Богачевського,9	1745,4	43902,40
19	Склад	літера К	вул.Богачевського,9	68	1710,05
20	Цех прийому овочів та фруктів	літера Л	вул.Богачевського,9	826,5	24077,55
21	Квасильний цех	літера М	вул.Богачевського,9	276,4	4482,70
22	Бондарний цех	літера Н	вул.Богачевського,9	130,5	2116,00
23	Насосна каналізація	літера О	вул.Богачевського,9	5	403,65
24	Склад ГСМ	літера Ч	вул.Богачевського,9	98,3	1853,80
25	Ковбасний цех	літера Р	вул.Богачевського,9	357	12813,30
26	Склад ковбасного цеху	літера О1	вул.Богачевського,9	6,2	325,45
27	ТП	літера Х	вул.Богачевського,9	15,4	1427,15
28	Вбиральня	літера Т	вул.Богачевського,9	13	417,45
29	Магазин	літера Б3	вул.Богачевського,9	36,3	1960,75
30	Волонапорна башта	літера П	вул.Богачевського,9	18,2	4149,20
31	Навес	літера Ц	вул.Богачевського,9	22	442,75
32	Волонасосна	літера С	вул.Богачевського,9	7,5	341,55
33	Пожежна водоїма	літера С1	вул.Богачевського,9		9003,35
34	Погріб (льодник)	літера Ш	вул.Богачевського,9		2136,70
35	Артексважина	літера А	вул.Богачевського,9		1094,80
36	Отородження №1-2		вул.Богачевського,9		817,65
37	Обладнання		вул.Богачевського,9		367893,05
38	Земельна ділянка		вул.Шовковична, 12	0,0706 га	23967,29
39	Земельна ділянка		вул. Рози Люксембург,76	0,8918 га	287569,83

ВСЬОГО

Загальна вартість майна складає 1 958 001 (один мільйон дев'ястот п'ятдесят вісім тисяч одна) гривня 32 копійки без ПДВ.

Ознайомитись з об'єктами продажу можна щоденно крім вихідних та святкових днів за місцем їх розташування попередньо зателефонувавши: (067) 2311521

До початку аукціону учасники сплачують:

- гарантійний внесок у розмірі 3 % від початкової ціни лоту (без ПДВ) на поточний рахунок організатора аукціону 260073251501 у відділені "Регіональне управління ПАТ "Комерційний банк "Даніель" у м.Києві , МФО 380980, код ЄДРПОУ 34003533; отримувач - Українська універсальна біржа "Капітал";

- реєстраційний збір 17 грн. з ПДВ, на поточний рахунок організатора аукціону 260073251501 у відділені "Регіональне управління ПАТ "Комерційний банк "Даніель" у м.Києві , МФО 380980, код ЄДРПОУ 34003533; отримувач - Українська універсальна біржа "Капітал";

Квитанції або платіжні доручення про сплату подаються разом з заявкою на участь в аукціоні.

Кінцевий термін прийняття заяв на участь в аукціоні - три дні до початку аукціону.

Додаткову інформацію, щодо умов участі в аукціоні можна отримати за адресою:

м. Київ, вул.Шота Руставелі,44, офіс 6 та за телефонами: (044)569-59-21, 569-59-22.

Розпорядок роботи : понеділок - п'ятниця з 9.00 до 18.00.

Сьогодні в Україні переважно хмарно, у більшості областей пройдуть дощі. Вітер північно-східний, північно-західний 5—12 м/с. Температура вночі від 3 градусів морозу до 2—6 тепла, на узбережжі морів 7—13 тепла. Вдень 5—12 градусів тепла, на півдні й на Закарпатті до 13—17 градусів.

■ **1745.** Помер Джонатан Свіфт, класик англійської та світової літератури (головний твір — роман «Мандри Гуллівера»). ■ **1813.** Під Лейпцигом закінчилася так звана битва народів. Розгром наполеонівської армії. ■ **1895.** Народився професор Петро Буйко, лікар. Під час Великої Вітчизняної війни допомагав підпільникам і партизанам. ■ **1956.** Підписано спільну декларацію СРСР та Японії про припинення стану війни між обома країнами. ■ **1995.** У Мінську між країнами СНД підписано протокол з координації зусиль у боротьбі зі злочинністю.

Медалі є — заслуг нема?

Поясніть, будь ласка: яка доплата до пенсії має бути за медалі «Ветеран труда» та «Захиснику Вітчизни»?

Анатолій КАСІЯНЕНКО.

Брацлав
Немирівського району
Вінницької області.

Відповідає заступник голови правління Пенсійного фонду України Валентина НИКИТЕНКО:

— Громадянам України, які мають значні заслуги у сфері державної, громадської або господарської діяльності, досягнення у галузі науки, культури, освіти, охорони здоров'я, фізичної культури і спорту тощо, призначаються пенсії за особливі заслуги перед країною (відповідно до Закону «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною»).

Ці пенсії встановлюються громадянам, зазначеним у статті 1 даного закону. Серед них є, зокрема, ветерани війни, нагороджені за бойові дії медаллю «За відвагу» або медаллю Ушакова, незалежно від часу нагородження. Але вказаним законом не передбачено встановлення пенсії за особливі заслуги перед Україною особам, нагородженим медалями «Ветеран праці» та «Захиснику Вітчизни».

Вартий найкращого!

У мого дідуся — Василя Федоровича КРАСНОЩОКА — теж чимало нагород, серед яких є і п'ять орденів! Велику Вітчизняну війну він відлітав штурманом в екіпажі бомбардирівальника, Перемогу зустрів на території Німеччини, в його льотній книжці — з десятків бойових вильотів тільки над Берліном!..

І тепер, у свої 90 років, наш дідуся — боєць і навіть філософ: на запитання про справи та здоров'я завжди відповідає «Відмінно!». Від імені п'ятох онуків і шістьох правнуків хочу сказати: ми пишаємося тобою, дідусю!

Фото Юлії ПОТАПЕНКО.

Київська область.

Можна і мандрувати, і лікуватися, і працювати...

Які пільги у ветеранів військової служби?

В. СТРИЛЬЦОВ.

Донецьк.

Відповідає військовий комісар Донецького обласного військового комісаріату І. ДАЦЮК:

— Ви належите до категорії ветеранів військової служби, оскільки маєте календарну вислугу 25 років. Згідно зі ст. 6 Закону України «Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ і деяких інших осіб та їх соціальний захист» (від 24.03.1998) ветеранам військової служби надаються такі пільги:

- безплатне користування закладами охорони здоров'я Міністерства оборони України;
- першочергове безплатне придбання ліків за рецептами лікарів;
- першочергове медичне обстеження, диспансеризація та госпіталізація;
- першочергове безплатне зубопротезування;
- переважне право на забезпечення санаторно-курортним лікуванням у са-

наторіях Міністерства оборони з оплатою 25 % вартості путівок і 50 % — членам сім'ї;

— 50-відсоткова знижка на плату за користування житлом (квартплату) та плату за комунальні послуги (водопостачання, газ, електричну й теплову енергію тощо), користування квартирним телефоном ветеранами військової служби і членами їхніх сімей, які проживають разом з ними, в житлових будинках усіх форм власності в межах норм, передбачених законодавством, або 50-відсоткова знижка на вартість палива;

— першочергове забезпечення житлом осіб, які потребують поліпшення житлових умов;

— право на безплатне отримання у власність займаного ними та членами їхніх сімей житла в будинках державного житлового фонду;

— безплатний проїзд і перевезення багажу ними та членами їхніх сімей при переїзді до вибраного місця постійного проживання після звільнення з військової служби;

— безплатний проїзд (туди і назад) у

межах України один раз на рік залізничним транспортом у купейному вагоні швидкого чи пасажирського потягу або водним чи автомобільним транспортом.

спортом міжміського сполучення для лікування та відпочинку у санаторіях та будинках відпочинку;

— безплатний проїзд усіма видами міського пасажирського транспорту (за винятком таксі), а також залізничним і водним транспортом приміського сполучення та автобусами приміських маршрутів у межах України;

— право на першочергове придбання квитків на всі види транспорту;

— використання чергової відпустки за місцем роботи у зручний для них час, а також отримання додаткової відпустки без збереження заробітної плати на термін до 14 календарних днів на рік;

— право на щорічну відпустку повної тривалості до настання шестимісячного терміну безперервної роботи у перший рік роботи на даному підприємстві;

— право переважного залишення на роботі, на яку вони були зараховані вперше після звільнення з військової служби, при скороченні численності або штату працівників.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатний індекс: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2010 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк: ТОВ «Мета-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 Зам. 18153

Макет, верстка — редакція газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

